

309098

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై 30 వ తేది శనివారము
రింగళనామ సంవత్సరామాసమాసవికాదశిది.

No. 77
సంచిక 22

‘శాస్త్రోక్తమైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువులాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు : మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్టణ,

కరి, వోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అంటి మొలగు మాగాణి ఖమ్మి, పప్పులకు, దంప, ఫలవృక్ష మొలకులకు, మొక్క తీగలకు రాలకులకు సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములకు దసాయన శోధనకాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అనుభూముల గుణా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసంతరి పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళ నాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రయోగించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెస్టివ పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను పుక్కిత నడవారించియుండు వైచిలసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టువాక్కు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

Special Large Type Edition
CELEBRATED NOVEL, IN BIG TYPES

MARY PICKER

Or The Memoirs of a Maid Servant.

By G. W. M. REYNOLDS in 8 Volumes
Rs. 5 Single Volume As. 12, printed in glazed paper, and contains more than 1,500 pages. This novel is one of the Masterpieces of Reynolds, full of gripping and Thrilling interest throughout. Only a limited number of Copies are printed owing to scarcity of paper.

The virgin's kiss or the bronze Statue.

By G. W. M. REYNOLDS in 4 Volumes, Rs. 2 Single Volume As. 12. This novel is unrivalled in its plot and description of nature, art and love and characters, and is one of the excellent productions of Reynolds. Only a limited number of Copies are printed owing to scarcity of paper. Apply at once—

Superior Watch Co.,

POST BOX No. 167,

5.6

(A.) MADRAS E.

DO YOU USE
ORIENTAL

(730)

SOAPS

THE BEST
FOR ECONOMY
&
COMPLEXION

ORIENTAL SOAP FACTORY:—
COABAGAN, CALCUTTA.

అంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెలుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇంసు నాలుగువందల ప్రకీ సలు కలవు. స్త్రీ పురుషులు యీ గ్రంథము చూచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. ధేయ 1-4-0

2 మైయఫాయుకు ఖీసు అను విషయ జ్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో ఒక్కొక్క వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. ధేయ 1-0-0

3 సోస్టలి సమాజము పులగుర్ల లక్ష్మీనరసాచార్యగారిచే వ్రాయబడిన స్వయంజల మంజుళహారము శీటము. యీ గ్రంథము ప్రతి స్త్రీ చేతులో ఉండవలసి. ప్రతి పురుషా శ్రమియినకు దానిలో పాటలు అవశ్యము ధేయ 0.9-0

ఇం ప్రతి పురుష సాధులోన దొరుకును. 720
ఈ లక్ష్మీనారాయణరాష్ట్రీ వి. ఎ. గుడిమోహన్, కాకినాడ.

రాణీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెలిపించబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశము దండెట నుత్తరవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింపవలెనను వర్తకము ముగియుచున్నది. ఇంగ్లండు అను శాస్త్రజ్ఞులు, ఎక్కువగా ఆరు గ్రంథము నెట్లు రచించెను అట్లే ప్రస్తుతకాలపు విషయ చేర్చి బ్రిటిం స్త్రీ యజ్జేడుదెబ్బవల నుత్తరవిధాన శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింపవలెనను వర్తకము ముగియుచున్నది. ఇత్యాదులు వీ గ్రంథమున కవిధి యున్నది. విద్యయం దభివృద్ధిగలదు ప్రతి శాస్త్రజ్ఞుడై ప్రతి శాస్త్రజ్ఞుడైన పురుషునిగ్రంథమున వర్తకము చేయవలెను. ప్రమాదకర శాస్త్రములు యుద్ధాస్త్రముల కిది మిక్కిలి ముఖ్యము. ఇందు నుల్లు సంస్కృతమున కభివృద్ధిగల వలెను కిది చింతా మదిచే ముగియును. 150 పుటల పుస్తకము. చాలై 15 న దీని లోగా ప్రాయమాదక ఖర్చులు గాక ధ. 1 మకు, తరువాతి వ్రాయవలెనను. 1-1 మకు ముద్రుమను. కలయువారిట్లు వ్రాయవలెను.

ఆర్ యమ్.వి. జానకిరావు.

ఫోట్ర, పాత నుంటూరు.

గుంటూరు.

(800)

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL.
SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypæremic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested to the—

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTRE USS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

TRY ONCE!

TRY ONCE!!

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

PRICE ANNAS 3 PER BOTTLE

Sold Everywhere.

Our Catalogue sent free on application.

APPLY FOR DETAILS—

AMRUTANJAN DEPOT,

Bombay & Madras.

అమెరికన్ చాయలు - టర్కీ టేడ్ (బెర్లిన్)
 బెర్లిన్ - టర్కీ టేడ్ (బెర్లిన్)
కాంగోరెడ్ (బెర్లిన్)
 టర్కీ 1-కి టర్కీలు 8 గలవి.
 పర్వత 4 (B. N.) కీ సెనాచాయ
 టర్కీ 1-కి అవున్నవి 20 గలవి.

బోనస్ వైలిసము:-
 సాల్ నెహ్రూగారు హాజీ, యు.బి.హిం కంపెనీ,
 781 నెం 248, 249 ఎన్.పి.నెట్, మద్రాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా

శ్రీరమణుడు విచారించునట్లు ఆత్మజిజ్ఞాసా.
 కర్మముల నుద్ధారమును గురించిన కాశ్మీరు చక్ర
 గ్రంథకర్త:- డా॥ బిగ్లాభిషాగ్యుగారు, బి. పి.
 బి.బి.బి. చక్ర-విగ్రహము నెల ౦.౨.౦.
 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 హైదరాబాద్ 212, బెర్లిన్.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ సెల్ ఆయుర్వేదిక్
 యూనివర్సిటీ, గ్రామియల్. ఎన్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్,
 లండన్ కన్వల్యంట్ కమిటీ ఎగియర్ వేన్. నం. 2, బొంబే,
 పీపు (వారికి). తమ "అంశావళి" కన్నా ముఖ్యము,
 ఉపయోగించుటకు, శాస్త్రాధ్యయనము వ్యత్యాసము,
 అభివృద్ధి, మలబద్ధము, ప్రకృతిశాస్త్రము, కమ్యూనిస్టు, అన్నా
 కజ్యరము, విశ్వసంబంధరంగము, విద్యల యెముకవారముల
 నియమ, నువ్వయ్యెను, తమకర్తవ్య ప్రతినిధిము వచ్చుకోగ
 లకు, నీకన్నురి మూలనకే, కృతే తేద్యము ముఖ్యముగా
 నీయకలము నని శిష్యులను చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎన్.ఆచార్యరావ్, సీనియర్ సర్జన్,
 న్యూనెలీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; పీపు వ్రాసి
 నది. "అంశావళి" కన్నా ముఖ్యము, తమకర్తవ్య ప్రతినిధిము
 చేయుచున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే
 అనేకోత్పన్నమును, నువ్వయ్యెను ఈమాత్రము గలిగి యున్న
 వని నేనుచెప్పటం కావలసివచ్చినది నగుచున్నాను.

రిజిస్ట్రేషన్ యొక్క పాఠ్యమును, ప్రతి సీన్యాచంద్రుడు
 ఉంచును; చూచి తీసికొనవలెను.

తేద్యశాలలో ననేకవిధముల గునట్టియు నుపయోగ
 రములగు కర్మాటక మూలకలనండియే యావధములక
 తయారు చేయుచున్నారు.

అనుపాదపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి
 యుండును. 280 నూత్రలన్న సీసా 4 అణాలు,
 మాత్రము.

6 సీసాల సోకసారి కెట్టుంటిని
 టపాల బిళ్ళతోచేరి యా 1-౨-౦
 12. సీసాల సోకసారి కొనిన 2-12-౦
 25. సీసాల సోకసారి కొనిన 5-౦-౦
 సమస్తకీములకు మాత్రము ఆయుర్వే
 దీను సిద్ధాంతములను దొరకును.

వినియోగము:- శ్రీ సీతారావువ నైద్యశాల, మైసూరు.

Wanted Agents
ALL OVER INDIA.

Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods

ANDHRA KNITTING FACTORY,
 220, China Bazaar Street, Madras.

Socks and Stock
ings in different
colours and
sizes can be had
at moderate
rates.

Trial orders
Solicited.

ప్రాత మెట్రిక్యులేటు

సెకండరీస్కూల్ ఉపాధ్యాయులు

1 పూర్వపు ఎఫ్. ఏ పరీక్షకు బదులుగా నిప్పటి ఇంట
 ర్మిడియేటుపరీక్ష నెలకొల్పబడినది. ఈ ఇంటర్మిడియేటు పరీక్ష
 ప్రాంగమునుండి కనముగా నుండినను, నీసంవత్సరము విశ్వ
 విద్యాలయమువారి దశవలన నది కంపార్టుమెంట్లు (భాగ
 ములు)గా విభజింపబడి యుండుటచే దానియందు గృహభాగ
 సెంటుటకొకంత సులభముగా నేర్పబడినది. నెనుకటి ఎఫ్. ఏ.
 పరీక్షయందు కష్టిపోయిన విద్యార్థులుకూడ, కళాశాలందు
 జరుగకయే, యీ ఇంటర్మిడియేటు పరీక్షకు రావచ్చునని విశ్వ
 విద్యాలయమువారిచే నిజీరలనే శాసించబడినది.

ఈ ఇంటర్మిడియేటు పరీక్ష నెలకొల్పబడటమందు
 ఆదిగా 1910 వ సంవత్సరమున ముందు మెట్రిక్యులేషను పరీ
 క్షయందు గృహభాగ, కనీసము 4 టర్ములు (రెండేండ్లు) వఱ
 కే కళాశాలయందైన విద్యార్థ్యానమునకు సత్పూర్వగ్రహణని
 కర్తవ్యమును పొందుపరచిన ప్రతివిద్యార్థియు ఎఫ్. ఏ పరీక్షకు
 హాజరువును.

ఇక ప్రాత మెట్రిక్యులేటుకు దానియేమి? దీనితో నమా
 నముగా మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలో గృహభాగవారు రెం
 డేండ్లు కళాశాలలో 2 దివి ఎఫ్. ఏ పరీక్షకు బోవుచుండగా
 పీ రన్ ఎఫ్. ఏ. పరీక్షకు నాలుగేండ్లు మైనేటుగా జరివి
 పోవుచుండిరి. "ఇప్పుడు ప్రాత ఎఫ్. ఏ. లో దప్పిపోయిన
 వారు ఇంటర్మిడియేటు పరీక్షకు బోవుచుండగా, మా కష్ట
 ముందటి యదృచ్ఛము లేదే, యిదేమి మా దురదృష్టము!" అని
 ప్రాత మెట్రిక్యులేటు వగచుచున్నాడు.

కనుక ప్రాత మెట్రిక్యులేషన్లందును నెనేటు మెం
 బర్లకు ముఖ్యముగా మన హౌందవులకు దమ కష్ట
 ములను వ్రాతమాలముగాగాని సమక్షముగాగాని త్వరలో
 నివేదించుకొనవలెను. ఉరకుండిన గాధ్యము చెడును. అడుగ
 కున్న అమ్మమైన డెట్టు. ప్రాత ఎఫ్. ఏ లో దప్పిపోయిన
 వారెంతో యాంక్షాశనముచేసి నెనేటు మెంబర్లకు విన్న
 విందుకోగా వారికోరిక ఫలించినది. కాన మనముకూడ విన్న
 విందుకోన్నచో ప్రయోజనముండును.

మన రాష్ట్రాలలో నుపాధ్యాయవృత్తి యతి హీన
 స్థితిలో నున్నది. ఉపాధ్యాయులకు జీతములు తక్కువ. పని
 యెక్కువ. వారి కాధికారికవిషయాభివృద్ధి లేదు. యావనమున
 గవ్వవడినను వృధాపయ్యెననైన నుపకారవేతన (వెక్వెంట్)
 మందుదురున్న యాక యంతమున్నే లేదు.

మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలో కృతార్థుడై మైనింగుగూడ
 పొందిన ఒక యుపాధ్యాయుడు సంపాదించగల ఆదాయము తేలిక
 నము 45. ఆయుపాధ్యాయునితో సమానముగా మెట్రిక్యు
 లేషను పరీక్షలో గృహభాగవలెన అతని మిత్రులు. పోలీసు, పా
 రెస్టు, పోస్టు, మొదలగు గవర్నమెంట్లు ఉపాధ్యాయుల యుద్ధో
 గములలోజే, ఆ ఉపాధ్యాయుల పరీక్షలలో (మెమర్ల టెస్టు
 లు) గ్రహముగా నుత్తీర్ణుడై, తుదకు వృధాపయ్యెననైనను అధిక
 వేతనముగల గొప్ప యుద్ధోగములకు చున్నాడు. వెక్వెంట్
 కూడ పొందుచున్నాడు.

ప్రాతకాలోపాధ్యాయు డన్ననో, తనను, తన విశ్వ
 విద్యాలయమును నిందించుకొనుచు బీదస్థితిలోనే యుండవలెను
 గదా! గవర్నమెంట్లవారు మెమర్లు టెస్టులను ప్యాసుచేసి
 అధిక వేతనముల సెంటుటకు, తానెగూడ విశ్వవిద్యాలయపు
 టున్నత పరీక్షలలో నుత్తీర్ణుడై యెక్కువ వేతనము సంపా
 దించుకొన నెంత యభిలాష యున్నను, తానెంతమేధాసంప
 న్నుడైనను, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ మాలనిని దశ పరీక్ష
 లకు మైనేటుగా రానియ్యదు. ప్రాజ్ఞులు, కృషీవలులు నగు
 యావన లుపాధ్యాయవృత్తియం దరుదుగా జేరటం కియే
 కారణము!

ఇందుమించుగా మన రాజధానిలోని యుపాధ్యాయు
 అందఱును మైనేటుగాజరివి విశ్వవిద్యాలయపు టున్నతపరీ
 క్షలలో నుత్తీర్ణుడై తమస్థితుల దౌగుపరచుకొన నెంతోయభి
 లాష కలిగియున్నాడు. వారిలో ననేకులు స్వయంకృషిచే విశ్వ
 విద్యాలయపు పరీక్షలకు సులభముగా ప్యాసుకాగలవారున్నా
 రు. ఇట్లుండియు వాకేపరీక్షకు మైనేటుగా రాదలతుకో
 యాపరీక్షకు వారు కాలేజీలో జరివి, కనీస మెక్కుసారియైనను
 కష్టిపోయి యుండిననగాని యాపరీక్షకు మైనేటుగా రాకూ
 డదని విశ్వవిద్యాలయము వారు శాసించి యున్నాడు. ఇది
 న్యాయమా?

లండను విశ్వవిద్యాలయమువారు తమపరీక్షల ననేకము
 లను ఇంగ్లీషు, కాలనీలలో జరుపుచున్నాడు. ఆపరీక్షల కే
 డిటిషు పోరుడైనను మైనేటుగా రావచ్చునని శాసించియు
 న్నారు. అంతే, మనదేశములోనిదే యగు పంజాబు విశ్వ
 విద్యాలయము వారు, ఉపాధ్యాయుల కనుంగను దీనస్థితిని
 గ్రహించి తమ ఇంటర్మిడియేటు; బి. ఏ, ఎం. ఏ. పరీక్షలకోక
 సంవత్సరపు సర్వీసుగలిగి పంజాబులోనున్న ఏ యుపాధ్యాయు
 డైనను మైనేటుగా రావచ్చునని శాసించి యున్నాడు.

కాన, నుపాధ్యాయులందఱు నెనేటు మెంబర్ల కీవిష
 యములను నివేదించుకొనవలయును. రాజోపు నెనేటు మీటిం
 గీ సంవత్సరపు అట్టోబరు నెల మొదటివారములో జరుగును.
 ఆమీటింగులో చర్చకు దేదలదు తీర్మానములను నెనేటు
 మెంబర్లు సెప్టెంబరు మొదటి తేది లోపల నెనేటునకు పంప
 వలెను. కాన, నీజాకె, జూలై, ఆగస్టు నెలలలో పత్రికల
 మూలముగా నాంక్షాశనముచేసియు, నెనేటు మెంబర్ల కనేక
 విన్నపముల నందియు నీరెండు తీర్మానములను విశ్వవిద్యాలయ
 ము వారంగీకరించునట్లు చేయవలయును.

ఈతీర్మానము లీయేదే యంగీకరింపబడి చున్నను రాజో
 పు మార్చి నెలలో జరుగు ఇంటర్మిడియేటు; బి. ఏ, ఎం. ఏ.
 పరీక్షలకు బోగలుగునట్లు తొందరపడవలయును. యీ విన్నప
 ములను నెనేటు మెంబర్లలో నీక్రిందివారికి ఆగస్టు నెల 15 వ
 తేది లోపల చేరునట్లు తప్పక పంపవలయును:-

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు. బి. ఎ. బి. ఎల్; ఎల్
 ఏ. గోవిందరావున అయ్యరు బి. ఎ. బి. ఎల్., జి. ఏ. నటే
 శేఖర్ బి. ఏ., కె. బి. రామనాథక ఎం. ఏ. గార్లు ఆనందరత్.
 యాభూచ్ హానకొపా హెయి. బి. ఎ., ఎల్. ఎల్. బి. గార్లు
 (మద్రాసు) సి. రామలింగారెడ్డి. ఎం. ఏ. గారు (మైసూరు)

ఒకప్రాత మెట్రిక్యులేటు ఉపాధ్యాయుడు.

నివేశన స్థలం అమకము.

బెజవాడ గవర్నరుపేటలో యేలూరు రోడ్డు
 మీద సుమారు 2000 చ. గ. అమ్మబడును.

(803) c/o ఆంధ్రపత్రిక మదరాసు.

126 చిన్న పురుగులు 100

బెద్ద బెద్ద బట్టలను జేయును.

చుండు, బోడి యుగంట, వెండ్రుకలూరంటు,
 పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన
 గలుగును.

పాతబట్టారా! ఈ పురుగువలె రేయింబకట్టె,

నిధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో
 మీ మీ గృహములలోని కీటకములు
 బంగారుతో నేంపబడి యుండును.

తీరిక లేకపనిజేయుచుండు ఈచుండు
 పురుగునకు, అతివ్యాక్తికలు కేరండిక
 తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినబంబు.

చుండు ఆరంభమయిన పంటనే నిరో
 ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించక
 ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టలకు
 వారిలో నుపాధ్యాయ గావలసినవృత్తు

కాపున నిట్టి పరమకరువును

“కామినియా నూనె”

నూనెయైన సంపాదించుదు. చుండును బోగట్టును.
 వెండ్రుకలను రాలివేయు. పుర్రెయందును బోగట్టును.
 తలకట్టుకు పదిమంతు గుంగులద్రవ్యము.

ఈకీటిని, నకలు నూనెలను తయారు చేయుచుండు మోస
 మాన పడకుడు.

బిల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 ని. పి. రు. 0-4-0
 ,, 3-3 రు. 2-10-0 ని. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ నుగుణముల నుపయోగపరచుటకు, ఆర్థికాధి
 కుతుకొనుచుంట్లు ఒకసారి చాచుకొనుటకు నెంపొవునంకి
 మానె గల సీసా ఉచితముగ పంపబడును.

సోలు ఏదెట్లు:-

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, జామ్నూరుగోడ పిల్లి, నాంబూరు.

మద్రాసు నెంబండు:- మహాతాపురమోర్తయ్యార్,
 28, వైవాహికగోడ, మదరాసు.

ఇటీవలి నిర్బంధవాసములు.

విశాఖపట్టణవాసుల సభ.

(మాస్టర్స్ బలీఖతుని యొద్దనుండి)

I

విశాఖపట్టణము, జూన్ 28:—ఇటీవల మెట్లండు ప్రభుత్వమువారు ఆసీబీజంటు, ఆరండేలు వాడియా గాడ్లకు నిర్బంధ నివాసమును విధించినందున తమ యాదాప్తుని కృత్రిమిని వారిని మెట్లండు విడుదల చేయవలసినదని కోరుతున్నాము. భారతీయుల యభిప్రాయములు అండ్లలకు సమర్పించున, ప్రజలు స్వతంత్రము కేసులను ధరించుటను ప్రామాణ్యములగు చింతలసాటి నరసింహరాజుగారి కోర్టువారి జిల్లా సలహా వారి పక్షమున విశాఖపట్టణము ప్రభుత్వము విశ్వాసియై పురపంచ దిరమైనందు మొన్న సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు సభ చేయించిరి సభకు 500 సభ్యులు హాజరుండిరి. సభ కలం కరించినవారియందు న్యాయవాదులును, పురప్రముఖులును గాక 60 మంది వక్తరులును, కొందరు విశాఖపట్టణము లును చాల నుండి ప్రామాణ్యములు నుండుట చాల సంతృప్తికరము. వారియంద చాలమంది పౌరు గురువారున కలర. పౌరుగురినుండి కచ్చితపారి యందు అతి అప్పుడు పంతులు మంధా మూల్యనాగాయణరా వుపంతులు గుండాల గామచంద్రరావు పంతులు ఆచంట వేం కటగావుపంతులు గార్లు ప్రముఖులు. వడ్డాది జగన్నాధరావు బి.వి.ఎల్; ఆనాబిలు భూపతిరాజు పేకటపతిరాజు బి. ఏ బి ఎల్; ఆనాబిలు ఆకెళ్ల మూల్యనాగాయణరావు బి ఏ; ప్రభల లక్ష్మీనరసింహము బి. ఏ. బి. ఎల్; జక్కెనపల్లి నారా యణమూర్తి; ఎనపండ మూల్య నారాయణ; చింతలసాటి నర సింహరాజు; చిర్రావూరి లక్ష్మీనారాయణ; వెల్లూరి దుర్గా ప్రసాదరావు; నిట్టల వేంకటరావు; సీమనపల్లి సత్యనారాయ ణ; పులిగడ్డ సత్య నారాయణ; బుర్రా మూల్యరామ్రాజు; ప్రాశానరు బులుసు గామజోగారావు; కాశీ సోయాజుల నారాయణరావు; మండలి అప్పల నరసింహనాయడు; భమి డిపాటి కమ్యూనికామ్రాజు; మారేపల్లి గామచంద్రరామ్రాజు, కం డ్రంగి సీతారావుగార్లు మున్నగువార నేకులు సభకు హాజరు యుండిరి.

అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిన మా. ఆకెళ్ల మూల్య నారాయణరావుగారు అంగమునందు వ్రాసి తెచ్చిన యుప న్యాసము చదివెరి. వారి యుపన్యాసమునందలి ముఖ్యంశము లను క్రింద వివరించుచున్నాను:—సభయొక్క యుద్దేశము అత్యుత్కృష్టమైన బాధితప్రాముఖ్యము కలదనియును, అవిధముననే భారతవ్యతిరేకం దెల్లడలను యోచింపబ డినదనియును స్వరాజ్యధ్వజము క్రిందకు గాని, స్వపరి పాలనా పతాకము క్రిందకుగాని పని చేయు ప్రజా నాయకు లందరు దొరతనమువారి కృత్యములు హానిక రము లనియు అసంతృప్తికరము లనియు ఆనందముగ కలతన జనింపజేయునని యనియును దృఢముగ తెలియవలె చున్నాను. దేశాభివృద్ధిని గురించి పలుతెగలగు ఈమధ్యే నాభిప్రాయములు గల ప్రజానాయకులందరు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ ప్రవాసక్షేత్రము మొదటికి కోడనే కార్యము మించు మున్నదని యెంచి స్వరాజ్యప్రాప్తియందు తమకుల దృఢాభి మానమును, స్వరాజ్యమునకును, దేశీయ మహాసభ మహ్వనీయ సభలనలన తీర్మానింపబడిన స్వపరిపాలనానిధికిని గల భేద రాహిత్యమును నూచింపుచు అతి త్వరితగతినీ ఏకీభావమున దేశసేవకై మోహరించుచున్నాను ఇందువలననే ప్రభుత్వము వారికి ఈనియమమై దేశీయులకుగల గంభీరాభిప్రాయము ద్యోతకము కాకుండుట కోరనియము. ఇట్టి నిర్బంధములనలన కలుగునని యపేక్షించిన కార్యములకు నివృత్తములై నిద్రించు చున్నవి. కాంతిభూయిష్టమైనట్టియు, రాజభక్తి పూరితమై నట్టియు దేశమునందంతట యీ ప్రవాసదండముల నలన ప్రజల హృదయము సంతాపముజెంది, కంపిల్లి కోపావేశ భరితములై భారతీయ జాతీయ హృదయాంతరంగతమగు ఉన్న తాదర్శముగ స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ముప్పు వాటిల్లెనను గొప్పభీతితోడను, స్వరాజ్య విషయమై స్వాతంత్ర్యముతో పనిచేయు నిర్దోషు లగు దేశసేవానితులకు నిర్బంధవాస క్షేత్రము విధింపబడుచుండుటవలన ఆదర్శమునకును, తన్నిర్వా హక కార్యదక్షులగు వ్యక్తులకును హానికలుగుచున్నదను నభినివేశముతోడను, వికలకంఠ్యముగ ప్రభుత్వమువారి కృత్య ముతపప్రతిఘటన బిగ్గరగా ప్రోషించుచున్నది. అంగప్రామాణ్య

మునందు నిక్కతుగు పౌరులమేని, భారతమాత గన్నసంతాన ములమేని, మన యున్నతాతములను ప్రభుత్వ మువారి సమక్షమున కొంకక నొక్క కక్కాజిం చుట మనముఖ్య విధి. ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యమునకు స్వపరిపాలనము జీతగ్రహని వెంట్రుండు ప్రభుత్వములానతిచ్చి రి. అదవలంబననున తత్వాప్తికి కలయు ప్రయత్నములు త్వరి తగతినీ జేయుట మాత్రము దూష్యము.

విశ్వాసియా మహారాజ్ఞి కానమునందు బంగరు టక్క రములతో విధింపబడిన అమూల్యవాక్యంతలిన, సంస్కరించిన చో “ప్రజాభ్యుదయమునందే మా శక్తియు, కత్సంపృప్త జీ వనమునందే సామ్రాజ్యధర్మమును కత్సంపృప్తతయందేమా పారితోషికమును”గలవని నచించిన మహోదారవాక్యములు విన్నవము లయ్యెనా? ప్రజాసంతుప్తికి భంగకరము లగు కార్యములు ప్రభుత్వానన సమర్థములగు కార్య ములా? జాతి ప్రభుత్వములకు కూడ భారతీయులు ఉదా సీకర్మభావముగలవారై యున్నందున గాజ్యపరిపాలన మునకు, అధికసానుభూతిని గనపరువలె నునని కాసిం చి యుండలేనా? ప్రభుత్వాననాపారముగ రాజ్యక్రమము నిర్వహించినచో ప్రజాసంతుప్తికివలయు ప్రయత్నముల గావించు ప్రజాభ్యుదయ రంజకములగు ఆదర్శముల నుచితగతితో పిచ్చి పాలించుచు సమ్రాజ్యముగూర్చుట రాజధర్మముకానా? సప్తగు ఎడ్వర్డు సార్వభౌముని కానము పరికించినచో కప్ర ప్రభుత్వమునందేయం కాలక్రమమున స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠాపన ముల మెప్పు జెందింప యత్నిములు జరుపబడుచుండె ననియు రాజప్రతినిధి మున్నగు సంప్రతివ్యుల నివేదనముల వలన అట్టిమెప్పు అవ్వరీతిని వృద్ధిజేయుతరుణము సుకుమారిన దనియును, భారతీయులతో ప్రముఖులు ఆంగ్లేయపరిపాలనము వలన సంజాతములై పోషితములైన యున్నతాభిప్రాయ వశ మున భారతీయులు ఆంగ్లేయవాక్యమున సమానాశవాక్యములని యు కానని నిగ్మాణమునందును ప్రభుత్వమునందును అధికపరి చయము వాంఛించిరి. అట్టి వాంఛితము లవ్వరీతిని నెర వేర్చినచో ప్రభుత్వాధికారమునకు బలహేతుకమగునని గాని దుష్ఫలహేతుకముకాదు " ఈయుద్ధావాక్యములు కనుపడు చున్నవి. కడపటి వాక్యమును చక్కగ గమనింపుము. ప్రజా వాంఛితముల లవ్వరీతిని నున్నించి నెరవేర్చినచో ప్రభుత్వాధికారమునకు బలముచేయునని గాని దుష్ఫలము కాదని ప్రభుత్వా ననము నుడువబడియున్నది. అట్టిచో మనము కానన కథలకు అధికస్వాతంత్ర్య మొసకవలయునని కోరుటయం దుపద్రవ మేమికలదు?

స్వరాజ్యప్రశంస ముదిరుతపిన్న బీజంటుగారి యూ హాజ్యగుగు భూతము గాదనియు, చిరకాలము నుండియు నీనుయాయును మనదేశమునందును, చిరపరచితమగు వశయనియు అగ్రాసనాధిపతి స్వరాజ్యము గురించిన సందర్భమునందు తెలిపియుండిరి. నిర్దోషియా రాజ్ఞి మొగను జాజ్ఞి సార్వభౌము నివనకు దయచేయబడిన కానముల నెత్తికొని క్రిందివిధమున నడిచిరి:— సమ్రాటుదత్తములగు పరిశ్రవముల పరిపాలించు తరుణ మిప్పుడు తేటకమయెను; కాన విజ్ఞానప్రమా అంగ రాజ్యకంఠము అల్ప వృద్ధి ప్రపాదముగ భరతనక్ష భావి మహోదయమును బాగుగ తలకింపబాలక భారతీయులను భగ్ను నవోద్యోగులు గావించక భరతనక్షమును సామ్రాజ్యంగ ములగు స్వతంత్ర్య దేశములతో సమానపిణిని నలంకరించు నట్లు చేయుదురు గాక! ప్రభుదత్తములగు ప్రజా స్వాతంత్ర్య ములు పరిపాలకుల వక్రగతుల నాటించబడకపోవుట హృదయ కంటకము.

తరువాత వారు బీజంటుగారు గురించి మునుపును యిట్లు తెలిపిరి:— ఈ తరుణమునందు మనముగల అపరిమితాభి మానము గలిగి స్వాతంత్ర్యముతో యానచ్చితి యుత్తలను నినియోగపరచి మనకోరవ సామ్రాజ్యమునందు. ప్రతిపౌరున కును గల పుట్టుస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగద్యి యిక్క ట్టులసాజు పడిన బీజంటుగారు మేల సుప్రసే రము దక్షిణి, విశ్వాసమును, గమనమునతో కృతఘ్నులగుచును. బీజం టుగారు సామాన్యరాజుకాదు. దివ్యజ్ఞాన సభావ్యక్తుగారై నాగరిక ప్రపంచముకంటె బిష్టాన విశేష విజ్ఞానములగు, నిద్యచ్చిభామణులగు నేలకొలన యాచార్యులగురి. ఈనిర్బంధ ప్రవాసము వలన భారతనక్షమునందు జనించిన సంక్షామము ప్రపంచమునందంతట నుంకిట్టుల పిక్కటిల్లి ప్రతిభ్యవ లతో మూర్ఛింపకమానదు. ఆమెకు ప్రవాసదండము కడోమాత్ర ము కావేరదు. కాయమునకు కీడ్ అంతరాత్మకు కీడ్లేదు. అని ఆమె ప్రవాసమునకేగి యుండును. కాని తత్కాణమున

జనించు కష్టాలమును ప్రభుత్వము వారు గమనింపరై. ప్ర భుసేవయందు ప్రజాసేవయందు వయసుగడిసిన జ్ఞానాధికులు పూజ్యులు వందనీయులు సర్ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి మొదలగు నేతలు స్వరాజ్య విషయమై ప్రజాభ్యుదయమును నిర్మింప ముగ కృతపరచి యుండిరి. అచిరకాలమున స్వరాజ్య ప్రా ప్తికి నేతలు వేచియున్నది. ఏమేగుకో బిలదినను రానున్నది రాక తప్పదు.

మౌనజాతీయ వికాసమును గురించి మహానీయు లనే కులు ప్రశంసించి యుండిరి. భారతజాతీయ నాళములు మా తన దీవధారా ప్రవాహపరిపూరితములై యుండ దివ్యాదర్శ సందర్శన సంకల్పములై భారతభ్యుదయమును వికసించి నూతన శక్తి వేషములై యుండుట ప్రభుత్వమువారును గురై రిగినదే. ఈ యాదర్శములు, ఈ పరిణామము ముఖ్యముగ ఆంగ్లేయ నాగరికత, పరిపాలనము, అంగ్రవాజ్య మతవ్యముల వలననే ప్రస్ఫుటమైవని. కావున ఆంగ్లేయవర్ధిములగు అత్యున్నతాద్యముల సంస్థిక్తి ఆంగ్లే ప్రభుత్వము తోడ్పడబాలదా? సప్తగు ఎడ్వర్డువక్రవర్తి కాన నమున లిఖింపబడిన తెంగున భగవద్రక్షామునకు కృపనలన ను, అనోన్యప్రేమాను బంధువిశేషముల గృహిణి, ఏకాలము నందును ఏప్రభుత్వము నందును ఏప్రామాణ్యమునందును ప్రభు తులకు గాని ప్రజలకు గాని యలవడియుండని మహాత్మాన్య సంస్థిక్తి తోడ్పడును గాక యని యభిసంసింపవలనా?

తీర్మానములు

అగ్రాసనాధిపతి యుపన్యాసమైన మొదలు మొదటి తీర్మానమును ఆనరబిలు మేకటపతిరాజు గారు పాపాదించి రి బీజంటుగారు, ఆంగ్లేయు, వాడియా గాడ్లకు విధించిన నిర్బంధాక్షి అన్యాయమైనదనియును ఆంగ్లేయుల కృత్రిమాతంత్ర్య దర్శ ములకు చిరద్దముగ నున్నదనియు ప్రభుత్వమువారు బీజంటు ప్రభుత్వల విషయమై జరిపినచ్య వక్రవర్తుల సంనేతములకు భిన్నముగ నున్నదనియును, వారిని వెంటనే విడుదలచేయవల సినదనియు, స్వరాజ్యప్రాప్తి కొరకు ప్రజలు కాననసమర్థ ముగ నిరంతరాంతోళనము చేయవలసినదనియు, బీజంటు నిధికి ధనసాహాయ్యముచేసి చాలమంది స్వరాజ్యసమితియందు చేర వలసినదనియు, మన మనోభావములు ఆంగ్లేయప్రజకు సమర్పింట్లు ప్రజలు స్వదేశవస్తుకేసులను ధరించవలసినదనియు, తీర్మా నము కోరుచున్నది. ఉపపాదకులు ఆంగ్లేయభావమును చదివిన న్యాయమునందలి కొన్ని విషయముల నిట నుదహరిం చుచున్నాను:—ప్రస్తుతపు విషయదత్త ప్రభాతమునకు ముందు ప్యాపించు అంధకారమువలె నున్నది. భరత వర్షాభ్యుదయ త త్పు లందరున్న తరుతరు భేదాభి ప్రాయములను మగచి జాతీయాన్నత్యముకై యేకభావబద్ధులై పాటుపడవల సిన తరుణమిది, మనము శుష్కవాక్యములతో గాకను మన సారపనిచేయు చున్నామని అధికారులకు కృత్యమై భరతవర్షా భ్యుదయమునకు మనచందరము యథాశాస్త్రీయముగ అన్ని విధముల కృషిచేయ దృఢనిశ్చయులమై యున్నామను స్థిప్ర కృతికి మనమాతృదేశానురాగ ముత్తేజము కలిగింపగలదు.

భరతనక్షమునకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించిన యెడల తమ ప్రస్తుతపు సుఖిస్థితికి కొంతవరకును, భంగము కలుగునని ప్రోషించు ఆంగ్లే- ఇండియను ప్రతికల భావము మనకు కృ తమే. ప్రస్తుతము దేశమునందవలంబిరైమైక నికోధ ప్రజాభి మంబిదని పట్టరాని సంతోషముతో చంక తెగవేయు కొంద రు భారతీయుల ప్రకృతి కేనలము స్వాతంత్ర్యప్రసాదమైనవారి మాతృరాగాభావమును, వారి సుంకు చితి మానసమును బయట పెట్టుచున్నది.

ఆసీబీజంటు ప్రభుత్వము జరుపుచున్న యాంక్షోళనము వలన దేశమునందలి కాంతికి భంగము కలుగుచున్నదని రాష్ట్ర సాలకులతో కొందరు తోచినట్లు భరతనక్ష కృతహార కార్య దర్శి నుడివిన వాక్యములు ప్రకటితములైనవి. ఇందు యథా గ్రము లేదని మనము ఖచ్చితముగ నుడవగలము. స్వరాజ్యాంక్షో లనము పరిపాలనమున కేవిధముగనైన భంగకరముగ నున్న దని గాని స్వరాజ్యవాదులు దేశమునంద గాంతి పుట్టించుటకు యత్నించుచిరని గాని వారు పడిన యభిప్రాయము సరికాదని మనము ఘంటాపథముగ నుడువ గలము. మారు సంకల్పములనందియు మనకు స్వరా జ్యము నిచ్చెననున, ఆంగ్లేయరాజ్య కంఠిష్టము వాగ్దానములు చేయుచు నేయున్నాడు. అట్టిస్థితియందునునకున్న యిట్లుందు లను సువసాలకులకు తెలిపి మనకు స్వరాజ్యము ప్రసాదించు మనికోరుట కూడ దేశక్షేమమునకు భంగకరమైనయశాంతియే యైనచో మనము నేరఘటమే! కావచ్చును. ఉదకచండలము

അംഗങ്ങൾ.

ਅੰਤਰਿ.

సత్య వ్రతము

అక్షరం

అహం చర్మ (నలినా)

వి.త్రా.హ.రము

అచార్య వలెము.

సూర్యదేవీ | పతాకము.

నిర్మల (నటి)

సన్నా జాతుల విషయమున | వత్తు.

గ్రాజకీయ విషయములు.

హేందవ సైన్యము

అలహాబాదు, జూన్ 29:— వర్తమానమున హైందవ
పక్షాలములందు పై సివిలు చాల బాగుగ సమాజేత మగు
చున్నారు. ఖ్రీస్తు తేజోదనులందరు వర్తమాన సంస్కారమున
మహాత్కార్యములను గావించుటకు ముందరింజవేయ
చున్నారు. కార్మిక దళములు విస్తారముగ సమకూడుచున్న
వని పంపనీయపుత్ర వ్రాయుచున్నది.

యందుఁ బుణ్యము నకు సహాయ మొనర్చిన వారిపేరు.

三

ఎస్. టి. ఎం. ఆర్. మంగమ్మశెట్టిగారు	500
ఎస్. వల్లభిరామ రావుగారు	1000
బి. ఎస్. కె. ఎల్. విజిల్ టెన్ గారు	4500
దివికలంకు: డి. హెచ్. జిల్. ఆర్పి.కె.మ. కె. కె. బి.	
పాపయ్యగారు	30000
ఎం. అనంతకృష్ణ నాయకుగారు	15000
గద్దె రంగయ్యగారు	100
కొనగండ్ల నరసయ్యగారు	800
ఉదతా వెంకట రామయ్యగారు	200
గర్ల నా జనల తోకర్ గారు. సి. బి. ఆర్. హెచ్. పి.	5000
శేరిలింగంపల్లి సతీగారు	3000
పి. ఎల్. ఎస్. ఎ. ఆర్. అన్నామల శెట్టిగారు	2000
ఆర్. ఎం. పి. ఆర్. పి. ఆర్. ఆర్. ఎం. అరుణా	
చలశెట్టిగారు	16000
మా. దక్షిణం. మా. బి. గారు	6000
కె. కె. కృష్ణకవి గారు	500
కె. రామచంద్ర అయ్యగారు	10000
గడ్డం సిద్ధప్ప గారు	200
కె. బి. పెళ్ళి మాస్టరు సతీగారు	200
రామన్న శ్రావణగారు	1500
దర్శియం. కె.కె. మాతంగిగారు	6500
ఎస్. టి. ఎం. ముత్తయ్య శెట్టిగారు	100
ఎ.ఆర్.ఎం.పి. ఎల్.కె. ఎల్. పరివయ్య శెట్టిగారు	1500
బాబియప్ప గొడగూరు	200
కె. రామం బాబుగారు	500
శ్రీ కె. ఎస్. ఆర్. ఉదయోత్తమగారు	
యవరాజుగారు	500000
పిల్లలపట్టి అంజనేయలుగారు	200

ఉద్వోగ సమాచారము.

కలకత్తా జూరు జరి:—వైద్యోన్యకల వైద్యకాళి
కు మార్చినందు కలకత్తా, వార్షికము నియోగించుటకు
ఉగినాడు. వార్షికము ప్రతివలనను యుద్ధాంశము సంపాదించు
ఉన్నముల 10 డౌవర్థాలములు మూసివేయబడిన.
ఉన్నముల 5వసేయించు 7 రు. 50. పం. పం. ఉన్నము
స్థలను, 7 రు. 50 వార్షికము పొడికలు ఉన్నములు
లను, పొడికలు ఉన్నములు 1.7 రు. ఉన్నములు
ను. వైద్యకాళి కలకత్తా జరి.

ಮಹಾ ಮೂರ್ತಿ ವ್ಯಾಧಿ

మార్చి, 21 వ తేదీనా ఉత్తరము వారములో 1480
 మంది వ్యాధిగ్రస్తులైరి. 1182 మృతిమొందిరి. వ్యక్తులంశము
 రాష్ట్రములు ప్రకారము విశ్రేణి ప్రకటనము: — బొంబాయి
 443, మదరాసు 18, కందరాష్ట్రము 4, నీహారు 41, సంయుక్త
 రాష్ట్రములు 221, పంజాబు 89, బర్మా 92, మధ్యపంజాబు
 45, మైసూరు సంస్థానము 77, హైదరాబాదు సంస్థానము 40,
 మధ్య హిందూస్థానము 17, రస పుత్రస్థానము 74, కాశ్మీర
 శాసనము. 10

వివేక నిధి.

బుద్ధిమంతులైనవారు హిందూదేశ మిప్పుడే పరిపూర్ణముగా స్వరాజ్యము ననుభవించుటకు సంసిద్ధమైయున్నదని చెప్పి జాలరనియ్యి, ఇప్పుడును భారతీయులెల్లరును మిగుల జాగరూకతతోడను, ఓర్పుతోడను వర్తించుచున్నందున వికసితమగుచున్నారని చెప్పియున్నారు. అందుచే, పెండ్లెండు ప్రభువుగారి మాటలను, కార్యములను మహారాజుగారి వాక్యములకు విరుద్ధములుగ లేవనియు, అందుచే శ్రీహరి వర్య మిగుల సందర్భమైనదనియు, కురుపామరాజుగారు వీరిని సమర్థించుచున్నారు. మహారాజుగారి వాక్యములను పత్రికలు విమర్శింపకుండటము, పెండ్లెండు ప్రభువుగారి మాటల మూలమున ప్రజలెల్లరును ఆగ్రహపూరిత మానసులగుటయు చూడకురుపామరాజుగారికి ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఒకవేళ, వికసితమగుచున్న మహారాజుగారు, పెండ్లెండు ప్రభువుగారు చెప్పినమాటలనే తూచాతప్పకుండగ చెప్పివారని అనుకొనినను, మహారాజుగారు వ్యక్తికరించి సత్యప్రాయములను ఇతరులు తమయొద్ద ప్రకారము అంగీకరింపవచ్చును, లేదా వర్జింపవచ్చును. తాము సంస్థానాధీశుల మగుటచే, బ్రటిషుఇండియా పరిపాలనమున జోక్యము కలుగజేసికొనజాలమని అనేకసారులు మీరు వక్కాణించియున్నారు. కాని తమపక్షానికి వలనపడినంత వరకు, హిందూదేశాశ్రయములను నిర్ణయముగ నిండ్లెండుదేశములో వెల్లడిచేసియున్నారు. బుద్ధిమంతులైనవారు హిందూదేశమున కీతనిముననే పూర్ణమగు స్వరాజ్యమును చేకూర్చునని చెప్పటంలో వికసితమగు మహారాజుగారు సర్వముగనే పరిశీలుచున్నారు. దేశము సభవారుగాని మట్టియు నమిలివారుగాని, హోమురాలు సంఘమువారుగాని, హిందూదేశమునకు తక్షణమే స్వరాజ్యము లభింపవలెనని కోరుటలేదు. యథాసంజాతమున సాధ్యమైనంత త్వరలోకొన్ని సంవత్సరముల ననుసరించి, స్వరాజ్యావస్థలన్నియు మార్గదర్శకములగు స్థిరసంస్కరణములు జరుగవలెనని మీరు కోరుచున్నారు. హిందూదేశములో నెల్లరును ఈక్షణముననే స్వరాజ్యమును వాంఛించుచున్నారని చెప్పవారికి సంగతిసందర్భములైనను తెలియకపోవలెను, లేదా మీరు మహాపూర్వముగ నిజపరిశీతులను గప్పిపుచ్చి యత్నింపుచుండకలెను. సామ్రాజ్యవాద సభలోని యెన్నికగ్రహముల కోరుచున్న సంస్కరణములను ఆమోదించుచు, రాజకీయ సమితుల కార్యముల నంగీకరించుచు వికసితమగు మహారాజుగారు మన ఆశ్రయములతో, తాము ఇంగ్లాండులో నిచ్చిన ఉపన్యాసములలో నెల్ల ఎక్కడును సానుభూతిని వ్యక్తీకరించిరి. సామ్రాజ్య సభలో నెల్లరును హిందూదేశముకూడ పాల్గొనవలయు ననియు, ఆదేశ పరిపాలనా విధానములను ప్రకటించుట ప్రభుత్వమువారి విధి అనియు, ఆదేశమున జరుపబడు రాజకీయ సంస్కరణములు భారతీయుల భావప్రేరేపకముల కనుగుణముగ నుండవలెననియు, వికసితమగు మహారాజుగారి సంగ్రహించు వక్కాణించు లేదా హిందూదేశ ప్రభుత్వము ప్రజలకు ప్రకటించుట కాని యెడల, సామ్రాజ్యసభలో నీదేశముయొక్క సలహా నెల్లు దీసికొనవలయు కలుగును? కావున పెండ్లెండు ప్రభువుగారి ఉపన్యాసము మహారాజుగారి భావములతో నెట్టి సందర్భములలోనైనను అనుకూలముగ నున్నదో లేదో నిర్ణయపాతముగ గలవారెల్లరును తెలియకపోదు. హిందూదేశముయొక్క న్యాయసమ్యక్తమగు కోరికలను సానుభూతితో తీలకొనవలెనని అభిప్రాయమును గలవారుగారి మాటలవలన నెంతమాత్రమైనను వెల్లడి యగుచున్నదా? ఇంతే కాక, వీరియపన్యాసమువలన గవర్నరుగారికి ఇండియాదేశపు ఆదర్శములపట్ల దురభిప్రాయము లున్నట్లుకూడ తెలియుచున్నది. కురుపామరాజుగారు, వికసితమగు మహారాజుగారి యుపన్యాసమును సరిగాధినినయెడల, గవర్నరుగారి వాక్యములు, వీరి ఉపన్యాసములతో నేకీభవించుచున్నవని చెప్పరని కోరుచున్నది. భాద్యతగల అధికారులగు గవర్నరుగారి మాటలకును, ఇతరుల అభిప్రాయములను తెలుపు వాక్యములకును చాల వ్యత్యాసము గలదు. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము క్రియా రూపమును దాల్చి శక్తి హాస్యమైనదో దాని మూలమున నెట్టి ఆందోళనమును జరుగ నేరదు. కాని, మనదేశములోని స్థానిక ప్రభుత్వముల వారందఱును ఒకేవిధముగ వర్తించుచుండుటచే స్వరాజ్యాందోళనమును నిరుత్సాహపరుచుటకై దొరతనమువారు పూనుకొని నట్లు అగపకుచున్నది. బట్టిచిన్నముల నేకములు కాననచ్చు

చున్నవి. గత డిసెంబరునెలలో విప్లవజనిత సంస్కరణములను వాంఛింపరాదని వెల్లువెత్తిన ప్రభువుగారు వంగదేశములను మందలించెను. మీరు కోరు సంస్కరణముల స్వభావ మిట్టిదే యని రాజప్రతినిధిగారి అభిప్రాయము కాబోలు! బీసెంటుయ్యిగారిని ఆమె సహకారులను నిర్బంధింపజేసి లహాలు చేయుటచే ప్రభుత్వమువారు కఠినకాసన ప్రయోగవిధానమును అనుసరింపయత్నింపుచున్నట్లు యెల్లరును కోరుచున్నది. ఈ సంగతులెల్లరును మహాధిక మగుటచే దేశమున ఆందోళన మెక్కువైనది. భారతీయులందరిలోను తాముకొంత విభావనిధులమనియు, దేశములోని నిజస్థితిని, భయమును వెల్లడించు సర్. ముద్రాజ్యోగ్యుర. గారికింటి ప్రముఖులు ఆనాలోనానాంశము చేయు తెలివి తక్కువ వారనియు, కురుపామరాజుగారి అభిప్రాయము నిరంకుశాధి కారాగ్రహసంపాదన ప్రయత్నములు గవర్నరుల అనుగ్రహ సంపాదన ప్రయత్నములకు పరిణమించుచున్నవనియు కాలక్రమమున ఇండియా దేశపు పత్రికలలోని భావతీక్షణముగ నగుచుండుటయు ఆచార్యులగుచున్నదనియు, కురుపామరాజుగారు వ్రాసినమాటల మిగుల అసహ్యకరములుగ నుండి వీరి ఎక్కడు (Kurupam) నాయమును సాధకము చేయుచున్నది. వీరివైచేయు విమర్శలచూచి రాజానుగ్రహ సంపాదనమునకై చేయు ప్రయత్నములని సంతసించెదనను భయముచే యీ విషయమై మే మేమియు వ్రాయదలచుకొనలేదు.

(శీదరు' కత్రిక)

హార్దింజి ప్రభువు

మొయిలు పత్రిక వాక్పాఠ్యము.

హార్దింజి ప్రభువుగారు పలువిధముల భారతీయులనదభిప్రాయములకు పాత్రులయి చనుట నిశ్చయముగాని రాజనీతిజ్ఞులయందు వారిప్రజ్ఞవంత హెచ్చునందేనో పరిపాలనము నందంత తక్కువగానుండెను. చిత్రములను నిరాధారములనుగ రూపకాలాభిమతములను గూర్చిన యుపన్యాసములవలన తీవ్రసంస్కర్తలను కాంతపరుచుటయే రాజప్రతినిధి ముఖ్యకర్తవ్యమైనదో హార్దింజి ప్రభువు శ్రేష్ఠతముడగు రాజప్రతినిధి యని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచమునందెన్నడును కలిగియుండని మహాసంగ్రామ నిర్వహణమునందు హార్దింజి ప్రభువుగారికి కొంతభాగ్యవత్ కలదను విషయమునే ఆయన గ్రహింపలేక పోయెనని కోరుచున్నది. కాన నాయన యధికారము తెల్లుజరుగుచున్నదనియు గవర్నరులతో తన భారతీయ మిత్రులకు సంతృప్తికరముగ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనా విషయములను గూర్చిన యుపన్యాసముల నొసంగుటతో సంతృప్తికొంది యుండెను. యధావిషయములను స్వయముగ గవర్నరులకుపోవుటయే గాక మొదటియధ్యక్షాధికారులను ఆకాపాతక సంగ్రామముక్రింద ముప్పుకు గల కా రణములను వికరింపవలెనని నేనాధిపతిగారిని కోరి యైన యుండలేదు. దానిని గురించి ఏదో కొంత ఎరిగిన వారెవరో యుండవలసి నిజము. పరిపాలనా భారముగముగ నుండుటచే హోమురాలును సంబంధించిన విషయములను గూర్చియైన ముచ్చటించుటకు గూడ వారికి తీరుబడి లేకుండెను. యధ్యక్షములను తీర్చిదిద్దుటకై విలియం మేయరుగారి భావమొప్పును. మనపాటియెవరూ నేనలకేవల గావలెనని ఎవరైన నిజముగ కోరియుండినదో అది ఎటులకో ఎప్పటికో సమకూర్చుటకుండెననుట నిశ్చయము.

శ్రీశ్రీగొండుట కుచ్చు సాధనగు విధానమున పరిక్షించి చూడగ ఇండియా దొరతనమువారు కొనసాగింప జాలకపోయిరి. ఇందులకు తత్సహ రాహిత్యమును వివేకవశాత్తే తీకుండుటయును తారతమ్య భావ రాహిత్యమును స్వకార్య నీక్ష లేకుండుటయును ముఖ్య కారణములు. ఇందులకు హార్దింజి ప్రభువు గారే ముఖ్యముగ బాధ్యులని మే మూహించుచున్నాము. ఆయన కార్యనిర్వహణమున కెన్నడును మార్గదర్శకాలేక. మనపాటియెవరూ విషయములకు శ్రద్ధతో గవర్నరులకు లేదు. యధ్యక్షులు నే న్యతార్థము కేంద్రీకృత మొనరించి నట్లయిన సామాన్య వృత్తిమయ నెట్టి మూలమున కనబడదు.

మంగళ వారమునాటి రాత్రి దాదాభాయి నాగోజీగారు స్వగృహమైన భూవాలో ప్రయత్నింపబడుచున్న కేసరిపత్రిక ప్రకటించినట్లు కరాచీలో ప్రబలమగు వదంతి కలిగినది. పెంటునే మేములందు మహామృదయములందు నమాణ చేయదొడగిరి. నాగోజీగారి గౌరవార్థము హైదరాబాద్ కార్యాలయము లన్నియు మూయుటకు. డెయిలీ నెట్లుపత్రికలో గూడ వీరి వరణవృత్తాంతము ప్రకటించుడినది. కాని ఈనగరంబు లసత్యమని నెలసినది.

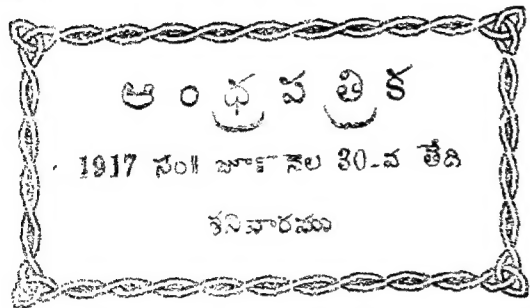
ఆంక్ష ఉత్తరువు.

మేము వ్రాహ్మణేతరులను. 'ఆంధ్రప్రదేశ్' దక్షిణ హిందూ ప్రజల సంఘము వారు దీసికొన్న పుస్తకము, మేము ప్రోత్సహించువ వలెనని దలచి చందాదారులుగా నుండుట కొప్పుకొంటిమి. కాని, అనితెనంటున్న, అరండేలు, వాడియా, గాల్లకు ఆంక్ష ఉత్తరువులవచ్చినప్పటినుండి ప్రకాశికలో వ్రాయబడు వ్యాసములు మాకందటికిని గుఱమును, ఆశ్చర్యమును బుట్టించుచున్నవి. ఈయాంక్ష ఉత్తరువు లాచూచానభావుల మీద చేసినందునకు మీరు కుతూహలించుచు, బ్రాహ్మణేతరుల సముదాయ మందరికి బదులుగా మీరు మీయొక్క సమ్యక్తమును గవలబయి చున్నారు. హైదరాబాదుగా నుండియు, ప్రజలక్షేయంబే గోరువారుగానుండియు మీరాప్రకారము వ్రాయబడుచున్నది మిక్కిలి చింతిల్లినారము. మేమిదేశపు రయితులైయున్నను, తెలుగుమాత్రము చదువ గలుగుదుము. మేమితర పత్రికలందెప్పించి చదువుచుండువారము. కావున మాకును, దేశమునగలుగు సమాచారముల స్థితిగతులు తెలిసికొనకై, మీరున్నంత లేకపోయినను, కొంచెముగలను. తెనంటున్నగారు మాకు సంస్కృతములుగా రాజకీయవిషయములందు శ్రద్ధతీసికొనియున్నారు. వారు హోమురాలులను స్థాపించి, రాజ్యపరిపాలనయందు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయము ప్రకారము జరిగేలాగు మార్పులు గలుగవలెనని పాటుపడుచుండువారు. ఇట్లుకలుగవలసినది అనావశ్యమనియు, ఇప్పుడుండెన్నితెనె అభిలాష లేనివారు నైతులలో అనేకులు లేరనియు తెలుసుట నిండ తప్పఅభిప్రాయముగాను దేశాభిమానమునకు హింసగాను యుండున్నది. మేము, మీరునట్లు, పశువులము కాము. మాకు రెండు మాకు ఇంట్లముక్కలు తెలియకపోయినను, గ్రామపరిపాలనయందు, పంచాయతులలో గూర్చుండి ఆలోచించుటకును, కార్యనిర్వహణ మందును శక్తిగలదు. అందుకలమాకు రాజకీయములందు విషయములందు తగుమైన యోగ్యులను మూలముండే యేర్పాటుచేసికొను శక్తి కలదని దృఢముగా నెప్పుడలము. ఇప్పుడుండు స్థితియన్నకో, గ్రామకార్యములకు గొప్పయితులు కూడ భయపడవలసి యున్నది. ఎంతవన్ను చెల్లించువారుగ నుండువచ్చుకొని, మర్యాదలేదు. గ్రామజేరు నిమిత్తము ఆలోచనచేసి కార్యము నెఱవేర్చుట కధికారము యిచ్చియుండలేదు. గవర్నరుంటునై ముంద్యోగ్యుల యిచ్చప్రకారముగా గ్రామముల కోరిక తెలిసికొనకయే చేయుచున్నారు. ఈకారణములన ప్రజలకును పాలకులకును పరస్పరస్నేహము లేకుండ నున్నది. మఱియు, ఈమహా యుద్ధకాలమున, కనడా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా, బ్రిటన్ వారలందు యుద్ధమైన పిదప కావలయు విషయములగుటచి చర్చించుచుండగా, మనముగక యుండ కూడదనియు, మనకు కావలసిన దంతయు బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారలకు చెలిపి, కుదకు యుద్ధమైన తరువాత, ఆలోచించి వారు మనకియ్యగలవని తెలుపుచుండిరి. ఈవిషయమై ఇండియా నేషనల్ కాంగ్రెసువారు, స్వరాజ్యోత్సాహమును, కీర్తిలోనచేసి, వెల్లడిచేసిరి. దానిని జరుల తెల్లరును హార్దింజి ప్రభువుగారు శీరును, సందర్భరమంతయు ఈవిషయముగూర్చి పాటుపడుటకు తెనంటున్నగారు నిజమించిరి వారు దేశక్షేయంబేకోరి రాత్రి బగ్గుల కష్టపడు చుండువారు. అట్టిచూతల్లిని మీరంతఅలక్ష్యముగా మార్చుటకు సరికాదు. మీరు నిజముగనే నైతుల గుఱమునకు గన్నీరు విడుచువారుగా నుండవచ్చును. అయితే ఈ విషయమును గురించి మాత్రము మీరు వ్రాయనది నిజముగాను.

మీరు మొన్నటిగల్గో మాటలాడినవారి నెల్లను హోదానముగా వ్రాయబడుచున్న మాహృదయము తత్తరపాటుచుచున్నది. దేశాభిమానముచే, దేశమునకై శ్రద్ధతీసికొని పాటుపడు వారలమీద వర్ణింపముగా వ్రాయబడు బాడిగాదు. తెనంటున్న గారిమీద ఆంక్ష ఉత్తరు విచ్చిన్నమాట విన్నపుడు మాకందటికిని యెక్కడలేని కోకము కలిగెను. ఇటులుండ మీరు లేదనిచెప్పట యెంతయు సత్యముకాదు. మొన్నటి సభచేసి రన్నందునకు గవర్నరుంటు వారేమియు భయపడలేదు, మఱియు ఆకాశ మిడిసినపుడు రాజనందమునకు దుట రాగములు రోజించవలసి నెఱుంగని వెంబరవిల్లులుండవలసి మాయూహా అని మీరావ్రాసియున్నారు. అదినిక్కమే యగుగాక! మనమంత యూరకుండిన యెడల, గవర్నరుంటువారు జవలఅభిప్రాయమును తెలిసికొనటకు దేశతలుకాదు. వారలకు మనఅసమ్యక్తమును తెలుపుట జవలయొక్క భగ్యముగానుండున్నది. ఎన్నరేమనినను, ఎవరేకార్యమును చేసినను చేయుచున్నను, లోకమేమో ఈక నిలిచిపోయెదదా? ఏమయిననులే, మీరు దేశమునకును, బ్రాహ్మణేతరుల సముదాయమునకుం జాల కీడిసరించు చున్నారని మామభిప్రాయము. మీవాగ్యసముచితులవలన చాల కలకరమును కలిగించుచున్నది. (కుమ్మక చిన్నారప్పరెడ్డి, చిన్న ఎటికలప్పరెడ్డి) (ఆంధ్రప్రదేశ్)

విషయానుక్రమణిక.

ప్రాకృత మొదటికట్టు	2
ఆంధ్రవత్రిక మహాభారతము	3
హిందూదేశ చరిత్రల నా పుస్తకము	4
విశేష నిధి, ఆంధ్రవత్రిక	5
ప్రభావనామము	6
దేశరక్షక సైన్యమున జేరుదు	7
ఆంధ్రవత్రిక	8-9
విశేషానుక్రమణిక	10
పుస్తకములు	11-12
ఇంగ్లీషు కృతివాక్యములు	13
ఇటీవలి నిర్వహణములు	14
సర్వసామాన్యము	

దేశరక్షక సైన్యమున జేరుదు.

నిర్బంధ ప్రవాసశిక్షలు ప్రజలలో ననేక నూతన సమస్యలను బాధమజేసినవి. ప్రజాభిప్రాయమును దొరతనమువారు నిర్లక్ష్యము జేయు కుండట కనేక సాధనాంతరములు వ్యక్తపరుప బడినవి. వాటిలో స్వదేశీవ్రతము, జాతీయవిద్య మొదలగునవి నిరూపింపబడినవి. ఇంతటితో నాగ రక, సాయుక్త రాష్ట్రనాయకులగు వండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు జె.బి.హద్దూర్ సప్రూ మొదలగువారు ప్రజల యసమృద్ధిని, పూర్ణముగ చెలుపుటకు దేశరక్షక సైన్యములో ప్రజలెవ రును చేరగూడదను నిశ్చితాచయము గనుబడిచి యున్నారు. ఇంతకుముందే లిపిన చంద్రపాలుగారు గూడ నిట్టి యభిప్రాయమునే న్యూ ఇండియా పత్రికలో ప్రకటించియున్నారు. ఈ సమస్యను గూర్చి భారతీయులందరు దీక్షముగ నాలోచిం చుట యత్యవసరము. ఇట్టి ప్రాముఖ్యముగ విష యమునకు దగిలబడుట వాస్తవపత్రికలలో చర్చ జరుగలేదు. ఇందునకు కారణము ఉపేక్షాభావ నుయి యుండవచ్చును. లేక యితర రాష్ట్రముల నాయకు లి విషయమయి వై వాచిలో నేకీభవించి సక యుండి యుండవచ్చును. లేక యిందును గూర్చి యింకను యాలోచనలు జరుగుచుండి యుండవచ్చును. ఏది ఎటులున్నను, ఈ విష యమై దృష్టిపడు యభిప్రాయమును నాయ కులు సర్వసమగ వైబుచ్చుట యత్యవసరము. యవకు లనేకులు నాయకులకోరిక వైసి దేశ రక్షక సైన్యములో జేరుటకు దరఖాస్తులను బంపి యున్నారు. వీరియర్హతలనుగూర్చి కొలదిదినము లలో శిక్షగావించబడి సైనికశిక్ష ఆగస్టునెల 1 న జేరి నుండియు ప్రారంభింపబడునని తెలియు చున్నది. వ్యవధి విశేష కాలము లేదు. వంగదేశ ములో యువకులను సైన్యములో జేరుటకు ప్రోత్సహపరచి, వంగసైనిక నివహముల నేర్పాటు గావించి శ్రమపడుచున్న, డాక్టరువల్లిక గారు సాయుక్త రాష్ట్ర నాయకుల యభిప్రాయము దేశాభివృద్ధిమని వ్యక్తపరచిరి. ఆసిబిసెంటుగారు ప్రవాసమునకు ముందు, బిహార చంద్రపాలుగారి సలహా, దేశహితము నాలోచించినయెడల నను సరళియము కాదని వ్రాసిరి.

ఈ సమస్యనుగూర్చి ముందువెనుక లాలో చించి, కాంతనమునై చర్చించుట భారతీయుల

విధ్యుక్తము. ఒక్కమారు, లోకమాన్య తిలకు గారు జేసిన వాక్యములను స్మరింపుడు. దేశరక్షక సైన్యములో యువకుల సంఖ్యాకులుగ జేరని యెడల తాము స్వరాజ్యోద్యమమును వదలివేయు దుమని, తిలకుగారు గంభీరముగ బలికిరి. ఆవాక్యము లు దేశమంతయు యొక కొననుండి పేరొక కొనన రకును మారు మ్రోగినవి. అట్టి యుద్దేశపూరితము లగు వాక్యములనే ఆసిబిసెంటుగారు చెప్పి పుల్లో బలికి యుండిరి. ఉపేక్షాభావముతోనుండిన యువ కులందరును, తమ పూర్వుల కౌర్యప్రతాపముల నొక్కమారు దిక్పర్యవసము జేసికొని, మాతృ దేశమును దక్షిణములకు కత్తిగట్టుదుమని యాదేశ పూరితమై తమ యంగీకారమును తెలిపిరి. ఇం దుకు భిన్నముగ నాయకు లిప్పుడు వేరు సలహాల నొసగిరేని, యువకుల యాదోభిసావధ యా హింస సకల్యము. కాని, దొరతనమువారి నిర్బంధ వస్థలనే నూతన పూర్వాము నేర్పాటుజేయ వలసి వచ్చినదని చెప్పుచున్నను. ప్రజలకును, దొరతనమువారికిని దృక్పథమున విశేషముగ భేద భావములున్న మాట సత్యమే. ప్రజాభిప్రాయము నితీవల చులకనగూడబడిన మాటయు సత్యమే. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగినదని మే మనేక మారులు వ్రాసియున్నాము. అయినను, యే విషయమును గూర్చి యాలోచించుచున్నను, అది దేశహిత మెంతవరకు గావించుచున్నదో విచారించుట యవసరము. దేశరక్షక సైన్య విషయము ప్రభుత్వము నకన్న ప్రజల కెక్కుడు అవసరమని మా యభిప్రాయము. దేశ రక్షక సైన్యములో జేరుటకు దొర తనమువారి ప్రోద్బలము అధికముగ లేదని మన రాసు టైక్సుమెయిలు మొదలగు ఆంగ్లో హైంద వపత్రికలే యొప్పికొనియున్నవి. ఒకవం యుద్ధము జమునుగూర్చి దొరతనమువారు చేసిన ప్రోత్సాహ మును గమనింపుడు. చెన్నపుల్లో నేవంక దిరిగి నను, యుద్ధమును గూర్చిన ప్రకటనయే గాన వచ్చును. దొరతనపు టుద్యోగియులు ఊరూర దిరిగి సభల గావించి యుగమువిషయమై ప్రజల కుద్యోగముగావించిరి. ఇట్టి ప్రబలప్రయత్నములను దేశరక్షక సైన్య విషయములో దొరతనమువారి ది వరకు బూనుకొనలేదని విదితమగుచున్నది. ఇంత వరకును ప్రజానాయకులే శక్తివంచనలేక పాటు వడి. ఈనాయకులు దేశహితము తెలియనివారు గారు. వీరుజాతీయవాదులలో నగ్రగణ్యులు. మహా రాష్ట్రదేశమున తిలకు మహాశయమును, చెన్న రాష్ట్రమున ఆసిబిసెంటుగారును, వంగదేశమున మల్లిక్ గారును, ఇట్టి సత్కార్యనిర్వహణమున కయి బూనుకొనిరి. కావున ప్రభుత్వమువారి కన్న, ఈసైన్యములో జేరుట ప్రజల కెక్కుడు అవసర మనుటకు సందియము లేదు. దేశీయ మహాజనసభ ప్రారంభింపబడిన దాదిగ ఆంగ్లేయులను వలెనే భారతీయులను గూడ విచ్చిక్ష సైన్యములో జేర్చుకొనుట యవసర మని యుద్ధింపించుచుంటిమి. స్వదేశమున కపా యము గలుగుచున్నపుడు, భారతీయులు, చేతులు మడిచికొని కూర్చుండుటకన్న వేటు జాలికరమగు త్తి యుండబోదు. మాతృదేశ రక్షణమునకన్న వేటు కవిత్వకార్య మెద్దియును లేదు. ఎల్లప్పుడు విజేతీయలే మనల్గురు రక్షిం చుచుండు రను నాశను మృత్యుకొనుట పురుషధర్మము కాదు. కని విని యెరుగని యవాంతరము లనేకములు అట్లు వడవచ్చును. ప్రస్తుతకాలమున ఇంగ్లండుదేశము యూరపు ఖండమున ధోర సంక్రామమున మునిగి యున్నది. అద్భుతవశమున, శత్రుకోరిక సముద్రాధిపత్యము లేకపోవుటచే, హిందూదేశ

మునకును ఇంగ్లండు దేశమునకును రాకపోకల కడ్డము లేకుండ నూయజాకాలున కాపాడబడినది. లేనియెడల హైందవులు శలుభాములు పడియుం జడివారు. జపానుదేశీయులచే మన తీరములు కాపాడబడుచున్న ననుట, భారతీయుల పౌరవ మున కుద్దేశకరము గాదు. ప్రాన్యుదేశమును కాపాడిన భారతీయులు, సూయజ కాలువను రక్షించిన భారతీయులు, జర్మనీవారి వలసరాజ్య ములను జయించుటకు తోడ్పడిన భారతీయులు, బాన్దామను బట్టుకొనిన భారతీయులు, క్రమశిక్షను జేసి, మాతృదేశ రక్షణమును బూనుకొనక పోవుట శరిహాసాస్పదము. ఈ సమస్యను గూర్చి యాలోచించునపుడు, ప్రస్తుత కలసరమును గూర్చి యే గాక, దేశముయొక్క భావిదశను గూర్చి గూడ మనము జేయుట యవసరము. దేశరక్షక సైన్యములో జేరక పోవుట వలన, దొరతనము వారి యభిప్రాయమును దేశహితైకవిషయములలో మార్పుట యసంభవము. కాని, అటులచేరక బోవుట వలన యవసరముగ లభించిన నూత నావకాశమును బోగొట్టికొనినవార మగుదుము. మన గమ్యస్థానము స్వపరిపాలనము. స్వపరి పాలనము లభించినయెడల, స్వదేశరక్షణ భార మంతయు మనపై బడును. అట్టి సమయమున స్వ దేశరక్షణమును నిర్వహింప లేనియెడల, ప్రపం చమున పరిహాసమునకు పాత్రుల మగుదుమనుట నిశ్చయము. స్వపరిపాలనమును పొందుటయేగాక, దానిని భద్రముగ గాపాడుకొనుకొని గూడ గలిగి యుండవలెను. దేశభక్తియు, రాజభక్తియుగూడ నీ విషయమున నిమిడియున్నవి. అందుచే నీయవకా శము, అమూల్యమగునదని మాయభిప్రాయము. మునగాల జమిందారుగారు రెడ్డిమహాసభలో ప్రా రంభోపన్యాసమున నిందునుగూర్చి నుడివిన వాక్య ములు అవశ్యాపరచేయములు. “ఉత్తకోకిలచే ప్రయోజన ముండబోదు. బ్రిటిషు పౌరులమైన ప్రతియొక్కరము నీ మహాయుద్ధమున సామ్రాజ్య మునకు సర్వవిధముల సంపూర్ణ విజయమును సము పార్జింపవలసిన భారమును బై నిడుకొనవలయును. మనము స్వరాజ్యమును గోరుదుమేని దానిం గాపాడుకొనగల మని మున్నుండు రుజువుచేయ వలసి యుండును. మనలో యుక్తవయస్కులగు వారెల్లరును రక్షక సైన్యమున జేరి మనకుంగల నపార రాజభక్తియును దేశభక్తియును వెల్లడింకవలయు” నని వారు నెలవిచ్చిరి.

ఇంతియగాక, ఆంధ్రదేశమున కిది ప్రాముఖ్య విషయము. బర్మాయుద్ధము నుండియు ఆంధ్రులు సైనికులుగ నుండుట కనష్టములను కళంకమొకటి యాపాదించ బడియున్నది. ఈకళంకమును దొల గింప వలయునని ఆంధ్ర మహాసభ లొరును, జిల్లా సభలందును, తీర్మానములను గావించి యున్నారు. తుట్టుతుదకు మనకోరి కలు ఫలితమునకు వచ్చినవి. అట్టిసమయమున ఆంధ్రు లుపేక్షాభావమును జూపుట సమంజ సము కాదు. విద్యాధికులు యుక్తాయుక్తవివేచన భావనీలగుటచే, సైన్యమున జేరుట వలన లాభము లెక్కుడు గ నుండును. ఇంతవర కును ఆంధ్రదేశమున జేరిన వారి సంఖ్య యల్పము. గడుపుదినములోగా, విశేషసంఖ్యా కులు ఆంధ్రదేశమునుండి జేరినయెడల, ఆంధ్రులు దేశభక్తిని రాజభక్తిని వెల్లడించినవారగుదురు. దొరతనమువారు యానెల 21వ తేదీన ప్రచురించిన యుత్తరువులో, దేశరక్షక సైన్యములో జేసిన సేవ గిడున్యా పోలీసు శాఖలలో ప్రవేశించువారి విష యమై, యాలోచనకు తీసికొనబడునని, ప్రోత్సా హకరముగ వ్రాసి యున్నారు. సైన్యవిషయముల

కైరీలలోను ఇలియదులోను పీరాదులను భూగోళ
 మూలము స్పీరిలోనగువారి గ్రంథములలోను మెల్లగాన ఆరిది
 యే త్రియకొనీ (Periplus of the Erythrean Sea)
 లోనను ప్రాచీన గ్రంథములలోను ఉండు విషయ
 ములు యథార్థములగా లేక కల్పితగావలయునని
 విమర్శించి తేలిక-లేని భవమును కృతము చేసి యేండ్ల
 కొలసి విదేశములలోను అడవులలోను యెడారులలోను
 కొండలలోను నుహలలోను అతిసాహసముతో ప్రవేశించి
 పలువిధముల కోధనలుచేసి ప్రాచీన గ్రంథకర్తలవ్రాతలు య
 థార్థములని పాశ్చాత్యకోధనలు క్షిరపరచుచున్నాడు. ఇది
 దేశమునో "పురాణమిత్త్యేవసాహసక్య" యను కథనవాక్య
 మును ముండికొని ప్రాచీన గ్రంథస్థవిషయముల యొక్క
 యథార్థత విచారణకై న తూనుకొనుటలేదు. అందులను
 సుకజాతీవారినీ మనపు స్వేచ్ఛయుగ పలుకరించుచుండినను
 గ్రామికులను జేదగ కెప్పించుచుండినను ఈ ప్రమాణములను పాటం
 పక అంద్రబాలయే జేదగ కెప్పించు నుంపలేదనియు గ్రామ
 డలరచన గొప్పకులుండుములో అందును ఒకచిన్న రమ్యగ
 నండిననును కొంచు పాశ్చాత్య విద్యావ్రాహ్మణ ఛాయా
 పరిగడగర్తులు పలుకుచున్నాడు. భారతసామ్రాజ్యములలోని
 నదిగిరిపట్టణములను, బాతులను నీచుగ నేకాభిమంబైన
 నుండినవా యని కొడుర్చించుటకు లేక కట్టిగ్రహు గడగ
 దేశమునకు భూగోళకారము నందినను కోరుచుండు సా
 త్రాత్యముల నుంపారదగు ప్రాచీనకర్త వ్రాతలెక్కారనికును
 కనుసహాయముగ నుండును.

ఆంధ్ర పామహాసంగమము

ఆస్త్రియాలో జాతీయ రాజకీయ కలవరము.

(0)

జర్మనురాయచారి సామగ్రుల ప్రేలుట. నాచ్ఛలో ఆందోళనము.

వెనిజులనుగారి విధానము:- విశ్వాసముగాని కఠినచర్య కాదు.

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

క్రొత్తమంత్రి.

లండన్, జూన్ 29:- స్థానిక పరిపాలక సంఘాధ్యక్షుడుగ హెను ఫిషరుగారు నియోగింపబడిరి. పార్లమెంటు కార్యద్యక్ష స్టీఫెన్ హామింగు గారు నియమించబడిరి. వార్తా సంఘము వారు తెలియజేయుచున్నారు.

ప్రతివర్తక మాపివేయబడుట

లండన్, జూన్ 28:- ప్రతివర్తకమును తైలెస్సలే దండగ జేయునాడని వార్తాసంఘమువారు ఉత్తరువుజేసిరి. ఈ తైలెస్సలే దండగమును ఇంగ్లండు ఎక్కువభాగము విక్రయించునాడని వ్రాసి యున్నారెను. కాని ఈ ఎక్కువభాగము విక్రయము ప్రతిబంధింప వలెబాలెను. ప్రత్తికొనుట కిదివరకే కల్పితమై యున్నది. అనుభవము నపేక్షించి లెక్కవ భరలకు విక్రయించుటకు విశ్వయింపబడినది. ప్రత్తి అమృతపు విషయమై ప్రత్తివర్తకులందరు వర్తక సంఘమువారి ఉత్తరువుల ప్రకారము ప్రవర్తించునట.

యుద్ధపురొత్తి, రోగములు.

లండన్, జూన్ 29:- అంతరంగిక వ్యాధుల వ్యాధుల మునకు హెన్రీ లెన గలయ్యునదను వాయువార్త యంతరకుఁ జమైనదియు గనునటులు రోండా ప్రభువు గారిక పరిశోధక సంఘము నేర్పించిరి.

మెన్డొ న్యూ నిషేధనము.

లండన్, జూన్ 29:- మెన్డొ న్యూ, జోమెన్డొ గానలు కెట్రో గ్రాడునకు పొగూడదని నాటిక సభవారు తీర్మానించిరి. ఇందువలన ప్రావిజనుల దొరకనములో అల్లరులు గలగునని హెండర్సనుగారు చెప్పినమాటలు సరకు జేయబడెను. జలాంతగ్రామల హత్యలను గూర్చి తగినచర్య జరుపుటకొక ఆం తగ్గితీయ సభ నాహ్విరించిన బ్రాగుండునని హేమలాకపు గారు పలికిరి.

యుద్ధసంబంధమును కంట్రాప్టులు.

లండన్, జూన్ 29:- వైనికాహరి విషయ సురభావిషయమై యుద్ధసంబంధము కల్పితమై ఆధికారి యిట్లు తెలియ జేసిరి:- వైనికాహర పదార్థములకు 7000 లక్షల పౌనులకంటె ఎక్కువ వ్యయమైనది. ఇందులో 2000 లక్షలు మిత్రపక్షానికి వారి తరపున ఖర్చు అయినది. ప్రస్తుతము సాయము 9500 లక్షల పౌనులు ఆహార పదార్థముల నిమిత్తము వెచ్చింపబడెను. ఇందులో 100 లక్షలు మిత్రపక్షానికి వారికతరపున వ్యయ మాయెను. ప్రపంచములో ధన సమృద్ధింపై లెక్కవగ ప్రతిభావాదు చర్యములను పౌను 1-కి 5 పెంపులతో అమృతమైనది.

మెనపొలేమియా

మెనపొలేమియా యుద్ధము.

సిడ్నీ, జూన్ 29:- జూన్ 23 వ తేదీని నిగిలిన తురుష్క-నది పొగయోడలపై మామైమానకుల రిర పౌనల బొంబులను జరపిని హెంబోమియా యుద్ధసేనాని తెలియజేయుచున్నాడు. బొంబులు కూడిగ పొగయోడల పైకి పడ్డవని గానించినది. జూన్ 25వ తేదీని శత్రు వైమానికులు హామీయలపై కొన్ని బొంబులను జరపిరిగాని నష్టమే యు కలగలేదు. మరుసటి దినము శత్రుస్థానమును ప్రతిక్రియగ ఇక్కడలో 24 బొంబులను పడలితిమి. గుడారములను కూడగ 7 బొంబులను పోయెనుగాని బడినగుడారములన్నియు నాశముపడినవి. తక్కిన బొంబులు శత్రువులగుడారముల మధ్య ప్రతిభా వ్యాధులను గానించినది. మానిమానకులన్నియును మరణించిరి. తిరిగి తమ ఆశ్రయముల చేరినది.

పరాసు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండన్, జూన్ 28:- హార్డి వెబ్బ, మాంటు కార్మి రెట్టు ప్రదేశములలో ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగనున్నది. తానన కీకాన్యమున నున్నవాల్సలెయిలను ముఖ్యప్రదేశముపై జర్మనులు చేయు ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. శత్రువుల ఆకాశ విమానములు రెండు నేల గూల్చబడెను.

విరామములేకుండ శత్రువులు ఫిరంగులకాల్చుట.

లండన్, జూన్ 29:- పరాసువారిటుల ప్రకటించుచున్నారు. ఆనేక ప్రాంతములలో శత్రువులు విరామము లేకుండ ఫిరంగుల కాల్చిరి. ముఖ్యముగ మ్యూజానది యెడమ భాగమున ఘోరయుద్ధము జరిగెను. మేము శత్రువుల బాగుగ నెదిర్చితిమి. రైమ్సునదిపై 1200 గుండ్లు కొట్టబడెను. దానిలో 8 కెప్ట్రెలులో పడెను.

పరాసువారి ఇటీవలి ప్రకటనము.

లండన్, జూన్ 29:- పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:- ఎయినుముఖమున శత్రువులు అతితీవ్రముగ నేటి రాత్రి పోరునల్పిరి. కాన్సీకి ఆగ్నేయములనున్న సెన్సి ప్రదేశమును, రిమ్సుకు ఈకాన్యమునను శత్రువులు ఫిరంగులతో అతిచిత్తముగ సమర మొనర్చిరి. శత్రువుల ప్రయత్నము లన్నియు మాశత్రువు బ్యాటల కాహుతిజేసితిమి. కొన్నింటిని మా ప్రతియుద్ధములచే ప్రతిహతము జేసితిమి. మా ప్రదేశము లన్నియు మాస్వాధీనములోనేయున్నవి. యుద్ధము ముఖ్యముగ వెనుక వైస్యమును అకిదారుణముగ జరిగినది. రెండు పోట్ల శత్రువు లీప్రదేశముందు అనేకమానము యుద్ధమొనర్చిరి. సెన్సికి ఈకాన్యభాగముందు మామొదట పంక్తిలో కొంతవరకు ప్రవేశించిరి. కాని ఉత్తరక్షణముండే వారిని పోవోలితిమి. శత్రువు లనేకరుంది రణస్థలమున మడసిరి. అనేకమందిని బండ్లుగ జేసితిమి. ఆవుకోర్టు అడవిలోను, 804 కొండమీదను మ్యాసుకు వామపార్శ్వమున ఫిరంగులతో ద్వంద్వయుద్ధము జరిగినది. 804 కొండకు పడమటి భాగమున శత్రువులు ప్రత్యేక వైస్యములతో అకిదారుణముగ మట్టడినల్పిరి. మా మొదటి పంక్తిలను కొంతవరకు చొరబడిరి. కాని మాశత్రువు బ్యాటలను 2 రెవ పాని నన్నిటిని చల్లార్చితిమి. ఉదయమున శత్రువులు మరల 804 కొండదగ్గర తూర్పుభాగముందు తలపడగ పరాజితులుగ జేసితిమి.

వ్యాసు, జూన్ 29:- 24 వ తేదీతో సంకుకు వామపార్శ్వ పరాసుతీరములు చేరిన పొగయోడలు 1088. అచటినుండి బయలుదేరినవి 969. 1600 టన్నుల కెక్కుడు ఒరువుపట్టినవి 2 మ తక్కుడు ఒరువు పట్టినవి 1 ను నుంచి వేయబడెను. మాడు పొగయోడ రెదిరింపబడెను. కాని కార్యము తరవామెను.

శత్రువుల మరఫిరంగులను వశము జేసికొనుట

లండన్, జూన్ 29:- నేటి మధ్యాహ్నము జనరలు హేనుగా రిట్లు ప్రకటించిరి:- గత సాయంత్రమును టిప్పికి దక్షిణభాగమున నున్న శత్రుస్థానములను 2 వేల గజముల వరకు మట్టడించి వశము జేసికొంటిమి. మే మనుకొన్న స్థానములన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొంటిమి. కొంతమందిని బండిలుగ గొట్టితిమి. మరఫిరంగులకూడ మాచే జిక్కినవి. సాచెజు నదికి దక్షిణముగ చాలవరకు క్రొత్త కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించుకొంటిమి. ఏయియలో ప్రవేశించి కొంతమందిని చుర జెట్టితిమి. ఆరు మరఫిరంగులకూడ మావశమైనవి. చెరిసే కుత్తముగ శత్రువులు దాడినట్లు దానిని వ్యర్థముజేసితిమి. హేనుకు ఆగ్నేయమున గూడ శత్రువులను పరాజితులుగ జేసితిమి.

బ్రిటిషువిజయము.

లండన్, జూన్ 29:- బ్రిటిషు అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నారు:- సాచెజ్ నదికి దక్షిణభాగమున మేమింక విశేష ప్రదేశము నాక్రమించితిమి. అనేకమంది బై టిలుపట్టు పడిరి. ఈ ప్రదేశమున మా సైనిక పంక్తులు మరి రెండు మైళ్ల రణ రంగమును నాక్రమించి ఏయియను సరిప్రాంతముల జేరెను. మేముమాడు శత్రువిమానముల నేలగూల్చితిమి. నాల్గింటిని క్రిందికి తరిమివైచితిమి. నూవిమానములలో నాలుగు కనిపించుచున్నవి.

పరాసు అశ్వదళ విజృంభణము

లండన్, జూన్ 27:- కోంతు సముద్రకాభాతీరమున ప్రేలో ఇటాలకు మధ్యమున్న ఏంఫీసా నగరమును సలానికా పరాసు అశ్వదళము లాక్రమించెను. ఇదివరలో నొకప్పుడు కర్యాపంశి సలానికాకు పోవలయు సెప్పియను సేన నీరాధారి ద్వారా నడిపింప నాలోచింపబడెను. కాని హార్డిలో జేదినేటు వార్డులు చేయవలసిన ఎదిరించుటచే ఆ వైస్యములు సముద్రమార్గమున గొంపోవ బడెను.

రుష్యా

ఫిల్లాండుగుండా 360 జర్మను బండిలుపారిపోవుట

వెట్రో గ్రాడు, జూన్ 29:- ఈనెలలో ఫిల్లాండుగుండా 360 జర్మను బండిలు పారిపోయిరి వార్తాప్రతికలు తెలుపుచున్నవి.

గ్రీసు

వెనిజులనుగారి కార్యక్రమము.

లండన్, జూన్ 29:- ఏథెస్సు నగరమున నున్న మైముస్ ప్రతిక విశేషము నెట్టుల వ్రాయుచున్నాడు:- అందఱును యుద్ధమున జేరవలయుననియు వెనిజులనుగారిభిప్రాయము పడుచున్నాడు. కాని బలవంతుల వారిని యుద్ధమున ప్రవేశ పెట్ట కూడదని చెప్పిరి. పార్లమెంటు సమావేశమైన వెంటనే యితడు తన కార్యక్రమమును పార్లమెంటున తెలియచెను. ఇప్పుడు బల్గరులతో పోరాడుచున్న వైస్యములు స్టేటు నియోజనమున రణరంగమున నేయుండ గలవు. అందులో స్వచ్ఛందమైనవి కులుగ జేరుటకు ప్రజలు ప్రోత్సహింపబడుదురు. పిలోపానీసుకులో నున్న వైస్యములు అచటినుండి యాహ్విరింపబడి సాధారణ పటాలములుగ పంచిపెట్టబడెను. వైస్యమున కొంతసయములలో నందు నందఱు వైసికులుమాత్రమే యుండును. గ్రీకులు మిత్రపక్షానికి వారికో నేల చేరవలసియున్నదియు వెనిజులనుగారు ధీమా పన్నానమున ప్రజలందఱికిని బోధించెదరు. ఆంతువలన గ్రీకు దేశమున సిద్ధము జేయబడగల వైస్యములన్నియు మాడుమానములలో సమకూడగలవని నమ్మబడుచున్నది. కాని వెనిజులనుగారు నమ్మకముననే కార్యము నిర్వహింప దలచుచున్నారు గాని విలకతమునగాను.

ఆస్త్రియా

ఆస్త్రియాలో ఆందోళనము

లండన్, జూన్ 26:- రాజకీయ జాతీయవాదులు మొంగుగ నున్నవని ఆస్త్రియా నండి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. రిచెమరాపులో నున్న చెక్కులు, స్లావులు ప్రతినియలు ప్రభుత్వము వారిని ఆక్షేపించుచున్నారు. యుద్ధమున ఖండించుచున్నారు. ఆస్త్రియా హంగరీ రాజ్యములను విడదీసి ప్రత్యేక ప్రభుత్వములను ఏర్పరపలయనని కోరుచున్నారు. రాజపరిపాలనమే ఆవశ్యకము వాయుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారిని ఖండించుట ప్రయత్నము చేయ బడుచున్న ఉపచారము లన్నిటిని వాదిపెట్టుచున్నారు. బోహిమియాలో గూడ పరివర్తన సమాచారము కప్పి పుచ్చుచున్నారు.

ఆస్త్రియా సంధి.

అమ్యుటరుడం, జూన్ 29:- ఆస్త్రియా పార్లమెంటు సభలో సంధి విషయమై చర్చ జరిగెను. ప్రధానమంత్రి వాగ్డీడ్లుగారు ఇట్లు తెలియజేసిరి:- ఆస్త్రియా హంగరీ వారు గౌరవముతో గూడుకొన్న సంధి సంకరంతుట కెత్తుకును సిద్ధముగ నున్నారు. కాని సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కైట్టి యర్థికము, యువజులని అభయమాస్త్ర వియవలెను. తేనివో యుద్ధము జరుగుచునే యుండును.

అమెరికా

తలస యొడంబడికను రద్దుచేయుట
రియోడిజానీరు, జూన్ 28:— ప్రేజిటుగారు తలస యొడంబడికను రద్దుచేసికొనిరి.

స్విజర్లాండు

రంటను ఫెల్టు బెరనుగారు
క్రీస్టియూనియా, జూన్ 29:— ప్రేజిటు వస్తువుల యెగుమతిని గూర్చిన అత్యాశక్త వ్యవస్థలను నియంత్రించు యధాగ్రహములని విదేశీమంత్రి దృఢపరచెను. బెరనువారు రంటను ఫెల్టు సామానులలో ప్రేజిటు వస్తువులంటి వాస్తవమని వారు చెప్పిరి. అతడు జగ్గము సామాన్యక రాయబారి యగుటయు వాస్తవము. అతడు తెచ్చిన సామానులపై జగ్గము విదేశకార్యాలయమువారి ముద్రలున్నవి. అతడు మరల జగ్గమునికీ బోయెను. జగ్గముని జగ్గము దొరతనమువారు తగినంత విధితు రని వాల్చే దొరతనమువారు నమ్ముచున్నారు. అట్టి సంవత్సరములలో గంతగూడిన పద్మలినిబట్టి నేరస్థుడు స్వదేశమున విచారించబడి శిక్షించ బడవలయును. జగ్గమువారు తగిన సహభాగమును చెప్పదురని వాల్చే దొరతనమువారు కలంబు చున్నారు.

హాలండు

120 లక్షల బంగారు ప్లాటిన
ఆమ్స్టర్డం, జూన్ 28:— హాలెండ్ లోని పత్రక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. డచ్చివారు 120 లక్షల బంగారు ప్లాటినల సంగ్రహించిరి. ఆ సొమ్ము జర్మనీనుండి వచ్చినటుల నమ్ముచు చున్నది.

డచ్చి హిందూద్వీపములకు జలాంతర్గాములు.
హేగు, జూన్ 29:— డచ్చివారి హిందూద్వీపముల కొరకు మాడు జలాంతర్గాముల సంస్థాపించుటకు పెట్టికంపెనీవారిలో నావికాశాఖ వాగ్దానంబడికను గావించుకొనిరి.
ఆమ్స్టర్డము, జూన్ 29:— బ్రిటిషు శాసనాధికారులు హాలంకు దొరతనమువారి కిట్లు వ్రాసిరి. బంగారీదుంపల ఎగుమతిని గూర్చి వారందు వివరించిరి. జర్మనీ కెగుమతిజేయుటకు ముందు బ్రిటనుకు కొంత బరువుగల బంగారీదుంపలను పంపవలెను. జర్మనీకేమియు బంగారీదుంపల పంపమని ఇండితముగ జెప్పవలెదల బ్రిటనుకును ఏమియు బంపనక్కరలేదు. హాలండులో ననేకులు జర్మనీకి ఎగుమతిచేయ నుంకించుచున్నారు. ఆండుకలన జేతములో బంగారీదుంపల కఠపు తటస్థింపగలరు

చీనా

చైనా మంత్రివర్గము
పీకింగు, జూన్ 28:— చాంగువను వారి కోరికలన్నియు అశ్శక్తు డంగీకరించెను. అధ్యక్షుని యధికారముల తగ్గించుచు నిందు మంత్రివర్గ సంస్కరణములు గూడ వాంఛింపబడెను. సార్లమెంటు సభ మరల నెన్న కొనబడును. సభ్యుల సంఖ్య విశేషముగ తగ్గింపబడెను. చిల్లీ, హజింగు, ఫాంట్ యెను, హో నామరాష్ట్రముల ప్రాంతాధికారులందునై తమ ప్రాంతముల నుపసంహరించుకొని తమ స్వాతంత్ర్య ప్రకటనల రద్దు చేసికొనిరి.

ఇండియా గజెట్టు.
సియో, జూన్ 29:— మహానగర నుబేచారుగా పని చేసి యుండిన నాజిఫ్ ఖాన్ గారి కిదివరకు ఆయుధముల బూజనగ్రహింపబడి ఇప్పుడా స్వేచ్ఛ తీసుకొన బడినది.
ఇండియా దొరతనము వారి ఉద్యోగాలు నహాయకార్య దక్కి కన్యాన మహారాజుని గారు మరల సంయుక్త పర దాలకుమాన్యుడి

పిట్టల గొట్టకూడదు.
మైసూరు, జూన్ 29:— 1901వ సంవత్సరపు మైసూరు నేమ్యువాక్వి ప్రజలపై కేంద్రతమముక్క 4 వ శాతము ప్రకారము 1922 వ సంవత్సరము జూన్ 30 తేదీవరకు తర తరలాగు రంగుగల పిట్టలను, నెయ్యన, జొకలను పట్టుకొన కూడదనియు, కొట్టకూడదనియు మైసూరు కోర్టువారు హెచ్చరించెను.

మైసూరు శాసనసభ.

నిన్నటిసమావేశము
బెంగళూరు, జూన్ 29:— మైసూరు శాసనసభ నేటి దినమున జరిగెను. దివానుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. బెన్జి కెటి, కుమారులు మొదలుగాగల ప్రేక్షకులు కొందరు విచ్చేసిరి.
మైసూరు విద్యాశాఖలో నియమింపబడి నియామక ములసంఖ్యలను స్వభావములను దొరతనము వారరాయులేదని బసవయ్యగారి ప్రశ్నకు తీర్పువీయబడెను.
విద్యాసంస్కరణము.
కె. ఎల్. దత్తాగారి పరిశోధనము ప్రార్థికాశ్రమ, ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ఉన్నతవిద్యలను నెలవులలో విశేషముగా వ్యాపింపజేయు ప్రయత్నము లాచరింపబడుచున్నది. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమున న్యాయశాస్త్ర వైద్యశాస్త్ర శాఖల నెలకొల్పవలయునను ఉపసాదనము లాలోచనలో నున్నది.
జననమరణముల రిజిస్టరు చేయవలయునను మిల్లుకు ప్రజే శ పెట్టుట కనుమతి యొసగబడెను. 1907 వ సంవత్సరపు మైసూరు శాసనసభ రెగ్యులేషనును సవరణజేయుట కనుమతి యొసగబడెను.
క్రొత్తబిల్లుల ప్రవేశ పెట్టుట.
1906వ సంవత్సరపు మైసూరు మ్యునిసిపల్ రెగ్యులేషనును సవరించుట కొకటి మైసూరు లోకలబోర్డులు, గ్రామ పంచాయతులను సవరించుట కొకటి, ప్రవేశపెట్టబడెను. మొదటిదానియందు విశేషతరగ్గునుబరిగెను. పిమ్మట నది యొక ప్రత్యేకసభ విచారణకు విడువబడెను. బెన్జి గారే రెండవదియుగూడ ప్రవేశపెట్టిరి. విశేషకాలము లిక్కంబుడిన పిమ్మట నదిగూడ ప్రత్యేకసభ ఆడిలోచనకు వివి పెట్టబడెను

భారతీయ సహాయము

సెంటు నివాల్సింగుగారు
మే నెల 13వ తేదీని “సంజ్ఞే విక్టోరియలు” పత్రిక యందు సెంటు నివాల్సింగు గారు భారతీయ సహాయము సభిక్తముగ నుపయోగింపవలెనని మరల వ్రాసిరి. “జనరలు మాడుగారు భారతీయ సహాయము సభిక్తముగ నుపయోగించు కొనుటవలననే ముటులు అమరావతి కలిగిన పరాజయ నిందను పూర్తికొల్పిరి. ఇది మహా విజయమును బడయ గలిగిరి. హిందూజాతీయమునందు చదువుకొనినవారును ఇతరులును గూడ దొరతనమువారి కనుకూలురగ నున్నాని నాతో సింహాగారు నడిపిరి. భారతీయులు సంస్థలుగా నున్నారు. దొరతనము వారు పనిచేయ వలెను. అధికారులు ప్రాచీన భావములను పరిశోధింపవలెను. భారతీయములను మూలముల యందు ప్రాంత దోష్ట గ వధవులను చాలినంతగండి ఆంధ్రయులు జేత భావము వచ్చినవారు వేరు గాన వారు భారతీయులు కమిషనుల నియ్యవలెను. భారతీయులలో కొందరు ప్రైవేట్ కేవల కష్టముల కొందరస్త్రులు నను భావమును వదలవలెను. ఈవిధంగమున ఇదివరకు ప్రపంచము నకు మరుగుపడియున్న భారతీయుల సంగ్రామ వైపువ్యము జగద్విదితమైనది. ఇంగ్లండుయులు మాడుచాల స్వయ్యమును చూపిరి. భారతీయులను స్వయ్యములందు చేర్చుట యేగాక యంత్రకాలలందును ఆయుధ నిర్మాణమునందును కర్మసాయపు పనులందును ఇతర కార్యములందునుగూడ సభిక్తముగ నియమింపవలెను. స్త్రీయులు తక్కువగానున్నవిగాన అపకృష్టదాగ్ధములను ఇండియానుండి తెప్పించుటకు చాలవరకు తగ్గించి నిర్మిత వస్తువులనే హెచ్చుగా తెప్పించవలెను. మెసపొటేమియా సేనలకొరకు భారతీయులు చేనుగలిగిన ఆయుధ నిర్మాణమునబట్టి ప్రాప్తమున్నగు రంగములలోని సేనలకు వారు చేయగల సహాయము విదేశము కాగలదని సింగుగారు వ్రాసిరి. (ఇండియా)

మద్రాసు మ్యునిసిపల్ ఎన్నిక 1917-1918

1904 వ సం॥ మద్రాసు సిటీమ్యునిసిపల్ ఆర్డు 48 వ సెక్షను ననుసరించి 1, 4 మొదలు 20 వరకు డివిజనులలో 1917-18 సంవత్సరములో మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలలో ప్రాల్ల నిచ్చుటకు అర్హులయిన పురుషులయొక్క పేర్ల జాబితాలు అచ్చువేయబడి ప్రచురింప బడినవనియు, ఆ జాబితాలు కార్పొరేషను ఆఫీసువద్దను దిగుక కనుపరచిన చోట్లకు ఉదయము 6 గం॥ మొదలు సాయంత్రము 6 గం॥ వరకు యెప్పుడయినను సరే, ప్రజల వరజీలనాము సిద్ధముగ నుండుననియు, జనులకు వెల్లడియగుటకు ఇందు మూలముగ చెలియలేయక ముయినది. జాబితాల కిమ్మతు ప్రతిదాని కెరుకుగ వ్రాయబడినది.

1 ,, లేక, రాయపురం జివిజన్	పోలీసుస్టేషను, సూర్యనారాయణచెట్టివీధి, తంజియూరుపేట రు. 0- 7-0
4 ,, లేక, హాగ్గురు	బీచి పోలీసుస్టేషను, నార్తబీబిరోడ్డు ,, 0-12-0
5 ,, లేక, కాచాలేశ్వరక	పోలీసుస్టేషను, పోళిముక్కు ప్రాజెక్టు ,, 1- 5-0
6 ,, లేక, ఎన్.పల్లనేడు	పోలీసుస్టేషను, ఎన్.పల్లనేడు ,, 1- 1-0
7 ,, లేక, ఏనుబావులు	పోలీసుస్టేషను ఆమ్మెరుకోవలవీధి, బాన్సిచాక్ 0-15-0
8 ,, లేక, బ్రెవెలియో బేసిక్	పోలీసుస్టేషను, ఏనుగ గవినినం తెనరోడ్డు బాన్సిచాక్ 1- 5-0
9 ,, లేక, పార్కుచాక్	పోలీసుస్టేషను, చైనాబజారువీధి బాన్సిచాక్ ,, 1- 1-0
10 ,, లేక, పెరంబూరు	పోలీసుస్టేషను గాంటురొడ్డు పెర. బూరు ,, 0- 2-0
11 ,, లేక, పురకవాకం	సేగ్ క్లాస్టర్లు ఆపీను స్క్విత్ ఫిల్లు మార్కెటు వేపేరి 0-15-0
12 ,, లేక, వేపేరి	పోలీసుస్టేషను, రండాల్పురోడ్డు, వేపేరి, ,, 0-15-0
13 ,, లేక, ఎగ్గోరు	పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసు, ఎగ్గోరు ,, 0-14-0
14 ,, లేక, కిల్పూక్	పోలీసుస్టేషను, పూనమ్మిరోడ్డు, కిల్పూక్ ,, 0- 5-0
15 ,, లేక, నుంగంబాకం	చాతకాలేజీహాల్, నుంగంబాకం ,, 0- 8-0
16 ,, లేక, చింతాద్రిపేట	పోలీసుస్టేషను, నేపీయరుపార్కు, తేభండువీధి చింతాద్రిపేట ,, 0-12-0
17 ,, లేక, చేపాక్	పోలీసుస్టేషను, వాలాబారోడ్డు, ట్రిప్లికేను ,, 0-11-0
18 ,, లేక, ట్రిప్లికేను	పోలీసుస్టేషను, ఐస్ చాన్ రోడ్డు, ట్రిప్లికేను ,, 0-13-0
19 ,, లేక, రాయపేట	పోలీసుస్టేషను, రాయపేట బజారురోడ్డు, రాయపేట ,, 0- 9-0
20 ,, లేక, మైలాపూరు	పోలీసుస్టేషను, గ్రీన్వోరోడ్డు, అడియూర్ ,, 0-12-0

2. ప్రతిదానికి యెరుకుగ వేయబడిన కిమ్మతులకు, జాబితాలు కార్పొరేషను ఆఫీసువద్ద దొరకును.
3. ప్రాము నిచ్చుటకు అర్హత గలిగియున్న యేపురుషునియొక్క పేరయిన నీజాబితాలో వదిలి వేయబడి యుండినచో, 1904-వ సం॥ III ఆర్డు 49-వ సెక్షను ననుసరించి, ఈ జాబితాలు వెల్లడింపబడిన నెలదినములలోపుగ, తరచేరుచు నమోదుచేయుచవలయుననివ్రెసి డెంటుగాడికి ఆయనదరఖాస్తు చేసికొనవచ్చును. ఇప్పుడు జాబితాలలో కనుబడు పేర్లలో దేనినయిన వదలివేయ వలయునని యీ గడువులోపట వచ్చే దరఖాస్తులను ఆలోచించుటకు గూడ ప్రెసిడెంటుగారు సంసిద్ధులయి యున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు మద్రాసు 29-6-1917
అనుమతిని-ప్రసి డెంటు.

హిందూదేశము యందలి వివాదములు

అంబేద్కర్‌గారి వ్యాఖ్య.

మే 7 వ తేదీన రామగారు వ్యాఖ్యను సందేహించిన లేఖ మే 15 వ తేదీ నేమను ప్రతికరమును ప్రకటించబడినది.

యందలి వ్యయములకొరకు ఇండియా దేశమువారు 100,000,000 పానుల నిధులతో దొరతనమువారు చేసిన పనిని గూర్చి నే నిందుక నునుగోరకను. తా నొక చిన్నలేఖ ననుసరించుచు తలంచెదను.

ఇండియా దొరతనమువారు ఇండియా మంత్రిగారి మూలనైనట్టి కాకున్నను ఆ మోదమును పడకయే ఈ పని చేసిరిని నే నూహించెదను. ఇది నాస్తియమును వివేక నూచకమును గూడ గాదు. అధికముగ నిది ఆసంబంధము. రాజకీయముగ అవివేకము. ఇంతటి భావము నిరుపేక్ష చేతనుట అంబేద్కరు. గత 40 వత్సరముల దామాషా ను జనునకాదాయము సాలసం 2 పానులకు వాటలేదు. ఈ కాలములో భూముల కొన్నిటికి 2, 3 రెట్లు పెరిగియున్నవి. ఇండియా రైతులకు కొంతకొంత ప్రాధికారము లభించినదకుట ప్రుబు. అప్పటికే వారి స్థితి కష్టము గనుండుననిన ఇతరుల కష్టతరముగ నున్నది. గతమునువత్సరములలో ననేకసార్లు గోధుమలధర రూపాయికి 12 పానుల సుమారు 6 శేష్ అయినది. కనుక భరణము మిందిపోయినది. ఈ పక్షం మితిమీరిపోవుటచే పంజాబుదొరతనమువారు ఇటీవల చరణకము దుకాణములను పెట్టించెదమని చాలసార్లు చెప్పిరి.

హిందూదేశమునందు నిలువైని పన్నుల నేమాత్రమును పోషించుట కవకాశములేదని కోరెను అందునను తలంచె. అటులైన కొంతగా కష్టములకు పర్యవసించి 6,000,000 పానులను కూడదీయుట ఎట్లుగ నూలుబట్టల నిగురుతి పన్నులను 10 లక్షలు వచ్చునని. తక్కిన సొమ్ములను విద్య పోషకభ్యుదయ నిర్మాణముల వ్యయములకు తగ్గించుటయు నుపయోగింపబడుచున్నట్లును నే నుటయు సూచించెను. నూలుబట్టలపై పన్ను విధించుటయు లండనుబిచ్చి భారతీయుల సమృద్ధిని బడసి రనినట్లు తలంచెను. నేను చాలవారములను గ్రంథములే భారతీయులు సమృద్ధినిగో లేనో నేనునువచనములు ఎటులైననోమి నూలుబట్టల పన్నులను 10 లక్షలు మాత్రమే లభించును. నుండును పన్ను తాత్కాలికము. అది యుద్ధపుష్కరి వాచనిని గాన యుద్ధము ముగియగానే దాని నెత్తినెడలని తోచుచున్నది. దాని నెత్తినేని నవో భారతీయుల కధికముగ భావోద్వేగము కలుగక మానదు. తరతరములకునకు భారతీయులు ఈ 60 లక్షల పానుల నడవముగ భరింపక తప్పదు. భారత దేశమున మూల భవములను పడపతియులను లేని స్వము కలిగియుండగ దిక్కలయు పోటుకో ఇండియా దొరతనము వారు 100, 000, 000 పానుల నిచ్చి చేసిరి. ఆంగ్లదేశమువారి కిది అణచుకొనుట పరిమితు గాని హిందూ దేశమున నిరుపేదల కధిక కష్టము సంభవించును. ఇప్పటికి గూడ స్పృహపడని భవ రాసు లాంగ్ల దేశమునకునకురముగ గలవు. బ్రిటిషుదేశపు కోటికోట్లయును ప్రభుత్వము ఎంతయచ్చిన నియ్యకలదు. అట్టి నో నిట్టి సహాయముకోరకు హిందూదేశము ననుగనేల? ఇట్టి చర్యల ఫలితముగైచును దేశములకును గూడ నవధికముగను గాన నాంగ్లరాజనీతియు మానవ్యస్థితోమొదలుదుకు కలుగకుండ నిపుడే ప్రయత్నింపవలెనని నూహించెదను. — ఇండియా

చుట్టమున్నగు దురభ్యాసములు.

తుత్తలతములు—ప్రతిద్రెయ.

సుకరముగ నలకడు దురభ్యాసములలో చుట్ట కాల్పుట మొకటి. విద్యార్థులకుం దీ దురభ్యాసము విశేషముగ ప్రబలి యున్నది. చెరు అలవాటు కారణమున కొందరు, నాగరికతా సూచకముని కొందరు, పెద్దలు త్రొక్కిన మాదమును త్రొక్కి వలెను నీలివతో కొందరు, విద్యార్థులు పలువురు పలువిధములగా పొగచుట్టలను నేవించుచున్నార.

పొగనున వైకొట్టెను అను వివద్రావక మొకటి చేరి యున్నది. చుట్ట కాల్పునందున యాద్రవము ప్రభుత్వమున పోషకక బుట్టించి, తరువాత నిద్ర పడెదను. ఈ ద్రావకము మూలమున చూపుచున్నయొక్క బలము తీరించి యుని దడదడ కొట్టుకొన సాగును. మిక్కిలి ఘోటుగల పొగచుట్ట

ను గాల్చిన యెడల వికారము గలిగి, కమనమై, స్వప్నితవృత్తులు. కొన్ని సమయముల నాకస్మికమరణము సంభవించు వచ్చును. చుట్టలు కాల్చినందులకు ననేక వ్యాధులు లుపన్ను మగుచున్నవి. తేలికమున నేజీని వ్యాధి యంతులించి యుండిన, పొగత్రాగుటచే నావ్యాధులు బలవంతములగును. ఆయువు తీరించును. సంఘమున నీతిమోస్త్యుడు కష్టము ప్రబలును. మెదడుచెడి, తరచుగోగ్యము భగ్నమగును. తనమాలమున సంఘమున నాకోగ్యహీనమగు కులనము ప్రారంభమై తరు మరణపుసంఖ్య హెచ్చును. అజీర్తియున్నను వ్యాధు లీయ భ్యాసకారణమున నుద్భవమై వర్ణించుచున్నవి.

చుట్ట, సిగరెట్టు దురభ్యాసములను విద్యార్థుల కిహావగు నవ్వము కలుగును. భావకత, వాద్యతవేదాదుల నాసామగ్ధ్యములు చిరుత విద్యార్థియందు వృద్ధిమొందుచుండును. అట్టిసమయముననాతడు చుట్టభ్యాసము చేసికొనిన యెడల వైసామగ్ధ్యములు వృద్ధి నొందనేరవు. మానవజన్మ మెత్తించుటకు మానవజన్మము సావల్యమొనర్చు విజ్ఞానసంపత్తినిగూర్చునలనియంద చిన్నతనమున నే పొగచుట్ట నలవాటు చేసికొని భూనాభివృద్ధిసంకల్పము పాపకార్యమై యున్నది యుక్తవయస్కులైనవారు చుట్టల నుపయోగించిన విశేష. మగు ప్రమాదముండనేరదు గాని స్వల్పవయస్కుల నుండి, మనో సామగ్ధ్యములు పెరిగించుచున్న కాలమున, నీపాపల వాటు చేసికొనుట విద్యార్థి కనుచిత్తము. ఆయలవాటు కావలయునాతడు తన సంపూర్ణశక్తిసామగ్ధ్యముల సంభాలక.

పొగనున వాడుకలను నిట్టి చెడుగుణములు బట్టి కొన్ని దొరతనము లీవిషయమున శాసనములూడనొప్పుచున్నవి. జహనువారు కొన్ని నియముల నేర్పరచి. ఈ నియములను ఇండియాలోని కొన్ని రాష్ట్రములవా రడలించి యున్నారు. ఇంగ్లండుదేశమున 16 సంవత్సర లోబడిన క్లిక్కి పొగను నవ్వరు. ఇట్టివాగలయొద్ద పొగను కనబడినయెడల, తీసికొనుటకు పోలీసు సిబ్బందికధికార మియ్యబడినది. యువకులు చుట్టలు గాల్చునూడవని యిటీవల పంజాబు దొరతనము వారాజు సేనగియున్నారు. కనుక నితరరాష్ట్రములయందు గూడ నిట్టిశాసనము లొచ్చి, పొగనుకలని యుపద్రవములను ప్రజలకు బోధింపకొన్ని సంఘము లేర్పడవలయును. విద్యార్థుల నన్నివిధముల పాడుచేయుచున్న యా దురభ్యాసము నను గంటింప విశ్వప్రయత్నముల మొనర్చు కలసియున్నది విద్యార్థులేగాక కార్యవలయుడు ప్రబలియును నీ దురభ్యాసమునకు దురుష్టాభి యత్నింపవలెను. చుట్టల యావయోగము నాశనమైనగాని వీరేత్తిరికాలరు. కాన చుట్టలను బహిష్కరించు దేశము లెల్లరును యుద్ధపన్నులు గావలయును.

ORIENTAL

Government Security

LIFE

Assurance Co. Ltd.,

ESTABLISHED 1874. HEAD OFFICE—BOMBAY
WLO PREMIUMS. LIBERAL CONDITIONS
Prompt Payment of Claims.

DEAR SIR,

I have your letter dated to-day and the cheque in settlement of my policy, as the Policy fell due only yesterday. I greatly appreciate the celerity with which my claim has been settled. I also take this opportunity to express my appreciation of the courtesy and consideration which I have always had in my dealings with your company both when I was dealing direct with the Head Office at Bombay and since my policy was transferred to the Madras Branch.

Yours Sincerely,
P. Rajagopalachariar
Member of Council,
Government of Madras.

Wanted Immediately

Agents on fixed salaries and Commission required in all important Towns of Ganjam, Vizagapatam, Godavari, Kistna, Guntur, Nellore, Cuddapah, Kurnool, Bellary, Chittoor, and Anantapur Districts.

Apply to—
The Superintendent of Agents
ORIENTAL LIFE OFFICE
C/O POST MASTER,
BERHAMPORE (GANJAM)

OR TO—
The Branch Secretary
ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,
Post Box No. 8, Madras.

Mysore

Mysore Legislative Council.

Yesterday's Meeting.

BANGALORE, June 29.
A meeting of the Mysore Legislative Council was held this upon, the Dewan presiding. There were a few visitors present including Mrs. and Miss A. R. Bannerjee.

An Interpellation.

In answer to Mr. Basava Ayya's interpellation the Government stated that no such committee was appointed by the Government to enquire into the nature and number of appointments made in the Education Department in Mysore as was alleged in some of the papers.

Educational Reform.

Replying to an interpellation at the Mysore Legislative Council to-day, the Government stated that Mr. K. L. Datta has not quite finished the special work assigned to him. Up to the present he has submitted 36 notes containing his proposals and the Government have passed orders on 27 cases while others are under consideration. It was stated on behalf of the Government that endeavours were being made to encourage vocational education, elementary, secondary and advanced.

The question of combining more effectively vocational with general education which is a "Sine quo non" has been engaging the attention of the Government. It was also stated that proposals for the organization of law teaching and medical faculties in the Mysore University were under consideration.

Registration of Births and Deaths Bill

Leave was granted to introduce the Registration of Births and Deaths Bill.

Amendment of Legislative Council Bill.

On the motion of Sirdar Kantaraj Urs, leave was granted to amend the Mysore Legislative Council Regulation 1907.

Introduction of New Bills.

Two important measures introduced at to-day's meeting of the Mysore Legislative Council are a bill to further amend the Mysore Municipal Regulation, 1906, and the Mysore Local Boards and Village Panchayat Bill. The former provoked considerable controversy regarding communal interests Mr. A. R. Bannerjee, I. C. S. in moving the measure he read in the Council made a lengthy speech reviewing the growth of Local Self-Government in the State since 1862. He also dwelt on the principles of Local Self Government and said that the main principles underlying the proposed amendment of the Municipal Regulations were increase in the elected element, one-third being increased to one-half in the case of town municipalities and two-thirds in the case of city municipalities. He said the Government had confirmed the principle recommended by the special committee of the Conference of Presidents of Presidents and Vice-Presidents in city and town Municipal Councils and had considered it necessary to make provision in the regulation itself for a full-time, paid President who might or might not be an official. He pointed out that the Bangalore City Municipality was not in favour of a paid President. They had urged that the provision was inconsistent with the scheme of Local Self Government. The next important principle in the amendment of the bill was based on the policy to give enlarged power to Municipal Councils to limit the control of Government to broad questions only and the next principle was based on the policy of giving increased scope of work to Municipal Councils and powers taken to vest selected Municipal Councils with control of Elementary Education, Medical relief including vaccination and muzzrai institutions. After discussion the measure was referred to a select committee. Mr. Bannerjee also introduced the Local Boards and Village Panchayat Regulation. In this also he referred to the growth of Local Boards in the State and said instead of having an amending regulation it was decided to recast the whole body of the regulation thus bringing it up to date. With reference to the decisions arrived at by the Government in their order of November last, the most important feature in the new regulation is that the chapter on village panchayats has been inserted for it is admitted on all hands that the village must for ever be the unit of Local Self-Government and that greater attention must be paid to the improvement of village administration so as to lay for the future a surer foundation for the development of Local Self Government throughout the State. A very large number of village improvement committees had been established under the executive orders of the Government and are already working in the State on definite lines. It had been decided to place such of the committees as had attained a fair amount of efficiency in their work on a statutory basis and to notify them as panchayats. These panchayats will be constituted entirely on a popular basis a majority of members being elected with an elected president. Their functions had been specified under the heads: (1) Ordinary duties connected with maintenance of roads, sanitation and water supply, (2) improvement work and (3) other commercial work connected with education, irrigation, village forests, village courts. These have been elaborated in the new bill so as to provide for the panchayats sufficient scope for useful work. Necessary provision has also been made for putting them on sound financial basis and giving them a certain amount of financial autonomy subject to the general supervision of Taluk Boards.

This bill also was referred to a select committee.

Bird Destruction Prohibited.

MYSORE, June 29.

Under section 4 of the Mysore Game and Fish Preservation Regulation, 1901, the Government of Mysore have prohibited killing or capture of birds with bright coloured plumage and of new-bird and of antelope for a further period till the 30th June 1922.

Compulsory Elementary Education.

In nearly 170 additional places, spread over all districts of the State, the Government have extended the provision of compulsory elementary education regulation from the 1st July next.

THE GREAT WAR

ACUTE POLITICAL AND RACIAL TROUBLES IN AUSTRIA

EXPLOSIVES IN GERMAN COUNIER'S LUGGAGE: NORWAY STARTLED

M. VENEZELOS' PROGRAMME: CONFIDENCE NOT COERCION

MR. DADABHAI NAOROJI'S CONDITION VERY CRITICAL

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

Army Contracts & Great Economies. A Statement in the House.

LONDON, June 29.

A memorandum by Mr. Wintour, Director of Army Contracts, on the provision of supplies for the Army shows that the value of purchases in war has exceeded 700 million sterling including 200 million on behalf of the Allies. The present annual value of purchases is about 850 million including 100 million for the Allies. Purchases during the war have included 500 million ration of preserved meat, 200 million tins of jam, 167 million pounds of cheese, 115 million yards of flannel, and 105 million yards of cloth. It cost 6½ millions to purchase home woolclip, and 55 millions to purchase Australian woolclip. The control of wool has resulted in great economies to the State estimated at 13 millions, assistance of other economies it is stated that British hides were bought for 5 pence per pound below the world price. It is estimated that the control of Indian lips resulted in an economy of 11,25,000 sterling and the control of jute in an economy of 6½ millions.

THE MACDONALD EMBARGO.

Murders at Sea.

A Suggested Conference.

LONDON, June 29.

The Seafarers' Conference reaffirmed the embargo on Messrs. Macdonald and Jowett going to Petrograd although a telegram from Mr. Henderson in Petrograd was read declaring that the embargo was likely to create difficulties for the Provisional Government. It is stated that 4,74,700 organisers have hitherto approved the Union's attitude and 52,994 disapproved. Mr. Havelock Wilson said he had received between two and three thousand communications from the whole Empire and the world endorsing their action. He contemplated calling an international Seafarers' Conference on the subject of submarine murderers.

War Bread and Disease.

An Enquiry.

LONDON, June 29.

Lord Rhonda has instituted an enquiry into the allegation that an epidemic of internal ailments is due to war bread.

A New Minister.

LONDON, June 29.

The Press Bureau states that Mr. Hayes Fisher has been appointed President of the Local Government Board and Mr. Stephen Walsh, Parliamentary Secretary.

Dealings in Raw Cotton Prohibited

LONDON, June 29.

The Board of Trade has prohibited dealings in raw cotton except by licence, conditions under which licences will be granted may include conditions regarding the maximum price but maximum price will not apply to parcels of cotton the purchase of which was previously contracted for so as to reduce selling price of it below amount necessary to give a reasonable profit. All importers and dealers in raw cotton and cotton spinners must comply with any direction of the Board of Trade regarding the sale, disposal delivery or the use of raw cotton. Rationing of raw cotton and reduction of output of yarn and cloth are regarded as practically certain. Probably a census of stocks of cotton yarn and cloth will be one of the first steps taken under the control of the Board.

LONDON, June 29.

Messrs. Montagu Silver report says:—Market has shown a certain amount of strength owing to a general demand. The price 39 7/8 reached on 22nd inst. was a record since July 1892. Shanghai exchange correspondingly advanced to 3 10 pence the Tael. Indian treasury's holding of silver has risen by over two crores owing to purchases on behalf of the Indian Government.

France

Arrivals and Departures.

At and From French Ports.

LONDON, June 29.

PARIS.—During the week ending the 24th instant 1,088 steamers arrived in French ports and 969 left. Two steamers above and three under 1600 tons were sunk. Three steamers were unsuccessfully attacked.

Norway

Baron Rantenfelh and Explosives. Worst Rumours Confirmed.

LONDON, June 29.

CHRISTIANIA.—The Foreign Minister in a statement in the Storting confirmed the worst stories of importation of explosives. He stated that shells and other explosives had been found in the luggage of Baron Von Rantenfelh who was German Imperial Courier. They had been imported by him into Norway in parcels and trunks which were stamped with the seal of the German Foreign Office. Baron Rantenfelh had returned to Germany where the Norwegian Government presumed he would be prosecuted criminally because in such cases international law stipulated that a diplomatist must be prosecuted in his native country. The Norwegian Government was also expecting an explanation from Germany.

Holland

The Potatoe Export Trouble. British Legation's Communication.

LONDON, June 28.

AMSTERDAM.—The British Legation issues a communication to the Dutch Press explaining the position regarding the export of potatoes. It emphasises that the remedy for any deficiency in potatoes in Holland rests entirely with the Dutch party interested, for the Anglo-Dutch Agreement merely provides that before any potatoes are exported to Germany the fixed quantity should be exported to Britain.

The whole of the present trouble has arisen from the anxiety of interested parties in Holland to supply Germany because this action brings the agreement into force and creates a local shortage.

Don't Export to Germany.

The communication says stress on the fact that Britain is quite willing to take no potatoes provided that none go to Germany.

Submarines for Dutch Indies.

LONDON, June 29.

THE HAGUE.—The Navy Department has signed a contract with the Scheide Company of Flushing for the construction of three submarines for Dutch Indies.

Austria

Austria and Peace. Premier's Statement.

LONDON, June 29.

AMSTERDAM.—During the debate in the Austrian Parliament on the prospects of Peace the Premier Von Seidler declared that Austria Hungary was always ready to conclude an honourable peace but it must include a guarantee for the assured development of the Empire otherwise they would continue the fight.

Political Troubles in Austria.

LONDON, June 29.

News from Austria indicates that political and racial troubles are more acute. The Czech and Slav deputies in the Reichsrath continue bitterly to attack the Government, condemn war and demand the establishment of separate states in both halves of the monarchy as the only solution of the racial tangle. Austrian censorship is suppressing more violent speeches against Government and further news of revolutionary movement in Bohemia.

AMSTERDAM.—The Austrian Emperor in a special audience given to the party leaders of the Lower House of the Reichsrath reiterated that he was striving actively and untiringly for peace.

Greece

M. Venezelos' Programme. A Great Pro-Ally Campaign.

ALLAHABAD, June 29

LONDON, June 28th.—The "Times" correspondent at Athens states that M. Venezelos favours unreserved participation in the war, but is opposed to the coercion of Greeks. As soon as Parliament assembles he will lay his programme before it. The Army now fighting the Bulgars will remain at the front under the orders of the State and volunteers for it will be encouraged. The forces now in the Peloponnese will be brought thence and dis-

TELEGRAMS.

tributed among the usual garrisons. The army will be brought to its ordinary peace level. M. Venezelos will probably undertake a great campaign to explain to the people how indissolubly Greek interests are bound up with those of the Entente. This will probably lead to his being able to put the entire forces of Greece into the balance in three months' time, but M. Venezelos intends to proceed by means of confidence not coercion. ("Pioneer").

Greek Relations Broken Off with Central Powers.

LONDON, June 29.

PARIS.—The correspondent of the "Temps" in Athens telegraphs that the Government has ruptured relations with the powers fighting against the Entente.

ATHENS.—M. Venezelos in a speech here said that the Government was going to call out the untrained classes of 1916-17.

Russia

360 German Prisoners Escape Through Finland.

LONDON, June 29.

PETROGRAD.—Newspapers state that 360 German prisoners have escaped through Finland during the month.

Brazil

Neutrality Decree Revoked.

LONDON, June 29.

RIODJANEIR.—Brazil has revoked the decrees of neutrality in war between the Allies and Germany.

Germany

LONDON, June 29.

The Reichstag will shortly be asked for a new credit budget of fifteen thousand millions marks.

British Front

LONDON, June 29

General Haig this afternoon says:—We attacked and captured last evening a forward position on a front of two thousand yards south and west of Oppy and gained the whole of our objectives and took a number of prisoners and machine-guns. We continue to gain ground south of Souchez River on a wide front and have entered Avion taking more prisoners and six machine-guns. We repulsed a raid north of Cherisy and a more successful raid southeast of Loos.

LONDON, June 29.

The British communiqué says:—We captured 247 prisoners and 12 machine-guns in last night's operations in the neighbourhood of Oppy southward of Souchez river. We made a raid northeastward of Croisilles in the neighbourhood of Armentieres. We brought down one aeroplane.

French Front

The Latest French Communiqué.

LONDON, June 29.

The French communiqué says:—Enemy was very active during the night on the Aisne front following up a violent bombardment by lively attacks in the region of Cerny south-east of Corbigny and north-east of Rheims. All attempts however were shattered by our fire thrown back by counter-attacks and our positions were maintained. The struggle was particularly lively in the region of Cerny where the enemy attacked several times at two different points. Enemy fractions gained a footing in our first line north-east of Cerny but an energetic counter attack drove the enemy out leaving numerous dead. Some prisoners were taken. There was an intense artillery duel on the left bank of the Meuse in the region of Avocourt Wood and the Hill 304. After a violent bombardment Germans last night powerfully attacked with special storming troops on a front of two kilometres west of Hill 304. Our fire disorganised an attack which gained a footing at some points in our first line. Another enemy attempt east of Hill 304 in the morning was completely repulsed.

1,200 Shells on Rheims.

LONDON, June 29.

A French communiqué says:—There was an intermittent enemy bombardment at various points which was vigorously countered particularly on the left of the Meuse. Twelve hundred shells were thrown into Rheims, eight of which fell on the Cathedral.

British Make Considerable Progress. Outskirts of Avion Reached

LONDON, June 29.

A British communiqué says we made considerable further progress southward of the Souchez River and captured a number of prisoners. Our line in this area was again advanced on a front of two miles reaching the outskirts of Avion. We brought down three aeroplanes and drove down four others. Four of ours are missing.

LONDON, June 30.

The French communiqué says:—After a bloody defeat inflicted on him Thursday night in the region of Cerny the enemy further attacked positions northeast of the village and succeeded after several fruitless attempts costing him heavily in a gain penetrating our first line elements from which we had

TELEGRAMS.

driven him. Southeast of Combeny the Germans launched a particularly violent attack during the same night. Several battalions of special assaulting troops were engaged. They made several attempts to carry the silent in our line on both sides of Laon Rucims Road but waves of assault were broken by our fire and were unable to reach our trenches being repulsed back with heavy loss. On the left of the Meuse the artillery duel continued intensely in the sector of Hill 804 and Avancourt Wood. During the evening of the 27th instant the German long range gun fired several large shells at Dunkirk.

Mesopotamian Front

The Mesopotamia Campaign. Turkish River Steamer Bombed.

SIMLA, June 29.
The General Officer Commanding the Mesopotamia Expeditionary Force that on the 22nd June our aeroplanes bombed one of the few remaining Turkish river steamers obtaining at least one direct hit with a sixty-five pound bomb. On the 25th June a hostile aeroplane bombarded our camps without doing any damage. On the following day we retaliated by dropping 24 bombs on the enemy's camp at Tekrit. Seven direct hits were observed on tents which were destroyed and other bombs exploded close amongst the enemy's tents inflicting damage. All our machines returned safely.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Promotions to Indian Military Officers.

SIMLA, June 29.
The following is published in the current issue of the Gazette of India-Army Department:—

H. M. the King Emperor has been graciously pleased to approve admission of the undermentioned Indian Officer to 2nd Class of Order, British India, with the title of Bahadur in recognition of his services with the Turco-Persian Frontier Commission in 1914: Jemadar [now Risaldar] Jawahar Khat, 18th King George's Own Lancers. This appointment will be supernumerary to authorised establishment vacancies.

Honorary rank is conferred on retirement on Risaldar Major Muhammad Anan Khan Saidu, 15th Lancers (Cumans Malakias).

Weekly Mail Service to be Resumed.

SIMLA, June 29.
Intimation has been received from the Secretary of State for India the weekly mail service to Egypt, India, Ceylon and the Far East will be resumed from next week.

A Railway Line's Materials Taken for War Purposes.

SIMLA, June 29.
Where as the Governor-General-in-Council is of opinion that certain rails of the Suttel section of the Southern Punjab Railway together with all fastening sleepers plant and material connected therewith can be utilized in connection with the prosecution of the present war now therefore in pursuance of sub rule (1) of rule 11 A of the Defence of India (Consolidation) Rules 1916 as subsequently amended the Governor-General-in-Council is pleased to require the Agent of the North Western Railway being the person in charge of the said things to place at his disposal at Lodhran station one hundred miles of rails of the said Suttel Valley section of the Southern Punjab Railway together with all fastening sleepers, plant and materials connected therewith.

N.W. Frontier Disturbances. Mahsud Still being Punished.

SIMLA, June 29.
On the 25th instant the Force in Waziristan returned to Jopara Bagh carrying out punitive measures 'en route'. The opposition encountered was negligible. On the 26th and 27th the Force rested in camp and with the exception of an isolated sniper was not molested. Our aeroplanes raided Makin and Marshi with considerable effect. The health of the troops continues satisfactory.

Plague Mortality.

SIMLA, June 29.
There were 1,182 deaths and 1,480 seizures from plague in India during the week ending the 23rd June. The following are the provincial figures:—Bombay had 444 deaths, Madras 18, Bengal 1, Bihar 41, the United Provinces 231, the Punjab 89, Burma 92, the Central Provinces 45, Mysore State 77, Hyderabad State 49, Central India 17, Rajputana 74 and Kashmir 19.

All-India Weather.

SIMLA, June 29.
The depression from the Bay now in north-east Central Provinces will be in south-east Rajputana to-morrow. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Behar and Orissa Central Provinces,

South Gujarat, west coast of the Peninsula and north Hyderabad and local in Central India west, South Rajputana, Mysore, north Madras coast. A few falls also occurred in Upper Burma, United Provinces and Bombay Deccan.

Chief amounts are:—Victoria Point 2, inches, Akyab 1½, Sibesar Gauhati, Darjeeling and Saugar Island 1, Cox's Bazar 1½. False point 2, Naya Dumka 1, Musoorree 3, Murree 1½, Surat, Indore and Akola 1, Amraoti and Pendra 2, Nagpur 5, Pachmarhi 3, Chanda 4, Aurangabad 1, Mercara 1½ and Occanada and Waltair 1.

Forecast:—Increase of rain in the United Provinces, the Central India, Rajputana and northeast Gujarat and decrease in the Central Provinces.

Calcutta

Official Item.

CALCUTTA, June 29.
Owing to the transfer of medical officers to the Military Department and the difficulty of securing qualified substitutes to replace them, ten dispensaries have been closed in Assam since the beginning of the war. The services of 7 I. M. S., 7 officers of Subordinate Medical Department, 1 Civil Assistant Surgeon and 37 Sub-Assistant Surgeons of Assam were transferred to the Military Department.

Bombay

Dadabhai Naoroji's Condition Very Critical.

BOMBAY, June 29.
Mr. Dadabhai Naoroji's condition is very critical this evening causing grave anxiety.

Slight improvement is reported this morning in the condition of Dadabhai Naoroji although the crisis is not over.

BOMBAY, June, 30.
The Hon'ble Mr. V. J. Patel had given notice to move a bill in the Bombay Legislative Council to amend the Presidency Small Cause Court Act under Clause 2 of which a vakil or attorney of a High Court is debarred from being appointed Chief Judge of a Presidency Small Cause Court although a vakil can now be appointed member of the Executive Council or a High Court Judge. Recently the Governor of Bombay in Council proposed to appoint a vakil Judge as Chief Judge of the Bombay Small Cause Court but owing to provisions of Presidency Small Cause Court Act this proposal could not be carried out. The legislation proposed by Mr. Patel was therefore necessary. Mr. Patel has been informed that the Government of India after consulting the Government of Madras and Bengal and the Calcutta High Court have decided to undertake legislation in the Imperial Council to admit a vakil or attorney of High Court for appointment as Chief Judge of a Presidency Small Cause Court.

Punjab

THE INTERNMENTS.

Meeting at Lahore.

Presence of Students Forbidden.

LAHORE, June 29.
The following letter, was addressed to the heads of local colleges and educational institutions yesterday under the authority of the Deputy Commissioner Lahore:—I have just received a printed notice of a public meeting to be held this evening at 7 P.M. at Bradlaugh Hall to express sympathy with Mrs. Besant and her co-workers and to protest against the action taken by the Madras Government against Mrs. Besant and others which is of a political nature, and as it would be inadvisable for the students to attend the meeting, I shall be glad if you will advise the students of your college not to attend. I would suggest that a master of each unit be deputed to attend and see that your orders are obeyed.

Punjab Protest Against Madras Internments.

Newspapers ordered not to Print Proceedings

LAHORE, June 29.
Editors of Local newspapers have received the following notice from the Local Government to-day:—Order under Rule 3 (D) of the Defence of India Rules 1916 (vice notification No. 1196 Political, dated the 2nd April 1915, Gazette of India:—Where as the Local Government has reasons to believe that you editors of newspapers are about to publish in your newspapers reports of or references to the public meeting held at Bradlaugh Hall at 7 P.M. on Thursday the 28th June 1917 to protest against the action of the Madras Government internment Mrs. Besant and whereas such reports or references are likely in the opinion of the Local Government to be of such nature as to prejudice public safety, therefore the Lieut. Governor is pleased hereby to direct that you shall not publish or cause to be published in any newspaper in the Punjab any reference whether direct or indirect to the said meeting of protest.

By order of His Honour the Lieutenant Governor of the Punjab.

(Sd.) J. P. Thomson, Simla,
Chief Secretary to the Government of the Punjab,
The 28th June, 1917.

Burma

The Late Tornado.

RANGOON, June 29
The official report which now ready of the damage done by the recent tornado at Syriam a few days ago puts the damage at below Rs. 18,000. Three native employees of the B. O. C. were killed and several others injured.

Elephant Runs Amok.

A Government tusker elephant caused great excitement last Wednesday by going away forty miles from Pakokku. It killed a Burman and injured three others severely, necessitating their removal to hospital. The animal was cornered near Pakokku race course by Messrs. Scowell, Bell, and Molesworth (Secretary, Pakokku races). It was shot in the head a bullet penetrating its brain through the ear, two other shots having been fired previously.

Sind

A False Rumour.

KARACHI, June 29.
On Wednesday a report was current in Karachi that Mr. Dadabhai Naoroji had died the previous night. A local Indian daily announced the death in Tuesday afternoon's issue and many persons in different communities received similar information. The Parsis of Karachi held a "uthamna" ceremony on Wednesday afternoon and the Mahomedans and Khojas, acting on the message from a Mullah at Surat, had special morning prayers in their mosques. Nearly all Indian business establishments closed as a mark of respect. It now appears that the sole authority for the report of death was the newspaper "Kesari" of Poona. Various telegrams received at Karachi are being traced to the same source. The "Dai" Gazette published an obituary notice.

Founding of Co-operative Stores.

KARACHI, June 29.
It is reported that co-operative stores with a capital of one lakh of rupees are being founded in Karachi to deal only in Swadeshi articles. If successful, branches will be opened in Sukkur, Shikar, ur and other Sind towns.

United Provinces

The Indian Army.

Recruiting Exceptionally Good.

ALLAHABAD, June 29.
The "Pioneer" understands that recruiting for the Indian Army is exceptionally good at the present. The martial races of India are showing themselves ready to do their part in the war and the success achieved in recruiting labour corps has been most gratifying.

BRIEF TELEGRAMS.

No newspaper has published in Lahore any account of the proceedings of the protest meeting held yesterday.

The G. I. P. Railway workshops at Matunga was opened this morning when the employees resumed work as usual. Their representation has been submitted to the Agent.

The "Punjabi" says:—The action taken by the Punjab Government is most extraordinary and gives additional proof showing how the provisions of a war measure are being utilised for dealing with legitimate and constitutional movement for self-government in India. We most emphatically protest against this most unwarranted use of power.

Commenting on the prohibition order the "Tribune" writes:—As regards the reason or reasons of the action the Lieutenant-Governor is stated to have taken all we are in a position to say at present is that public are aware of none and that the action taken in the absence of any statement of reasons on which it is based will cause considerable surprise and regret.

Mr. Dual, Sessions Judge of Alipore, yesterday disposed of what is known as the Bhowanipur bomb case. In this case Gopal Chunder, Barata, a student of the South Suburban School was charged under the explosive Substances Act, with possessing four bombs and some cartridges. The accused pleaded guilty and prayed for mercy. The Judge sentenced him to eighteen months rigorous imprisonment.

In exercise of the powers conferred by Section 3 of the Import and Export of Goods Act 1916 (11 of 1916) the Governor-General-in-Council is pleased to prohibit the import of all gold coin or gold bullion provided that nothing in the notification shall apply to any gold coin or bullion imported by or for the use of the Government or under a license granted by the Chief Customs Officer at the place of import.

In pursuance of section 2 of the Defence of India (Criminal Law) Amendment Act 1915 as subsequently amended the Governor-General-in-Council is pleased to direct that the following amendment shall be made in the Defence of India (Consolidation) Rules 1915, namely after Rule 21 of the same rules on the following rule shall be inserted, namely 22-A. No person shall melt, break up or use otherwise than as currency any current gold coin. In this rule "coin" means coin which is legal tender under the Indian Coinage Act 1906 (3 of 1906).

In the course of budget discussion at the Legislative Council some of the members viewed with concern, the increase on excise revenue in the State and urged the Government to take steps to reduce consumption. Mr. Karnick Krishnamurti Rao, said that obviously the excise policy was faulty and urgent that reforms were necessary so as to close down drink shops on a large scale during 1915-16. They spent 31.48 lakhs for moral and material development of the people while in the same year they had taken from the people 50.6 [2] lakhs as a result of moral and material degradation of the backward classes. That fact that stir their conscience. The increase of expenditure in the P. W. D. was also pointed out and criticised by some of the members.

వృత్తాంతములు

బ్రికేడరుజనరలు జి. ఇ. హాల్డెనుగారు మరణించిరి.

దాదాబాయి నాథోగారి ఆరోగ్యము పుడు చాల విషమదశయందున్నది. 24వ తేదీన అందఱును వీరి స్థితిని పరీక్షించి భయము జెందిరి.

రాజోపు వారము మొదలుకొని ఈజిప్టు, ఇండియా, సింహళము, దేశములకు పోవు వారపు పెయిలు రేపాలుపోవు నని ఇండియా కార్యదర్శిగారు తెలియజేసిరి.

హుటంగులలో నన్ని జి.వి. పి. యనుపగారి కర్మాలు ముని పని వాగ్రూప మనల పనిలో ప్రవేశించి పని చేయుటకు ప్రార్థనలు వారికి జరిగి పని విజయము జరిగిరి.

దక్కను సోదన పాథకు లవలంబించు క్రూరమార్గముల నెంచి వేయుటకు దొరతనము తెలులనేని ప్రయత్నింపవలసినదని బొంబాయి పురపాలక సభవారు బొంబాయి దొర తనము వారిని గోరిరి.

సురేంద్రనాథ టెన్టీ గారికి నవంబరు 10వ తేదీకి 70వ సంవత్సరము ప్రాప్తించు నున్నది. ఆనయము సుత్సాహవంతయుగ జేయు నిమిత్తము సోపానము నాకు భారతీయ సంఘ సంస్థరమున సుకసభ జరుగును.

ఇటీవల రంగూనులో పట్టిన తుపానువలన 15000 రూప్యముల నష్టము కలిగినదని అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు. డి. ఓ. సి. వర్తక సంఘములో పనిచేయు ముగ్గురు హైందవోద్యోగులు మృతియైరి. చాలమందికి గొప్ప గాయములు తగిలినవి.

కాసనగిరి సభయందు మా. పి. ఎస్. క్రిష్ణారావుగారి ప్రశ్నకు దొరతనమునా రోసరిన యుత్తువు ప్రకారము జి. శ్రీనివాసమూర్తి (సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జను), గారిని ఆయుర్వేదవైద్యులనుపయోగించు చున్న చరమాలికలను పరీక్షించుటకు నియమించిరి.

గత కొలది సంవత్సరములలో పంజాబు ప్రావిన్సులు సివిలు సర్వీసునుండి ఇద్దరు ఉద్యోగియులు తమ పదవులనుండి తొలగింపబడిరి. ఇంక నురి యిద్దఱు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు గారి వలన పరీక్షింపబడెనున్నారు. వీరు లందఱులు పుచ్చుకొనుటవలన ఇట్లయ్యెనని తెలియుచున్నది.

స్వదేశీవస్తువుల వ్యాపారము నిమిత్తము క రాచిలో ఒకలక్ష రూప్యము పెట్టుబడిపెట్టి సహకార సంఘమువారిక ఉద్యోగమును తెలియిరి. ఇది సెన్సెస్ వీరికి గొప్పలు సుకూరు, పి. కాకాపూరు సింధు పట్టణములలో గూడ ఏర్పరచెదరని అనుకొనుచున్నారు.

కెప్టెన్ డి మేసన్ గారి మోటారుబండి ప్రమాదవశమున నాక పోలీసు భటునివిదనండి పోయినందున నశతుమరిగించెను. ఆతను విచారణాసంతరము కెప్టెన్ గారికి 450 రూపాయలు జూల్కానా విధించబడెను. అందు 400 రూపాయలను మరణించిన పోలీసుభటుని కుమారున కిచ్చుట కాన్ఫీషించిరి.

ప్రమాదము:- కొలంబొక్ పట్టణ పాలికాపాతశాల యందు తన స్నేహితునితో గూడ నాడుచు పాడుచుండిన నొక బాలిక క్రిందపడెను ఆమె చొక్కా జేబులోనుండిన నూడిగ చెక్కబడిన పెన్నలు ఆమె శరీరమునందు దిగబడినందున నామె ను వైద్యశాలకు దీసికొనిపోయి కత్తుచిత్ని చేయించిరి.

జి. పి. పి. రెయిల్వే కర్మాలయములనుందలి కార్మికులు నిర్బంధింపఁడు కర్మాలయములకు పోవ ననియున్న యొక ములు వేసి యుండెను. ఒకగంటనే పచటనుండి పిమ్మట వారు మరలిపోయిరి. తమ ప్రతినిధిని వైద్యకారిన్వారా ఏజెంటునకు పంపవలసినదనియు, ఈలోపున కర్మాలయములు మూసివేయబడుననియు వారికి తెలియజేయబడెను.

కలక్టర్లసభ:- ఈ సంవత్సరము ఆగష్టు మాసాంతమున ఉదక మండలములో జరుగబోవు కలక్టర్ల సభకు 1912వ సంవత్సరమున జరుపబడిన సభకు పిలువ బడెన 15 గురు కలక్టర్లును, మరిద్దరు జిల్లా జడ్జిలును, రివిన్యూ బోర్డు సభ్యులును, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారును వ్యవసాయ కార్యోద్యోగులను గూడ వచ్చెదరు.

పురుచ్చేరిలో మిషన్ ముద్రాక్షరశాలయొక్క మొదటయగు ఫోర్టర్ గారి కలిపించి అధికారులకు చెందిన 7000 రూపాయలను నాడుకొనినందులకు ఆముద్రాక్షరశాలలోని గుమాస్తాలకు యీ నెల 27-వ తేదీన పురుచ్చేరి సెషన్సు జడ్జిగారు 2 సంవత్సరముల కఠిన శిక్షయు, 1000 రూ॥ ల జూల్కానాయు విధించిరి. 5 సంవత్సరముల కఠిన సత్సృకర్తనముకు పూచీ కత్తును జోరిరి.

నగరములందు, పల్లెలయందును అమ్మబడిన లాటరీకి కట్టిన సామ్యు వెస్ట్ర్యు యిండియా టర్నుకలనకు సంబంధి నది. మొత్తము 3642090 రూపాయలు విలువగల టిక్కెట్లు వైల్లినవి. ఈసామ్యుండి చూటికి 5 వంతున ఖర్చుల నిమిత్తము తీసికొనబడి మొదటి బహుమతి పొందిన వారికి నూటికి 20 వంతునను చెండవ బహుమతి పొందిన వాకి 100కి 10 వంతు నను, మూడవవారికి 100కి 5 వంతునను, యుద్ధయుద్ధపు పస్తావే జాల నిచ్చెదరు. మొత్తముపైన 1000 బహుమతులివ్వబడును.

1914వ సంవత్సరము జ్యూలై - ఆగష్టు, ప్రాంటీరు కమిషనులో తానుచేసిన సేవగౌరవాన్ని జెందారు (ఇప్పడురసాట్టారు) తలెకలు ఖానుగారికి గావు బహద్దరు బిరుదముతో జార్జి సార్వభౌము స్వంతకాన్ఫెరెన్సులములో 18వ స్థానమునగ బడెను. ఉద్యోగ విశిష్టతను సమయమున 9 సార్లు మేజరు మహ్మదు అన్నని ఖాను సర్దారు బహద్దరు గారి కి ఆనర్ల ర్యాంకు బిరుద మొనగబడును. ఇతడిపుడు జార్జి సార్వభౌముని స్వంత కాన్ఫెరెన్సులమున 15వ స్థానమునందు బతుడై యున్నాడు.

పకోళ్ళనుండి గతముగవారు నాడు దొరతనమునాం వెద్ద ఏనుగొకటి 40 మైలు పారిపోయి చాల కలరరముగావరిచినది. ఒక బర్మాదేశీయుని బంపినది ముగ్గురికి గొప్పగాయములు గావించెను. వీరిని వైద్యశాలకు చికిత్సార్థము గొంపొయిరి. పకోళ్ళు ఏనుగుపందెముల కార్యదర్శియగు మోల్లీ వర్మ, స్కో-వెల్లు, బెల్లు గార్లు పకోళ్ళు పందెపు స్థలమున ఈయెనుగను బంధించిరి. దానిని తుపాకీతో తలపొడ కల్పగ గుండ్లకటి చెవిగుండామెదడులోనికి దూకిరి. ఇంతకుమున్ను రెండుసార్లు వీరిని తుపాకులతో గాచ్చిరి.

సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు - ప్రధానమంత్రి గారు:- మే నెలలో సింహగారు లాయరు జార్జి గారి మం దిరమున విందారగించిరి. ఈప్రధాన మంత్రిగారు తమరుగిట్టి యాధిభ్యున గౌరవించు చుందురు. "తమరు ఒకరికి విందు చేయువారును ఒకరింటి విందుగనుచువారును నగు పురషులు సాధారణముగ నుపద్రవ కారులు గానుండును" వాక్యమును నెంట్లుకాలియును సతిచే వైరులో డిప్రెషాయిటీ చెప్పించె నుగాన నిట్టివిందులు పూర్వపు ప్రధానమంత్రిలలో సుకరికం గికారముగ నుండలేదని మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రిక వ్రాసినది, గాని దేశీయమహాజన సభాధ్యక్షతన బడసిన సింహగారికి జరిగిన ఈగౌరవము మేము ప్రకటింప వలయుటకు కారణమగువడెను. హిందూదేశమును గూర్చిలాచుడు జార్జి గారు గ్రహింపవలసినది చాలగలదు. ఈవిషయమైన విజ్ఞానమునుబడ యుటకువారు యత్నింపుటకే వైన ఆలసింపరాదు. (ఇండియా)

సామను పెనుభూతము

ఈ నెల 29 వ తేదీ శనివారమునాడు నాగపురము నందు ఎన్. కే. చిహాగారు "సామనులవలన కలుగుచున్న అనర్థకములు" అను విషయమున సుపన్యసిందిరి

ఈ ఘావను అన్ని కమయలందునుగూడ వ్యాపించి అనర్థక కారణ మగుచున్నది. ఉన్నటిని వికరింపజేసిన నిపుడు వ్యధి చాలదు; గాన విద్యావిషయకా నర్థకములను మాత్రమే వికరించెదరు. మొదటిది పాతకాలా మందిరములు- చాల వ్యయ మనర మగు వికాల భవనములు పాతకాలల కత్తెననెను చాలమంది నుకువుచున్నారు. మరియు నా మందిరములలో వివిధవిధ కరణముల చూతనపక్కి నమర్రు

వలసి యున్నది. ఇట్టి యేర్పాటు లన్నియు సమగ్రము నుండిన పోధనావిధానము శ్రేష్ఠతరముగనుండిన నుండుగాక! ఆదిభవతులగు స్వల్పసంఖ్యాకులకు మాత్రమే యుపయుక్త మగుచున్నది. శతములు హెచ్చుటయే గాక బట్టలు ఆవరము ముచ్చగువాని కన్నిటికినిగూడ వ్యయము చాల హెచ్చినది. భవతులకు పేదలకును అన్నిటియందును సంఘంపణమేర్పడి నది. భవతులకు గలగు ఘావములు ముచ్చగు నెల్ల వికారము లకును తలయూచుకున్నచో వారు తమ్ము మర్యాద నెరుగని నీచులని నిందింతు కను భయమున పేదలన్నిటను భవతుల నను సరింపవలసి వచ్చినది. కాలాలలో చదువు విద్యార్థి కిపుడు నెలకు కనీసము రు 30 లు కావలసియుండును. ఈ నిరుపేద జీవమున తలదండ్రు తెంతమంది తమ విద్వలలో సుకొక్క కనిక నెలకు రు 30 ల వంతున వ్యయ పరు ప గ ల వారుందుకో యోచింపుడు. ఒక కుటుంబమునమూని నెలకు రు 50 లతో కుటుంబ పోషణమును జరుపుచుండగ కుమారున కొక్కనికే భోజనమునకు నెలకు రు 15 ల వ్యయ మైనగాని పీలులేని స్థితి ఘావమువలన కలిగినది. కుటుంబములోని వారి కందరికిని బట్టలనిమిత్తము తండ్రి సాలుకు రు 50 ల; వ్యయ పరుచుండ కుమారుని కొక్కనికే రు 50 లు చాలు టలేను ఈ ఘావను యంతటితో సంకరింప వలసిన సమయము కలిగినది. భవంతు లెంతవ్యయపరచినను పరచెదరు గాక. వారు తమ విద్వలను మోటారుబండ్లలో పాత కాలలకు పంపిన పంపురురు గాక. బీదలు గూడ నట్టులే చేయవలెననుట సమచితము గాదు. కాన బీదవిద్యార్థులు భవతులగు సహపాకుల ననుకరింప నాచుటలో తమ స్థితి గతులను బాగుగ గమనింపవలసి యుండును. మరియు పేదవి ద్యార్థులు తమనలే నేషభావలను కలిగియుండ లేదని భవి కులు వారి నాజీపించ గూడదు. అన్ని వస్త్రానులకొరకు చాల బాగ్ర తతో వ్యయ మొనరింపవలెను. అని చిహాగారు నుడివిరి.

నిర్బంధ ప్రవాసములు-లాహోరునభ.

లాహోరువార్తా పత్రికాసంపాదకులకు ఈక్రింది ఉత్తరువును లాహోరు ప్రభుత్వమువారు జారీచేసిరి:- హిందూజాత రక్షక కాసనము మాత్రము రి (డి):- మదరాసు ప్రభుత్వము వారు అనివెనంటు, అందుచేలు వాడిమా గార్లును నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచినందులకు వారి కార్యమును ఖండించుచు జూలై 28 వ తేదీ గురువారము నాటినాయంకాలము 7 గంటలకు బ్రాహ్మసంస్థరమున జరిగినసభను గురించి విూపత్రికలలో ప్రచురించెదరని మాకు తెలియవచ్చినది. విూర్తిలు చేసిన చో ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునని మాకు తోచుచున్నది. కావున ఈ సభకు సంబంధించి ఎవ్విధమాన సమాచారములను విూపత్రికలలో ప్రచురింపకూడదని, తప్పి నెంటు గన్నరుగారు ఇందుమూలముగ మాకందరకు ఆజ్ఞాపించుచున్నారు.

(సం) జె. పి. థాంకుక్.

సిహ్లాపంజాబు ప్రభుత్వమువారి ప్రధాన కార్యదర్శి, జూలై 28, 1917

లాహోరు జూలై 28:- లాహోరు డిప్యూటీ కమిషనరుగారి అధికారముక్రింద ఈక్రిందిలేఖ స్థానిక క కాలాధి కారులకును, విద్యాలయముల వారిని జారీచేయ బడినది:- నేటి సాయంత్రమున 7-గంటలకు బ్రాహ్మసంస్థరమున అనిటి నెంటుమ్మ, అరండేలు వాడిమా గార్లుకు సంభవించిన నిర్బంధ ప్రవాసకేతుకు సానుభూతిని జూపుటకు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుటకు లాహోరుపాతనహాజన సభజరుగునని నాకు తెలియవచ్చినది. ఇదంతయు రాజకీయ సంబంధమైనది. అక్కతనవిద్యార్థులు ఈసభకే తెంచకుండునట్లు విూరు వలయు ప్రయత్నములు చేయుచో నేను చాలసంతసించు వాడను. విద్యార్థు లీ సభకే తెంచుటసమంజసము. దానంజేసి ఒక్కొక్క విద్యాలయము తరఫున ఒక్కొక్క ఉపాధ్యాయుని బంపిమి ఉత్తరువుల నుల్లంఘించ వుండునట్లుచేయ ప్రార్థనలు.

పశ్చిమోత్తర సెక్రెటారీ కలహములు

సిహ్లా, జూలై 29:- 25 వ తేదీన శతర్సానమున నున్న బలములు క్షీల నొసగుచు ఇప్పుడ రాష్ట్రానుకు మరల వచ్చిరి. ఎదుర్కొనుచున్న లేదనియే చెప్పవచ్చును. 26, 27వ తేదీల నానెన్యము కిరములలో విక్రంతిని దీర్చుకొను చున్నారు. ఎవడో యొక్కడు తప్ప వారి విక్రంతి నెన్యము చేయ ప్రయత్నింపలేదు. మాకు మూలీల విగద మా విమానములు దాడి పలికినవి. మా వైనికుల ఆరోగ్యము చుంచి స్థితి లోనే యున్నది.

స్థానిక వార్తలు

బెంగళునిధి మహాసభ.

రేపు (1-7-1917) సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆర్యనియమిధిలోని వై. ఎ. వి. వ. మండలిమున గోక్షేత్రమునందు వారసభ జరుగును నిధికి ధనసహాయము కోరుటకును ధర్మకర్తలు కార్యదర్శులు మున్నగువారిని నియమించుటకును ఈ సభ జరుపబడుచున్నది. నిధినిగూర్చి చాలమంది ప్రముఖులు ఆంగ్లభాష యందును దేశభాషలలోను యువనవ్యసించెదరు. ఎల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మొయిలుస్తీ మరు:—రంగూనునకు జూలై నెల 2-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 4 గంటలకు ఈపురినుండి స్తీమరువినాట టపాలు పంపబడును.

ధర్మకర్తలయొక్క బ్రహ్మసమాజము:—బార్పిటపున అన్నాపిళ్లవీధి నెల 97 ఉపన్యాసమందిమున జూలై 1 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రాసనము ఎం. వి. ఎస్. సుబ్బామరావుగారు ప్రాధాన మొనరించెదరు.

సవరణకాబడిన తపాల్ నోటీసు:—ఇంగ్లాండు మొదలుగాగల దేశములకు జూలై 3-వ తేదీ మంగళవారము నాటికి ఉత్తరములు జనరల్ తపాలాశీసునండియు నగరమున నున్న చిన్నచిన్నతపాల్ ఆఫీసులనుండియు పంపబడును.

వాతావరణపురి:—భారమంతటగు హెచ్చినది. అభారముఖమున మార్పువచ్చినది. నేడుదయమున పశ్చిమ సముద్రతీరమున నాయుచలనము ప్రకాశముగ నున్నది. కొలంబో జలికట్టులయొద్ద సముద్రము చునుకుగా నున్నది. వాయుచలనము హెచ్చినది.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈసభవారి యాజమాన్యముక్రింద జూలై 1వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 4-20 నిమిషములకు గోపాలనాయక్ గారి వి. ఎస్. పాఠశాలయందు కె. పి. సుందరరాజశర్మ అను 14 సంవత్సరముల బాలునిచే సుభద్రాకల్యాణము హరికథ చెప్పబడును.

బ్రహ్మపూజ:—ఆంధ్రదేశమందలి గ్రంథభాండా గారము లన్నిటికిని “బ్రహ్మపూజ” యను గ్రంథము ఉచితముగ ప్రయోయబడును. వలయువారు అధికాచిట్టి పంపుయ యీక్రిందివారికి వ్రాసుకొనవలెను. దంటు కృష్ణమూర్తిగారు కార్యదర్శి, శ్రీ సీతారావు పుష్పక భాండాగారము మండలేట గోదావరి.

రామాయణోపన్యాసము:—హహాకారు పేట ప్రాగ్రిన్ యూనియన్ పాఠశాల అన్నామలె మొదలియారూరి హాలునందు జూలై నెల 1-వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 9 గంటలకు అధ్యాత్మ రామాయణము సంధి మూడవ కథను మహామహాపాధ్యాయులు ఎం. లక్ష్మణమూరి గారు వివరించెదరు.

బీదల పాఠశాలల సంఘము, చెన్నపురి:—ఈ సంఘమువారి ఆధిపత్యముక్రింద మధుర పురవాస్తవ్యులగు వి. రామస్వామి నాయుడుగారు జూలై 1-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు పెరియమెట్టు కార్యాలయమున మోడల్ పాఠశాలయందు “మణిక్య సాగరమును గూర్చి యుపన్యసించెదరు.”

వేదాంతోపన్యాసములు:—ప్రతి లక్ష్మీవారిమును మెక్రివారమున సాయంకాలము 7 గంటలకు తంజువెట్టి నిధియందు శింకరాచారి మహమున బ్రహ్మశ్రీ అయిటాచల శాస్త్రి (నాగపట్టణము) గారు నూత సంహితను బోధపరచెదరు. శ్రీకచ్చాలేశ్వర స్వామివారి ఆలయ ప్రాకారములో భాగవాద్గీతమును గూర్చి నూత ప్రతి మంగళవారము, బుధవారము సాయంకాలములందు భోధన చేయుదురు.

చెన్నపురిలోపడి చనిపోవుట.—ఈనెల 28-వ తేదీ ఉదయము వైద్యార్థి కందప్పశ్రీవీధియందు నివసించుచుండెడి కన్నయ్యపెట్టి అనునతడు కనగారము మొదలి తోటయందున్న చెరువులోపడి చనిపోయెను. అతనిభార్య కుమారు 5 సంవత్సరముల క్రిందట లేచిపోయినదనియు అదిమొదలి తడు గంజాయి మొదలగు నిషాదముచేయు అభ్యాసములను కలిగియుండెననియు, ప్రస్తుతియు యీతనిసంగతయు ప్రమాదమున కలగెననియు, తీర్మాన మొసంగబడెను.

ప్రమాదము:—ఈనెల 28 వ తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు చిన్నపయ్యను అను గుర్రపుఖాసు శ్రాత్తుగుర్రము సెక్తావారిని పరగెత్తించుటకు స్పర్ చెరువు ఆవరణమునకు దానిపై స్వారిచేసిపోయెను. అచ్చట గుర్రము బెడరి నానికి లొంగక క్రిందపడెద్రొనెను. రోడ్డుపై బోవుచున్న యిద్దరు బాలికలకు గుర్రము దాటులు. వేయటచే వారికి గాయములు కొద్దిగా లగితిను. సైనువానికి మెడయొక్క విరిగి పోయెను. గాయములు తగిలినవారిని జనరలు ఆస్పత్రికి పంపిరి.

ఎలక్ట్రిక్ కుచుంకా విరిగి మిడ పడుట.—పద్మనెను నేలు డ్యామేజిదావా పద్మనెను నేల రూపాయిలు నష్టపరిహారమును గోరుచు మంత్రివాని ప్లంట్లపడితు కేటిసు అనునామె బొంబయిలోని మారిని బ్రదుకు అను హోటెలు వారిపై దావాదాఖలు చేసి నది. గత సంవత్సరము మొయి నెల 4 వ తేదీని ఈమెతనకుమాత్రుడొడై హోటెలునకు పోయియుండ ఎలక్ట్రిక్ పంకావిరిగి విద్యుదపడగ గాయములు తగిలినవి. హోటెలువారి యజాగ్రత వలన తనకే గాయములు లగి, లి న వనియు, త న కు త న్మా లమున కలిగిన నష్టములకు హోటెలు యజమానులు బాధ్యులనియు, 15 వేల రూపాయిలను నష్ట పరిహారముగ నిప్పింప వలసివదనియు ఈమె కోరెను.

తిరు యజాగ్రతవలన గాక ప్రమాదవశమున పంకావిరిగి వాదివినా పడెను. కనుక నష్టమునకు తాము బాధ్యులము గామని ప్రతివాదులు వాదించిరి. ప్రతివాదులు వాది యందు దయగలిగి యిదివరలో కొంత సహాయముచేయ ప్రయత్నించిరి. కాని వాది ప్రతివాదులిచ్చునైకమును తీర స్థరించెను. ప్రభుమున, వాది పరిచారికయు, గాయము నందినపుడా మెకు చిక్కి యొనగ్గిన డాక్టరు లేఫాండుగారును సాక్ష్య మిచ్చిరి. చేతులకు చట్టముగ గాయములు తగిలిలోపటి ఎముకలకు ప్రమాదము సంభవించినదియు లేనిదియు కంటితో చూచినంతమాత్రమున చెప్పజాలముగాన వాదిచేతులను “ఎక్కు” కరణములతో పరీక్షింప ప్రతివాదులు కోరుచున్నారని యనంతమున ప్రతివాదుల స్వాధియ వాది జిన్నా గారు మనవిచేసిరి. పిమ్మట కన్నులు స్త్రీలుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈయన వాది చేతులను తనిఖీచేసి యన్నాడు. గాయములు తగులుట నిశ్చయమే గాని యందు మూలమున నీమె తనవృత్తిని కట్టిపెట్టినకర్తలేదని కల్లులుగారు విన్నవించిరి. పంకావిరిగిన కారణము వారయ అసిస్టెంటు ఎలక్ట్రికలు ఇంజనీయరు హిగముగారు విచారింప బడిరి. తడు విరిగిన పంకాయొక్క స్థితిగతులను, ఆ పంకా ఎట్లు తయారు చేయబడినదియు అదిగాగల పనగులను తెలియజేసెను.

ఇంజనీయరుగారి సాక్ష్యమైన వెనుక విచారణ నిలుపుచేయబడి చురల గత సోమవారమునాడు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రతివాదుల పక్షమున జిన్నా కారు వాదుల సాక్ష్యమును వివరించిరి. వాదుల సాక్ష్యమునందగ్గముగ నున్నదనితేల్చి, యావశ్యకమైనచో ప్రతివాదుల సాక్షుల బిలిపింతువని చెప్పిరి. ప్రతివాదుల పక్షమున ప్రభుమున మారినిగారు సాక్ష్యము తెలియజేసిరి. తనహోటలోని పంకాల మరమ్మత్తు మున్నగు వివరముల గతకు తెలియుజేయుచు వాదికి నష్టపరిహారము క్రింద 150 ల నీను ససిద్ధుడై యుంటినని చెప్పెను. ఓస్టరు కంపెనీవారి ఇంజనీయరు సిముకి స్పృ అ ను నా త డు పంకా కుపయోగించిన లోహమున పారబాటు జరిగియుండును. అందువలన నది చీలివారిని. చీలివారినవెనుక పంకా 8,9 సం॥లు పనిచేసియుండును గనుక పంకా తయారుగు నపుడే ప్రమాద కారణ మేర్పడినదని సిముకిను గారు తెలియపరచిరి. జి. వి. పి. ఇనుపవారి భార్యకు పెంపిలుగారు సాక్ష్య మిచ్చినవిదప క్రాస్టరుకంపెనీ వారి మేనేజరు వాట్సునుగారు పరీక్షింపబడిరి. హోటెలులో పంకానమర్చినదీయనయె యగుటచే, పంకా విరిగినదని తెలియగ నె, సహజముగ దాని పరీక్షింప నచేక్షించెను. పంకాయందుండిన లోహము వివయమున నీతడు సిముకిను గారితో నేకీభవించెను.

ఇంకను ఈ దావా విచారణలో నున్నది.

శ్రీకృష్ణుని రాయబారము.
ఈగద్యకావ్యము మాకార్యాలయము నలంకరించినది. నుప్రసిద్ధులగు వండిగుంట సూర్యనారాయణశాస్త్రి, చదలువాడ సుందరరామశాస్త్రిగారలచే నీగ్రంథము విరచితమగుటచే దీని ప్రాశస్త్యమును గూర్చి వేరే వక్కాణింపఁజనరములేదు. ఇందలి కథ చాలవగకు భారతము ననుగరించియే వ్రాయబడినది. కవిప్రయమువారి వాక్యము లచ్చటచ్చట గాన పచ్చుచున్నవి. భారతకథ యంతకును యీభట్టమే వన్నెదెచ్చుచున్నది. అందు శ్రీకృష్ణుని రాజనీతిజ్ఞత, దూరదృష్టి, రాజకీయవిషయక విజ్ఞానసంపన్నత, అసాధారణ శక్తిక్రియారాయవారముననే సువ్యక్తమైనవి. వరియు భారత దేశవాసులందరికిని ఆదర్శప్రాయమగు శ్రీకృష్ణుని పవిత్రజీవనమును, ఆతని అమానుష కార్యములను కల్పించి, తద్గ్రంథమును రామనారాయణ గ్రంథమాలకు మొదటి పుష్పముగ నర్పించి గ్రంథకర్తల యాద్యును మెంతయు నర్జనీయము. మరియు, యీరాయబార సందర్భమున చెప్పబడిన ఉపాఖ్యాములు భక్తిసభరితములే, లోకజ్ఞాన దామకములై యొప్పాగమున్నవి. ఇందలికైలి మిగుల సంఘనీయము. “భాష యందు వ్యుత్పత్తి సంపాదించుగోరు విద్యాధ్యక్షులకు ఛందోనియమంబున శబ్దసంకీర్తనాధారణంబులకు పద్యంబులకన్న బుష్కలకేంద్ర ప్రయోగపూర్వకంబులగు గద్యము లెంతయు నుపకారకము” లని పరికించియు, “నానావిషయ వివరణకై ఆల వరుటకు. బహుశబ్దపరిష్కాసం బావశ్యకంబు” నిగ్రహించియు, గ్రంథకర్తల యాలోచనములను సంస్కరించుటకై చుహత్కార్యమునకు పూనుకొని, జయప్రదముగ కొనసాగింపుచున్నాడు. మరియు, విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు లక్షణయుక్తగురు వ్యాసరచన నలవడ జేసికొనవలెనని ప్రభుత్వమువారి నిబంధనము కాసింపుచున్నది. ఈ గ్రంథము విద్యార్థుల కట్టి వ్యాసరచనము సుసాధ్యము గావించి వారి కమితసహాయ మొనరించునని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ఇందలి విషయప్రాముఖ్యముతో వైలిప్రాశస్త్యము తులతూగుచున్నది. వైలి నాతి కతినమై, మిగుల మనోహరమైయున్నది. ఈ పుస్తకము విద్యాధ్యులకు పఠనీయగ్రంథముగ నుండుటకెంతయు తగియున్నది. ఈ గ్రంథకర్త లిట్టి సద్గ్రంథముల నిక్షను రచించి ఆంధ్రభాష సేవ జేయగలరని నమ్ముచున్నాము. ఈ పుస్తకము వలయువారు పచ్చయప్పకళాశాలకు ప్రకృతున్న రామనారాయణ అంకు కంపెనీ, నెంబరు 1, ఎస్టేట్ నేడు నందరాసు అని వ్రాయవలెను.

నిర్బంధావాస శిక్షలు.
శ్రీమతి బెంగళుని, అరండేలు, వాడీయాగార్ల నిర్బంధవాస శిక్షవలన కలిగెడి ఆందోళనమునకు శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువువారు మాత్రమే జవాబుదారు లనువారి ఆలోచన సరియయినట్లు కాన్పించెను. ఏలయన కాయన్న సభలో హిందూదేశపు కార్యదర్శియగు ఛేంబర్లెను గారు “ఈ నిర్బంధ మవసర” వనియు, “మిగిలిన ప్రభుత్వము లన్నియు బెంగళు గారి యొక్కయు, యామె సహాయుల యొక్కయు చర్యలు దేశమునం దహాయకరముగ నకాలి బురికొల్పినదని నమ్ముచున్నా”రనియు. ప్రత్యుత్తర మొసగి ఇందువలన శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువు వారిచర్య, మిగిలిన ప్రభుత్వముల వారియొక్కయు, హిందూదేశపు కార్యదర్శి గారి యొక్కయు సలహా లేక జరిగించినట్లు. తోచబడెను. శ్రీ గవ్వరు గారికిని, శ్రీ బెంగళునిగారికిని జరిగిన సంభాషణవలన గు ఇ హద్ది వ్యక్తీకరింపబడుచున్నది.
“కారణములేక కార్య బుగలుగ”వను ఆంగ్లోక్రీ శ్రీ పెంట్లండు ప్రభువువారి అధికారబలిమిచే “కారణము లేక కార్యబుగలుగున” ను నట్లు మార్చ నెంచజూచు ఆంగ్లాధికారోద్దేశము కాళికవన్ధివుల వాస్తవిత్వము నిక్కాలము నను వ్యక్తీకరించుచున్నది.
లోకమున మానవుల వికాసమునకు, లోకానుభవమునకు, భావములు, కర్మలు అను రెండుసాధనములుకలవు. మనోనిశ్చయము కార్యనిశ్చయను, కార్యనిశ్చయ భావవ్యాపనమునకు సహకారులు. సంకల్పము స్థిరపడినపుడు భావము బలపడును. భావము బలపడినపుడు కార్యోత్సాహము జనించును. కార్యోత్సాహము జనించినపుడు క్రియారూపమున భావము ఫలవంతమగును. సకలజన మృదయాహ్లాద కరంబులగు విషయంబులు సయితము భావనికనీతంబులై కార్యరూపమును ధరించుచున్నవి. లోకమున సంకల్పములేని కార్యము గలుగ నేరదు. సంకల్పము గలిగినతోడనే కార్యములు సిద్ధింపవు. సంకల్పము స్థిరపడినపుడు గాని ప్రజలు కార్యోన్ముఖులుకారు. స్థిరసంకల్పము, కార్యకూరత్వము, పట్టుబడునపుడు విజయము సిరియు, నీలియు, విభూతియు, ప్రభుముగ గలుగునని సంజయమును ధృత రాష్ట్రునిగకు గీకోపదేశాంతమునందు చేసిన హితోపదేశము సకలావసరముల యందును విజయమునకు పరమ ప్రమాణము.
విప్లవపరంపరల పాలనను భరతఖండము స్వయంవ్యక్తత్యమును బ్రదర్శించుట భగవద్విద్యయము.”
దే. సూర్యనారాయణమూర్తి.

ఆంధ్ర రెడ్డి మహాసభ

నిన్నటిదినమున నెల్లూరులో సమావేశ మగుట

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు ల యుచ న్వాసము

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు నొడ్డ వెంకట్రామిరెడ్డిగారి యుపన్యాసమునందలి ముఖ్యంశములు:—

(ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు వారి యుపన్యాసమునందు కింహ పురచరిత్రమును మహాసంగ్రామమును పరపతి సంఘములను గురించి గయితము చర్చించిరి.)

మహాజనులారా!

రెడ్డిచరిత్ర.

ఈ రెడ్డి యశశ్రీస్తుల మహాకవీశ్వర వర్ణనపాత్రంబులై యున్నవన్నతన వారి ప్రాశస్త్యము స్పష్టమగుచున్నది. కిలో దాడిరలు, ధర్మరలు, దయావీరులు, యద్ధవీరులు వెక్కండ్ర వహులరములు మన్న వెలసిరి. వీరిచే స్థాపించబడిన, కాలశతంబున భిలములైన రాజ్యంబుల చరిత్ర విన్నప్పుడు పులకితరీతిగ గాని మానవుల డండ నోపడు. వీరి ప్రాపున ఆంధ్రవాణి యెంతయు నల్లల నోచెననమాట చెవి సోకెనంత నే య నడద బాపనంబులు చిప్పిలకమానవు. తాల్గ భోగములయందే గోక యోగ సంపాదనంబున గూడ వీరు ప్రశస్తి గాంచిరి. సర్వమలినార వనియు, నిఖిల వేదరహస్య వనియుఁ దల్లవేల్చెనే క్లాభిఁపఁడచు, ఆబాల గోపాల మూఁధ్రలకుఁ బఠింపఁడచు నుడుటయే గాక, మతాంతర భండాంతరాలకేల సహితము శరమునఁ దాల్చుచున్న వేమన కెడ్డి పద్యరత్నంబులకింక పగిలినంప నెఁడు సాహసించునా? ఎవరు నిజభూదర్శనంబుల మెఱయించి స్వతంత్రరాజ్యంబుల స్థాపించఁ జాలిరో, ఎవరు లోకోపకారతత్పరులై మహా కవీశ్వరాశయంబుల గ్రంథభంబులుగా నొకరి యాంధ్రవాణ్ణి యంబు నెఱయించి భోషించిరో, ఎవరు నిర్మించిన వనసరోవర దేవాలయములందందు నేఁడును జనోపకారములై వెలయుచున్నవో, యెవరు నిజయశోహానిభయంబునంజేసియో యనఁ బరాశ్రయాశీక నిమగ్నతయు నివృత్తిపరో అట్టి రెడ్డిసం త్యులచరిత్ర గ్రంథము కాకుండుట మిక్కిలి విచారకరమే గాక మనకుఁ దీరికెఱుగఁగూడ నున్నది. ఈకొఱత శీఘ్రకాలముననే తొలుగుగాక.

జహనాటకము.

మన పూర్వుల బలపరాక్రమంబులను, ధయ్యి శ్రేష్ఠంబులను స్మరించినచోనే మన శరీరంబులందుఁ బులకము మెఱుగెల్లెడగదా. అట్టి పౌరుష ప్రధానశతంబున జనించిన మనము నేఁడెట్టి పీడ్మంతులమో పోకొల్పఁడు. సాలో స్తుత్యరమణ గర్వవంశము, కటా! నేఁడు వాచువలతు రాకరమయ్యెన. రిభభయదనకుఁగిరముఁ గల వీరనిఁహండు క్కండేనియు నేఁడు చూతమన్ను గానరాడు. వేయేల? సు జీవితమే వనకు భాగముగాఁ దొందుకొని వచ్చెఁజూడే! వన వెడ్డల సత్త్వగఁడదాన, వన యిచ్చల శరీర పటుత్వమును దలంచి జొట జొటఁ గన్నీరు నిఁచు మానవుడొక నలూ నుడువా?

ఈ యభంగికిఁ గారణము వృక్షముగాదు, 'శరీ'మా ధ్యంఖలు ధర్మసాధనమను నాశ్రోక్తి నెన్నఁడు మనమునఱచితిమో, ఎన్నఁడు మనము వ్యాయాసకాలవంక తలయేనిఁ ద్రప్పవైతిమో, ఎన్నఁడు మనము నగనాగితావాహినింబడి విధిహిలధర్మంబుల నెరసి చితుచ్చభోగలంపటులమై ఉడుపు నందుఁ గుడుపునందు నడుపునందు భండాంతరల నిడంబింపఁ దలంచి వృక్షస్థితికలవెఁడఁ బరిభ్రమింపఁదొడఁగితిమో నాఁడే విధాతి మన లలాటంబులయందు నిట్టి దుగ్ధతి ముట్టాక్షరంబుల లభించెనని గ్రహింపుడు. మహాజనులారా! ఇతఁనేని చిరనిద్రనండ మేల్కొంచి, ప్రకృతశీలిని గ్రహించి వైకౌన చున్న యీ హీనదేశంబు మన కెడ్డిశతంబును కడించియద్ధ రింప ప్రయత్నింపుడు.

మహాసంగ్రామము.

బలపరాక్రమము లన్నంత నే యైరోపా మహాసంగ్రామము కన్నుల బాడఁగట్టుచున్నది. ఇంతటి లోకవిప్లవమును గని విని యెఱుగము. ఇది ధర్మాధర్మంబులకుఁ గలిగిన పోరాటము గాని యొండుగాదు. వైజయ పన్నిన జాలమునంజిక్కి, స్వతః క్రిందికి బొమ్మలనలె నాడుచున్న జర్మనీ ప్రభృతిరాష్ట్రజనుల యుక్తు

నడంబుటకుగా మిత్రమందలివారు పడు కష్టములు లెక్కింప రావు. కేవల భౌతికసంపత్తిచేసి విజృంభించు లోక కంట పల్లె మహాధర్మము జర్మనీలయెడ సామధేవంబులు నిరర్థకము లయ్యెను. దండోపాయమును వారు నలచిరి. లక్షోప లక్షులుగా భటాగ్రేసులు ధర్మ రక్షణార్థము ప్రాణముల నుం తవ నెట్టుచున్నారు. కోట్లకొలది ధనము వ్యయింపబడుచున్నది. శిష్టరక్షణ దుష్టరక్షణంబులు రాజధర్మంబుగాఁ గొని "దుష్టలన్యబలరాజా" యను నాశ్రోక్తి సాధకముగా కీక్ష వహించి రక్తము వాహినులుగట్టి మహాహోరఁ బోరాడుచున్న మన పంచమబార్జి సార్వభౌమునికి మిత్రమందలికి శీర జయము శీఘ్రకాలముననే సిద్ధింపఁగాక! హృదయసూత్ర లగు జర్మనీల దౌష్ట్యము నామావశిష్టమగుఁగాక, అశ్రుము అదృష్టము నగు నీ మహాప్రయము సర్వముగాఁ దొలఁ గుఁగాక. అచిరకాలంబుననే లోకప్రశాంతి కలుగుఁగాక.

దేశ సేవ.

బిరోపా మహాసంగ్రామము లోకప్రయముగా నున్న దని యెల్లరకుండెడిదని సంగతియే. కేవల ధన్యసంస్థాపనార్థమై ఘోరముగా మిత్రమందలివారు పోరాడుచున్న యీ భండ నమునలని సంతోభమును నిన్నంతనే కూరవశ ప్రమాతు లగు మనరెడ్డియొక్క శరీరమునందలి రక్తము ఉడ్డుకుకసోను. తొల్లింటిగుఁటిమి నేఁడు మనకుఁగలుగున్నను, శౌర్యధైర్యములు మనలో మొదలంటి సంతరింపలేదుగదా. రెడ్డిసంత్యులగు యువకులారా! చునపూర్వుల పరాక్రమ స్మరణంబుననేని, ధర్మరక్షణము విధినిహితమున తలంపుననేని, దేశసేవకన్నబగ మధస్యము లేదను నమ్మికచేరనేని, దేశసంక్షేప సేనాంగ మున మీరు ప్రవేశించి యుదయ వచ్చినప్పుడు మీ నిర్వాహిణ రాజధర్మిని, మీసాహస క్రితంబులను లోకమునకుఁ బ్రక టింపుడు. మన బల పరాక్రమంబులను, శౌర్యధైర్యంబులను, సహన సాహసంబులను లోకప్రసిద్ధ మొనర్చుటకుఁదగిన సమయము వచ్చెను. సమయమునకు నుపయోగింపని కలిమి యెట్టిదేని నిరర్థకము.

సభోపదేశములు.

ఈ సభ రెండు జీవసంక్షేమలను రెడ్డిసంత్యులకు మప దేశంబు చున్నది. ఈ రెంటిని సర్వకాల సర్వాధ్యక్షులయందు మనము చూడరాదు. ఎంత శీఘ్రకాలములో మనకీయంశేష్ఠి కలుగునో అంత శీఘ్రకాలములో మనకు మహాభ్యవయము ప్రాప్తించును.

"సర్వసిద్ధి కరీంద్యా" అనునది ప్రభుమోపదేశము. కన్య విషయమై యింతుక విత్తరించెదకు. ఈరాష్ట్ర) యందుగల బ్రాహ్మణులలో 100-కి 87 గురు, వైశ్యులలో 100-కి 27 గురు, కన్యవాసలో 100-కి 6 గురు, రెడ్డిలో 100-కి 3 గురు కంటెఁ దక్కువగు జడపుగొన్న వారు గలరు. ఈ నిర్వహము కలననే మనవారి విద్యాసంపద విశేష మగుచున్నది. అట్టిసగ న్మకు లోకవో నుండవనమాట సాధ్యమచేయ మనతెగ్రత ముఱూనెనో యుట్టున్నది. ఇతరైనను మనము మేల్కొంచు మనబాలకుల యశోచిత విద్యగఱపఁచేని మనతెగ్రత నెన్నఁడు మన్నన గలుగఁజోదని నమ్మఁడు; ముహూటికి నమ్మఁడు.

విద్యాభ్యాస విధానమున భిన్నాభిప్రాయములుగల వారుకొందఱు మనలోఁ గానవచ్చెదరు. మన మాతృభాషయగు నాంధ్రమును మనబాలకుల గఱపిన జాలదాయని కొందఱు భావించురు. రెడ్డి యను పేరుగలవానికెల్ల ఎండున్నను ఆంధ్ర భాష మాతృభాషయైయున్నది. వాని మాతృ భాషాభక్తి గది యేచాలాచున్నది. జ్ఞాన సంపాదన విషయంబున నేభాషయ యనఁజాలను. అయినను బ్రకృతకాలస్థితింబట్టి రాజభాష బహువిధముల మనకు అవసరము గానున్నది. ఇతరభాష లెన్ని వచ్చినను, రాజభాష పరిచయములేనిచోఁ గన్నులండియుఁ జూపులేనివాని పగిదియగును. దేశభాషలమూలముగా రాజ్యాంగ విషయంబులు నకుపంబడు కాలమువచ్చుదనుక మనము మన బాలకుల రాజభాషను తెప్పింపక తప్పదు. రాజభాష పరిజ్ఞానము జీవితాసంపాదనమునకే యనునట్టి యూహ మెచ్చుదగినదికాదు.

ఆంగ్ల భాషాభ్యాసమునకుఁ బాఠశాల లందందుఁ గల పుగాని, విద్యాధ్యక్షుండుటకుఁ దగినవతులుమాత్రము నెక్కువోట్లలేవు. విద్యాధినికేతననులను నిర్మించుటలని ప్రయోజనమింతంత యనరాదు. ఇట్టినికేతన విద్యార్థులు సామాజిక మునకుఁ గ్రొత్త గాదు. విద్యాభ్యాసమునకు గురుకులవివాసము ముఖ్యమని మనయాద్యులు మొట్ట మొదటనే గ్రహించి యాప ధ్ధతి నాచరించుమండిరి. భండాంతరములందుఁగూడ ఇది నేఁడు మిక్కిలి సమాధరింపఁబడుచున్నది. బుద్ధి చాంచల్యము నిరోధించి శ్రద్ధాధర్మలతో విద్యగఱచుటకుఁ బరమసాధనమైన యాభ్యుదయ మనము మనబాలకులకుఁ గా మఱుల నుద్ధరింపవలసి యున్నది.

మహా భాలుగులనే బాలికలుగూడ విద్యా విషయంబున మిక్కిలి శోచనీయస్థితిమన్నారు. శ్రీలకు విద్యవల దను మూఢకాలముగఁదలచి, సర్వమతములవారు సర్వభాషుల వారు శ్రీలకు యధావిధి కన్యగఱపి యజ్ఞానాంధకారబాధు రంబులగు తమగృహంబులను ప్రజ్ఞావీణకలికచే నలంకరింప యత్నించుచున్నారు. సంసార సుఖసర్వస్వమును జూఱలాడుటకు శ్రీ పురుషు చిభయులు సురుధిక విద్యాసంపన్నులు గావలయునుకానినాఁడు అసమర్థుడోమనువాటిల్లి ఇల్లు గుల్ల గా సంసారము నిస్సారముగా బరిణమింపకమాడదు.

ద్వితీయోపదేశము.

"ధర్మమాలమిదమ్ జగత్" అను నది ద్వితీయోపదేశము. ఏ కాశ్యముగాని ధనసాహాయ్యములేనిది పాసఁగదను సంగతిమీకుఁ గ్రొత్తగాదు. "యస్యాస్తి త్రిమ్" అని మహాకవి భక్తహృదీ వచించినది ఎంతయు సత్యము. ధన సంపాదనము పరోపకారమే గాని పరపీడనార్థముకాదని మీకుఁ తెప్పిన క్కఱతేదు. ఇట్టిధన సంపాదనమునకుఁ తెక్కు మార్గములు గలవు. అందు వ్యసాయ మూలక ధనార్జనము చుకు మన వైద్యులు కాసింపిరి.

వ్యవసాయము.

ఇదానీంతనులు కొందఱు వ్యవసాయము నీరవృత్తిను నియు, వ్యవసాయ వ్యవసాగి నింతుకయు సుఖములేదనియుఁ బలుకుటగలరు. సమస్తలోక జీవనాధారమై, సద్ధర్మచరణ పరమామకూలమై, ప్రపంచమునకు బిరోపకారమార్గ ప్రదీపకమై విరాజిల్లునట్టి యుత్తమోత్తమ వృత్తిని వ్యవసాయంబును దూలనాడుట యజ్ఞానము. ఈవృత్తిభండాంతరముల మంగును మిక్కిలి గఱపించుచున్నది. శరీర బుద్ధుల సుఖి వృద్ధికి జీవించోలునది యొండుకాన్వింపదు. వ్యవసాయకి అర్హ గౌరవము ప్రకృతకాలమున మనదేశమందుఁ జేయఁమి కారణాంతరములవలన గాని వృత్తిదోషమునఁ గాదని గ్రహింప కలయు.

వ్యవసాయము మనదేశమునందు అంత యుచ్చస్థితిలో లేదనుట నిర్వివాదాంశము. ఇచ్చట పనియకఁములభూమి యు సంగు ఫలమునకంటె నెక్కువగా జసాక, అమెరికా మున్న గు దేశములయందు ఒకయకరము భూమి యిచ్చుచున్నది. కేవల శరీరకష్టమునలనఁ గాని శ్రద్ధావిశేషంబునఁ గాని వాంత యధికఫలమును బడయుచున్నానుట కల్ల. ఈ రెండు విషయములలో మన వ్యవసాయులయెడ బోపముఁ జూపింపఁజాలము. వ్యవసాయముపట్ల దేశ కాలస్థితిలంబట్టి యభోచితనూ తనమార్గములఁ ద్రొక్కుటకు కలసింపఁ భావము మనకు లేమియే యాయాల్పఫలమునకు పోతువు. ఈకెట్టి దొలఁగవలెన్న వస్తుత్పత్తిజ్ఞానదాయ కభాకాలకు మన యువకులు చని పశేసాంశములను నేర్చుకొనవలయును. అంతిను చాలకు అందందుఁ బ్రదర్శకాలలను నిర్మించి వారిద్యారా రయితులకుఁ గ్రొత్తపంగతులను నేర్పవలయును. పద్ధతులు నూత్నములైనను ఉపయోగకరములగునేని యిరులు వానిని చప్పక యనుసరింతురు.

నికమర్శము.

జీవమర్శమునలని లాభము స్వాభావికము. దానిఁ గూర్చి నిర్దరించుట యనావశ్యకము. "తృణైర్నశ్యమాస వై పిష్యస్తే పక్షైదస్తే" అనవినమే! జీవమర్శము గలిగిన నాఁడు జనులుసాధింపరాని కార్యమండదు. జీవమర్శము దొఱక నేని ఆలతులవలన గూడ ముప్పుచొప్పును. మన కొండ వీటిరెల్ల ఓరియగల్గియున్నంతకాలము వారిని పురాజులు చెన కలేమండెరి. రెడ్డిలోఁ గొంచెము ఆరణ్యంబు చూపట్టిసంత నే గంధ్రాన్యేషులై యున్న కటకకర్ణాట మహావృధీయ ప్రభువులు నందుచేసికొని ప్రవేశించి రెడ్డరాజ్యమును నామావశిష్టమొనర్చిరి. ఒద్దిక నాటి బలమును అరమరల నాటి దౌర్బల్యమును జాటుటకు వేఱునిదర్శనము పలయునా?

కళాకర్తలు.

అయినను, అక్షరములను కాంతాకాశ్యపీ కాంచనములు అనుమానముల వైకృతములను భంగము గలుగుచున్నదని చెప్పవచ్చును. కాంతాకాశ్యపీ అనునది యొక బహుళముల వలన మాత్రము చెప్పరాని బాముల బహుళము. భావసంబంధమైనవియు, భవసంబంధమైనవియునగు వ్యవహారముల వీర్చుటకు ఉన్న వ్యాఖ్యానములు చాలవచ్చునని చెప్పవచ్చునని మన వ్యవహార బాహుళ్యము స్పష్టమగును. ఈవ్యవహారములలో దగులుకొని చెప్పరాని వ్యయప్రమాసముల పాలగుటయేగాక, పదునెడలలో జుల్యునము నగుచున్నాము. పొలముతోడ భవముతోడ నున్న సంబంధము స్పష్టమగునని మన వ్యవహారములకు రాకమాను. వచ్చిన వ్యవహారములను దీక్షింపి, మనక విధియును.

పంచాయతీ.

వ్యవహారములను వ్యాఖ్యానముల ద్వారా పరిష్కరించుకొనుటకన్న ఆయా గ్రామములలోని పెద్దనగుల వలన బరిష్కరించుకొనుట యెంతయు మేలు. 'కొత్తనకు' బోయిన గొల్లసోగునకు సామెత వినియేయుదును. నిజమును దెలిసికొను విషయమున ఆయా గ్రామముల వలన కలయక కాళియు వ్యాఖ్యానము వారికి గలగలేదు. పంచాయతీ పద్ధతి నునకు గొత్తకాదు. హిందూ దేశము పుట్టిదనిమొదలు ఇది చూచుకొనిననున్న భవమును. మహాపుత్రుని కుమారులకాలమునకు గూడ వాయాగ్రామాలకు నివాసమును సుదీర్ఘము గ్రామసంఘములవలననే తీర్చబడినందున దేశని హిందూదేశదత్త తేలుచున్నది. ప్రకృతము సమస్తవ్యాఖ్యలు తిరుగుల పుస్తక వివాదములను బంచాయతీద్వారా తీర్చబడినందున ఆత్మీయమునకు ఉపయోగము అట్లే యేలచేయుగాను? వాదాధిరాజులకు సంఘము యోగ్యమైనపద్ధతి మనకు ఆయాగ్రామము కాదుగాదు.

మనలో దగినంత మైకిమత్వముకలదని ప్రభుత్వమువారుగూడ మన కీవిషయమున వలసినంత సహాయము మొనర్చుచున్నాడు. ప్రతిగ్రామమునందును పంచాయతీ సంఘమేర్పడి ఆసంఘముద్వారా గ్రామవ్యవహారమును పరిష్కరింపబడుననుక గ్రామముల కప్రాధికారము వారికి దక్క దని యాశించి జెప్పవచ్చును. ఎంతవఱకునైన వెజనక బహువిధప్రమాసముల నొప్పి గడించిన సామ్యము వ్యవహారముల కారణము బహుళములను మనకీతినిజాబ్ చెప్పుచున్నట్లెట్లులు తిక్కవలది కోరిక వారి కస్పందించుగా నున్నది. మహాజనులారా! ఇకవైపును మీరుమేల్కొని దేశకాలావధులను బరికించి యాత్మీయతాభావమును బంచాయతీ సంఘములను నిర్మించుకొని నుభయమును గాక.

వైవాహికములు.

బాల్యవివాహములు మనకు విధివిహితములు గావు. ఎందరి రెడ్లలో నట్టి వివాహములు కారణాంతరములవలన జరుగుచున్నచో వానిని తప్పక నివారించవలయును. అన్నమై యానురజాంతము సమావదించునై తనకు వైవాహిక భర్త మయ్యెక్క న్యూహము మిట్టిదని యెఱుంగ నేని నిమిత్తముల మనముచుట తీసుకొనుట, ఇతర గూర్పులకు కంట్రాక్ష గడిచినతరువాత మిమ్ములకుగలదా? రెడ్లినంకులగా! మనకుగల నూతన ప్రయత్నము నిందు జొరవీరును. తేనియనగములను దెచ్చికొనవలెను.

కళకులము.

బాల్య వివాహములవలన కష్టములు మనకు గలుగజోవున్నను అన్నిటికన్న నెక్కువై స్వస్థము నువ్వెత్తుగా నపహరించి కన్నవారి కనుపు గాల్చుచున్న వకులమును పికాచము మనలనెంతయు బాధించుచున్నది. ఈ దురాచారము తలయెత్తినది మొదలు తల్లిదండ్రులను బుత్రికాజనము ప్రాణగడ్డవయ్యెను. వకులములు కాలకూటవిషఫలముల త్రొక్కి గ్రహించును. వీని నిష్పక్షే రూపుమాపమేని, ఇది పండి విద్వత్తముల నెరబ్బలుచును, ఆనిత్రములు నెక్కువై పుక్కుముల్లై తచ్చామూత్రములను తీరతేగయొక్క కీర్తిని అంతరింపజేయుటయు నీధ్యము. హిందూదేశము, శాస్త్రవిద్వత్తము, అంతరేఖా సంఘావరణము, మనకు కలదు ఘోరమునకు నగు నీదురాచారము మనకేలలో దలయెత్తవలెనని కళాకారియనుము బానెప్పి మీరు మనకేలలో పుష్కలమునకు బాత్రులగునని ప్రకటించుకొని నమ్ముచున్నాడను.

కళాసమ్మేళనము.

రెడ్లలో గొన్ని ప్రధానకళలును నూచించితిని. వీనిలో నొక్కొక్కదానికి నుపకారము గలవు. ఈకళాభివృద్ధిల యాచారములు సమగ్రముగా బరికించి, భేద మంతగా గాల్పించు. అదియునుగాక, రెడ్లు మొట్టమొదట నేక కుటుంబమువారుగా నుండి గృహాంతర కలహముల వలన విడిచి నే కాంతరముల తేరిగినవియు, వారలకు రాకపోకలు లేనికాలమున వారి సంకల్ప వారు తమ పుట్టు పూర్వముల నెఱుంగక యున్నట్టి వారవలన నొకతేగగా నేర్పడినవియు జెప్పుదును. ప్రమాణసాక్ష్యము లేని కాలమున నిల్లుసంధిమిటుట వింతగాను. ఇట్లు క్రొత్తతేగ లేవు మటు ప్రామాణ్యము జాతులయందు గానవచ్చెడి. జేకాంతక వాసులు తమ పూర్వవారులను గొన్నిటి నిరసించుటయు తల్లిదండ్రులను గొన్నిటి గ్రహించుటయు గలను. అంత మాత్రాననే వారికి భిన్న బాధిత్వము సంప్రాప్తము గాదు.

రెడ్లలో రెండున్ను వారి మాతృభాష తెలుగుగా, వారి కులవృత్తి వ్యవసాయముగా నున్నది. ఏకభాషయు ఏక వృత్తియు గల యీ రెడ్ల యాచారములయందు సమము పాటించి దగినట్టి భేదములు గాల్పించవు. పోలికయందుగాని, వైజులంబులందుగాని వీరిలో నంత తారతమ్యము గానరాదు. ఈ యంతయుల నాధాగయిగానొని పరికించి, రెడ్లలో రెడ్లు మొట్టమొదట నేక కుటుంబమునకు సంబంధించినవలె పర్యవర్తితమయ్యెడి. ఈయూహను వీరివర్తితము స్థిరపడి కళాభేదముల మాన్పించు. రెడ్లు విక్రము నెఱింగి కళాభేదముల మాన్పించు. వాస్తవ్యవసాయమునకు, అశాస్త్రీయ దాంపత్య నిరసనమునకు మును గలిగించి, ఎల్లబంధములకుం దలకట్టకు పరిణామబంధముచే నేకీభవించుటగాక.

వార్తాపత్రిక.

రెడ్లినంకులకును మనకు సామ్యములయిన విషయములు నాకుందొందెను కొన్ని నూచించితిని. ఇవి యెల్ల గేవలసంకల్ప మాత్రములుగాక, కార్యమపవరణాచయము బడయవలయును. అట్టిపరిణామము కల్గుటకు సంగతులు మనవారి వృద్ధకంబులకు దక్కరాక నెక్కవలయును. మఱియు, కాలపురుషుడు నిజప్రతిభా శక్తి మెజును మాత్రంబులకు సంబంధించి జెక్కిరింపిలోకోవకారాధ్య మనదినంబు వెల్లడించుచున్నాడు. అట్టి యంతంబులను మనముగూడ కాలము నెఱింగి వానివలని మేలును బడయ నుద్యమింపమేని, పుత్రమెల్ల విడిచి నలుపుచున్న నెఱి పందెమునందు గడుంగడు వెనుకపడి దుర్బహ భాగములమై తలయెత్త నోపవలయును. కాబట్టి కాలముతోడ మనముగూడ నుపక్రమించుట విధిగానున్నది. అట్లు చనుటకు మాన్పు తెలియవలయును. మాన్పు నెఱుంగుట లోకవృత్తపరిణామమున గాని నొప్పవదు. అట్టి భూమము సమగ్రముగా నెసంగుటకు వార్తాపత్రికదక్క నేరొందు గలుగదు.

కొకకళానామకములైన తెలుగు పత్రికలు కొన్ని గలవు. అయినను మఱియొక పత్రికను, రెడ్లప్రాచులదానిని బ్రయోచించుట యావశ్యకమని తోచుచున్నది. అట్టిపత్రికగలదేని, మనయాశయములను, మనకొఱతలను, మనముద్యమంబులను, అవి యివి యననెల, మనకు సంబంధించిన సమస్తవిషయములను ధారాళముగా వెల్లడించి మనపల్లెలనుగూడ మేల్కొలుపువలెను. పల్లెలు మేల్కొలుపుచు మనముద్యమములు కొనసాగవు. కావున మీరు ఈవిషయమును జక్కగా నాలించి రెడ్లినంకుల ప్రభుత్వకు దోవడం బ్రార్థించెదను.

కర్పణప్రకటన విద్య.

కాబోవు జుల్యు 1 వ తేదీ నుండియు మైసూరులో సుమారు 170 ప్రదేశములందు నిష్పంధప్రాధమికవిద్యను వ్యాపింపజేయువలసినదని మైసూరు దొరతనమువారు తీర్పుచేసెను.

దక్షిణ హిందూస్థానమున అద్వైత పండితసభ, మంధకోణము:—23 వ అద్వైత పండితసభ, మంధకోణమున శంకరాచార్య చతుర్ముఖుల యీ నెల 21 వ తేదీని ప్రారంభించబడెను. 50 మందికి నెక్కువ పండితులు సభ నలంకరించిరి. స్వామిలవారి యాజమాన్యముక్రింద పండితులను పరిక్షించుట మొదలుగువలె బ్రహ్మశ్రీ యశ్వామిశాస్త్రి, కృష్ణశాస్త్రి గాడ్గనే నిర్వహించెను. అద్వైత సిద్ధాంతమును స్థాపించిన వారి ప్రాముఖ్యమును గూర్చి గడచిన ఆదివారము సానంకాలము స్వామిలవారు చెప్పించిరి. ప్రతిదినమును పండితులచే బుద్ధిక కవియములను గూర్చి యుపన్యాసము లిచ్చబడెను.

హిందూదేశ పరిపాలనా పద్ధతి.

ఈవిషయమై "ట్రైబ్యు ఆఫ్ ఇండియా" పత్రికా ధిపతిగారికి జె. ఎస్. బహదూర్ గారి లేఖ నంపిరి:—

ట్రైలో మనకు స్వరాజ్యము చేకూరుననెడి అభిప్రాయములను కర్ణింపవలయునని చెప్పి గాడ్గనే ప్రభుత్వమువారు నవలను నుండలించిరి. దేశమున విద్యాధికుల సంఖ్య యభివృద్ధి మొదలుచున్న కొలదిని స్వరాజ్యప్రాప్తి సమీపించునని దేశీయసభ మన్నియ సమితి యున్నగు హోమయూలు వారు లకు దృఢాభిప్రాయము కలుగుచున్నది. ఈ పరిస్థితులలో మన ఆశయములను, అభిప్రాయములను గూర్చి లగు ప్రజాసామ్యమునకు వెల్లడిచేయుట ముఖ్యది. వీని విజ్ఞానగంధ శూన్యము జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి శక్తిరహితులు. ఏది యెటులు చున్నను, వీరి విజ్ఞాన శూన్యతయే వీరిని దేశీయ సమస్య నిష్ఠయింప పట్ల సహాయమును చేయుటకు నిరోధక మగుచున్నది. మనదేశము శిశుకాలములో నభివృద్ధి జెందవలయునెడల ఈ నిరంకుశాధికారములను, మనకు ఆనవసరము. విద్యకు కాధికారములను తమయిష్టప్రకారము కట్టల పడి పుకునట్టి వారల మాటలనే గమనింతురు గాని ప్రజలు తమ కష్టముల వారితో మొరబెట్టికొనిన వీరికి కళ్లకళోముగ నుండును. ఇటీవల చెన్నదొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనమే యిందు లకు తార్కాణము. మదరాసు గవర్నరుగారి యుపన్యాసమునకు నుదాహరణ ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమునకు తెల్లమైన రూరలోచనా విరహిత పద్ధతులను దేశజులందరును అగ్రహపూరిత మాన సములతో ఖండించిరి. ప్రభుత్వమువారు భీకర సంపన్నులనియు, అందుచే వీరుకుల్య గారి పై విధింపబడిన నిష్పంధావాస శిక్ష వ్యాసుసమృత్తమే యనియు మీరు చెప్పుచున్నాను. వీరుకుల్య గారి ఉపదేశములను, అభిప్రాయములను గూర్చి మీరేలేకుండు లోకకు మీసంపాదకీ యమున ప్రానియున్నారు. ఈమెకు గూర్చి యేమి చెప్పబడినను నమృతవారలు తక్కి, ఇతరులకు వీరిమాట లేమియు సమంజసముగ నున్నటుల తోచవు. మీరు ప్రానిన వ్యాసముగూడ కొంచెము సందేహ స్పృహ ముగ నున్నది. వ్యాసమున మొదటి భాగములో మీరు ప్రభుత్వమువారి భర్తను సమర్థించిపెట్టికొని, రెండవ భాగములో ప్రభుత్వము వారి లోపముల పేర్కొనియున్నాను. ఈ కాలమునకు తగిన రీతిని హిందూ దేశము వృద్ధిగాంచుట లేదని మీరు నక్కాణించినారు. మన మందరము మూకభావము వహించి యున్నయెడల మన మభివృద్ధి గాంచజాలము. కావున మన ఆశయములు ఫలవంతములగుటకు న్యాయసమృత్తమగు విధముననే ప్రయత్నము లున్నుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి నేనకుల అభిప్రాయములనే నిరంకుశాధికారముల చెబియొగ్గి నినుచుందురు. మేము హిందూదేశజుల పక్షమున పరి చేయుటలేదనియు స్వలాభమునకై కృషిసలుపుచుంటిమనియు కొందరు చెప్పుచున్నారు. కావున రాజకీయసంఘముల స్థాపించి, జనసామాన్యమునకు స్వరాజ్య తిరుమంత్రమును పదేశింప నున్నామి. అందుచే, యుద్ధానంతరసంస్కరణ పరిష్కార సంస్థమున కరతీయ ప్రతినిధులుచెప్పవాక్యములను దేశజనులందరు నేకగ్రీవముగ నామోదించుటకు నలవడును. స్వరాజ్యాశయము మన మనములలోగాఢముగ చేరులుబారియున్నది. వెంట్లెండుగారి బెదరింపులను, కఠినశాసన ప్రయోగములు మనకు అభిప్రాయములను మిగుల బలపరచుచున్నవి. ఇక గవర్నరులను విమానములనుండి పడు బాంబులకు భీతిలి మేము నిశ్చలముగ నుండజాలము. మేము ప్రభుత్వమువారి అజ్ఞానుగురకు నేదీయుండక న్యాయసమృత్తముగను ప్రయత్నించి నిజకామ్యసిద్ధి గాంచ నిశ్చయించుకొంటిమి. యుద్ధానంతరమున బ్రతిపక్షారు. మనదేశమునెడల చూపు భారమును బట్టియే, మన ఆందోళనమును ఆధారపడి యుండును.

పాపనరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

అనుబంధం 29-7-17 to 1-7-17 2 దినములు. (ఈగ్రామములకు గర్భ యజ్ఞుండచేత, ఆయాతాళిఖులకు రాకపోయినా అచ్చటచ్చట మాయేజెల్లు చేసినవలె నోటిసుల ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి తెలుసుకోవలయును.)

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పట్టుములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రించబడినది.

కాగితముల కలవున శివ కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుదుంటువలన ముందుగానే టెంటు సేవ్రాసికొను టుచితము: కల దు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావృతము.

తామర తైలము.	పండ్లసాడి.	మోహిని తైలము.
డబ్బీ 1-8 0-4-0.	డబ్బీ 1-8 0-2-0.	సీసా 1-8 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడికా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిలా

ఆశుకృత్రిపు రక్తమువలన జనించుకాడ్మములకు కీటకమువంటి మందు. మధుపులన, మచ్చలను గగడమాలవన పుండ్లను, ప్రాణహింసలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనాదసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. కీరారోగ్యమును గలగఁ జేయును. 18 రోజులవర కంటుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తేతురు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No 2. BOMBAY

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నులకంటి అపూర్వము విరచితము.
కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యావ్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే గ్రాహబడినది. కల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Willes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలను ముగ్గునిసిలువారు పల్లికు వర్షునారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం. 558 రు,

389

మదరాసు

(వై కామోజిష్ ష్ గోరునప్పును ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? కులభేదము లేకలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుంటున్నాయి? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమునై మంచిమట్టిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శ్రీమిగుల నులభము. 200 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిష్ఠాత్మకమున్నది. కల 5-0-0 కచ్చులు కేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

నులభము, మృదుచుధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితము. కల అయ్యి, కాలికోదైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖచ్చులు కేలు. జనమేధావి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగు పండితుడు. మున్సిఫల్ హైస్కూలు, కడప.

రోమనలహారి. బాద్ షాహి సోప్

ఈ నూతనకళ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుటవలన దేహమందలి యేర్పాటునకు యుండు రోమమును చెప్పపులేక శుభ్రముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నిశ్చింతము. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతియు పోగొట్టని సోప్ ఇది ఒకటే. (744)
కల 3 బిళ్లలుగల పెట్టె 1-8 రు 1-0-0 వి. పి. ఖచ్చు 0-4-0 సోల్ ఏజంటు:— మేతా పురుషోత్తం-మూర్తి, 29 చైనాబజార్ రోడ్ పూలగడికి సమీపము, మద్రాస్

శ్రీఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

ఆనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము
సంస్కృతమునందు వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీభాగవతమును తేటగా నీటుగులుట శ్రీని పటములను చేర్చి ముద్రించుచున్నాము. ఇందు శ్రీధరీయము, తిలకము, అనెడి ఆనేకవ్యాఖ్యల యందుగల విశేషాంశములను శేర్పించి యున్నాము. ఈ గ్రంథమును చిన్నవైజాన మేలైన కాగితములపై నచ్చుత్రించి కాలికోబయిండు చేయించియున్నాము.
1-వ సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు 1-0-0
2-వ " తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములు 1-4-0
3-వ " పంచమ, షష్ఠ స్కంధములు 1-4-0
4-వ " సప్తమ, అష్టమ స్కంధములు 1-4-0
5-వ " ఆష్టమ, నవమ స్కంధములు 1-0-0
6-వ " దశమ స్కంధము ప్రథమభాగము 1-4-0
7-వ " " ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం 1-4-0
8-వ " ఏకాదశ ద్వాదశ స్కంధములు త్వరలో వెలువడును. ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో, (285) ఆనంద ప్రెస్, మద్రాసు.

ప్రాణము గల పొవ్వులు

బసున్నోపును - ఫిలుములు - డేరాను - గాగ్గుడిశి
యూ - పొవ్వులకాడ్మలు - గారడి పుస్తకములు విక్రయింపవడు. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
లి. ఈశ్వరప్ప అండు సెన్సు, విశాఖపట్టణము.

ఆదివచ్చికాన లేక జన్ను

తులం 1 కి రూ. 2-8-0

శేషాశ్చక్రేపు కస్తూరి, మంచిది కులము 1-8 ... 80-0-0
గోకోజనము, మంచిది " ... 7-0-0
కుంకుమ పువ్వు కులము 1-8 ... 2-0-0
పచ్చకర్పూరం " ... 2-0-0
రసభస్మము కులము 1-8 రూ 0-10-0
చాలామృతము సీసా 1-8 ... 0-12-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-8 ... 0-8-0
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్గములకు పంశజాలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినాముగా పోస్టుచార్జియు మే మేధరించి పుస్తకమున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.
219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగ్రహ వాడవాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

కరోలా.

వాసనలేద, ఏరుచిత్రము, ద్రవపదార్థము, పులిచేపురాదు, భేదము గావు, దీనిము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము X అయ్యేలాగున X శోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెలు
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరుగాడి లీవరు టానిక్.

వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంధిమందు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలసత్వము, అలలితాధకము, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, వినుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెలు రు. 1-8-0.

కుల్ హట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాగు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చగలదు. స దో ఫ లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సొల్యూషన్ పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd

Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక జేరునుదాహరించ గోరెద

368

సవినమయించి. **సి.టోపరస్టాక్**

ఇది నూతనమైన గొప్పనానగలది. స్పిటింగ్ తేలిక. శ్రేష్ఠమైన యొక్క సత్తువతో చేయబడిన బొట్టు వస్త్రముమీద తగిన వడలక యుపయోగము. ఇతర వస్త్రములు మనోహరముగా నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచును వెనుక గలదు.

½ డౌన్ బుడ్డి	2
1 డౌన్ బుడ్డి	6
½ డౌన్ బుడ్డి	0

ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 సాంసిల్

ఏదెట్లు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన తెలియపరచినచో ధరభాగము చేయబడును.

ఈ త్రేరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును. ది వరస్టాక్ పెర్మ్యూనసీ నెం 1, వేడ్, బొంబాయి నె

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యొక నాటకము. సంఘము రాచార సంస్కరణమునకు మార్గ జూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలె 4 అగాలు.

పోస్టేజి ప్రతే ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయం 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

లోక ప సిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బా

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరూపించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై పరణికాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా నేపించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభయగ జీవించురు.

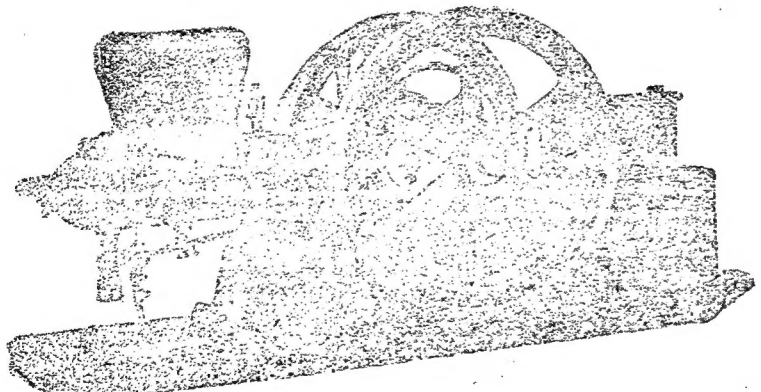
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతులక్షణములు, శక్తిస్థితియు మానును, ధాతువు చూడములో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవాగ్ధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ పులిపివ్రేసవచ్చును. సాలామిసిరిజనునది ఒకబాటిపండు. ఇదికాబూలో, కాండహార్ శేఖములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా లిఖించుట నునచేరవు 4 గురు వ సుమ్యల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బాన నేపించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల తొక్కి గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాపపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రు. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అగాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అనన్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

“ఆమెకో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడువబడును.

ఈ యంత్రము నడుపుటను నీటిల్లవాడు అయిదనిముసములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికిరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా షేక్ చేసేటవను, అప్పుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అక్కతముగ నడవగలను.

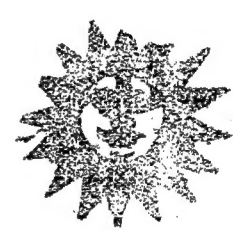
వెల అతిదులభము, కనిచేయుచుట కిగు న్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6 బి. హెచ్. పి. నరకు రకమువారిగా మా వర్క షాపులో నున్నవి. వెంటనే తెలివరి చేయబడును. వెలులు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువాడు దియచేసి మా కిల్లు వ్రాయును.

జె. అండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,

జాన్ బాకు నెం. 63 మదరాసు.

327

కుంకుమపువ్వు

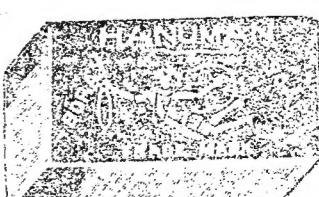
వృక్షమును నిర్మలము నగు కుంకుమ మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమా గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదల ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండు కం (53) 23. హమ్మంకిధి, బొంబాయి

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులను పరమామృతము చేసి చచ్చిపోనక సీసా 1-కి 0-1-2 తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపునోవ శారదోలును. వామువు పొట్ల పోగొట్టు: దనమూలికలచే హిందూచేక మించు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నట్లు అమృతాంజనము డిస్కో, బొంబాయి, ఆండ్ మదర

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు

దీనియందు కుల్యములగు చేరియున్నవి. బంధుగు పుండ్ల రడగజ్జి, పొడవ దలగు చర్మ వ్యా ఆత్మాశ్చర్యము గలను. చర్మమునకు మృదుత్వమును. మనువును, వా యిచ్చును. అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్ర మా హనుమాన్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

ఎన్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్సు, మదర